

DARBININKAS

Vo. LVII Nr. 50

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

Pentkadienis-Friday, Gruodis - December 1, 1972

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

DERYBOS VIETNAMO KARUI NUTRAUKTI ATIDĖTOS IKI GRUODŽIO 4

Prieš savaitę Paryžių atnaujintose JAV ir Š. Vietnamo derybų suorganizuojimo po šešių ilgų uždarytų posėdžių nutrauktos iki gruodžio 4. Abi šalys yra sutaršios tuo tarpu nieko apie sutarimus nekalbėti.

JAV derybininkas dr. Kissingeris tuoj sugrįžo namo ir padarė prez. Nizonui keletą pranešimų New Yorke, kur prezidentas su šeima buvo atvykęs savaitgalio praleisti. Š. Vietnamo pusėje derybas vedęs politbiuro narys Le Duc Tho tebėra Paryžiuje. Išsina, kad neišsipildė dr. Kissingerio pranašystė, jog reikės tik trijų - keturių dienų dar likusiems ir vėliau atsiradusiems klausimams sutvarkyti.

Pereitą penktadienį ėmė sklis-

ti gandai, kad derybos esančios nebeįsibaigstų, o išklimpusios, bet netrukus iš įvairių šaltinių prasidėjo žiniomis, kad nieko panašaus nėra dar atsitikę. Buvo pažeigtas ir kitas gandas, kad Amerika visiškai atsimetusi nuo pirmojo susitarimo ir pradėjusi muziką nuo pradžių, bet ir šis gandas buvo palaikytas nerimtu ir nelogišku, nes niekas negalėjo patikėti, kad prez. Nixonas būtų numetęs į šiukšlių dėžę viską, ką dr. Kissingeris su juo žinia ir pritarimu yra iškšol padaręs.

Bet dar viena nuomonė yra patikimesnė, kad dabar Kissingeris užsipašęs daugiau ir tokio dalyko, kurį duoti Hanojui yra labai sunku. Tas dalykas gali būti patenkinamas Saigono reikalavimo, kad Š. Vietnamo kariuomenė apleistų P.

Vietnamo teritoriją paliaubas skelbiant arba netrukus po to įvykio.

Šio reikalavimo Hanojus nenorėtų vykdyti šia forma, nes tai būtų smūgis jo seniai auginamam mitui, kad Hanojaus kariuomenės nėra P. Vietnamo teritorijoje, gi jei kas ten ir yra, tai ir P. Vietnamo teritorija yra tas pats Vietnamas, todėl ten gali būti ir pietiečiai, ir šiauriečiai. Toks tvirtinimas yra jokio juridinio pagrindo neturintis mitas, nes dviejų Vietnamų faktas yra įteisintas Ženevos sutartyse.

Kaip ten bebūtų, manevruoja abi pusės, bet faktas lieka faktas, kad derybos tik pertrauktos, bet nenutrauktos. O tas faktas Washingtono iškišamas kaip ženklas, kad dar nėra pagrindo būti pesimistu.

Kai Paryžiuje pertrauka, Washingtono prez. Nixonas priims pasikalbėjimui prez. Thieu svarbiausią patarėją, kurs ten eina panašias kaip Kissingerio pareigas. Ir tai yra kokiam nors tikslui tamaujamas manevras, nes Washingtonas nori pasitraukti iš karo lauko su mažiausiais nuostoliais Saigoniui.

Nauja užsienio - vidaus politika

Japonijos naujasis premjeras Tanaka siekia ne tik naujų rinkimų savo mandatui sutvirtinti, bet ir planuoja naują užsienio bei vidaus politiką.

Pirmoje savo programinėje kalboje jis deklaravo: "Aš planuoju nesigailėti pastangų, kad Japonija taptų viso pasaulio patikimu kraštu, kad kiekvienas Japonijoje gimęs žmogus jaustųsi tame krašte laimingas". Japonija norinti daugiau negu kada nors prisidėti prie taikos stiprinimo ir žmonijos gerovės didinimo.

Iš konkrečiai suminėtu įsipareigojimų suminėti šie: brangins ir saugos sąjungą su JAV ir suorganizuos minimalines karines pajėgas apsigynimo tikslams; bandys pagerinti santykius su Kinija ir juos stabilizuoti su Rusija; padės ūkiškai pietryčių Azijos kraštams, prisims daugiau atsakomybės tarptautinę prekybą tvarkant.

Visaus politikoje: sumažins pramonės plėtimą, daugiau rūpinsis žmogaus gerove, Pacifiko pakrantėse susigrūdusią Japonijos pramonę ir gyventojus bandys padalinti kitiems regionams, įves senatvės pensijas,

penkių dienų darbo dieną, stabilizuos kainas, kurios be sustojimo kilo per paskutinį dešimtmetį. Tai buvo nauja kalba ir konkretūs planai, kokių japonai iki šiol nebuvo įpratę girdėti.

Japonijos parlamentas paleistas prieš laiką, nauji rinkimai įvyks gruodžio 10.

Skerdynių priežastis?

Diplomatiniai šaltiniai skleidžia nuomonę, kad prieš pat Izraelio sportininkų nužudymą Miunchene Izraelis ir Egiptas buvę sutikę pradėti tiesioginius slaptus pasitarimus dėl viešų taikos derybų suorganizuojimo. Arabų teroristinės organizacijos darybų tarp arabų ir Izraelio nenorėjęs jų susitarimas reikštų, kad Izraelio valstybė liks kur esanti, tuo tarpu kai jų tikslas yra Izraelio valstybės sunaikinimas. Iš tų dviejų įvykių suderinimo daroma išvada, kad teroristų vadai, sužinoję apie galimas derybas, nutarė jas sugriauti Miunchene įvykdytomis Izraelio sportininkų žudynėmis.

Egiptas apie tą reikalą tyli, Izraelis neoficialiai tokio susitarimo buvimą neigia. Tas pats gi diplomatinis šaltinis ir po paneigimo tvirtina, kad susitarimas pradėti tiesioginį pokalbį buvo, tik dar nebuvo nustatyta data.

Vėl dešinėn?

Italijos socialdemokratai, vadinamieji Nenni socialistai, vėl nutraukė visus ryšius su kompartija ir ieško kelio koalicijai su krikšč. demokratais, su kuriais jie jau yra buvę keliose vyriausybėse.

Po paskutinių rinkimų vyriausybėn nebuvo priimti, nes nebuvo oficialiai nutraukę ryšių su komunistais, gi krikšč. demokratai tada buvo linke ieškoti pritarimo savo dešinėje, kuri po tų rinkimų buvo sustiprėjusi. Tuo tarpu Andreotti vyriausybė nėra nė kairiųjų, nė dešiniųjų, tik krikšč. demokratų su keliomis mažomis grupėmis. Nenni socialistai jiems būtų dabar priimtini, jeigu, žinoma, jų sąlygos būtų priimtinos.

JAV per Šveicarijos atstovą Havanoje pranešė Kubos vyriausybei, kad sutinka tiesioginį ar per tarpininką tartis lėktuvų grobimui ir į Havaną skraidinimui sustabdyti. Kvietimas atėjo iš Havanos.

Lietuvos kariuomenės minėjime lapkričio 18 Apreiškimo parapijos salėje buvo pagerbti ten dalyvavę Lietuvos kariuomenės savanoriai kūrėjai. Iš k. kap. J. Jankus, kap. J. Kiaunė, pulk. J. Šlepetytis, maj. L. Virbickas, virš. J. Zaruskas. Prie pulko kalba J. Liaukus. Nuotr. L. Tamošaitis

Chou dėkingas prez. Nixonui

Chou dėkingas prez. Nixonui Pekinas. — Grupei žurnalistų Chou En-lai padarė dar iš jo lūpų negirdėtą pareiškimą.

Pirmiausiai jis abejojo, kad Sovietų S-ga taip labai norėtų baigti Vietnamo karą, kaip ji reklamuoja, nes sunku esą atskirti jos klaidingus žodžius nuo teisingų.

Antra, prez. Nixono išrinkimas buvo gera naujiena, nes jis, o ne kas kitas, pagerino Kinijos - Amerikos santykius. Dabar didžiausias visų noras esą, kad jis sutvarkytų Vietnamo klausimą. To norį visas pasaulis, po tokiu laimėjimu jis galįs dabar ir tai padaryti. Be šito reikalo sutvarkymo nebus atoslūgio Tol. Rytų erdvėje.

Chou nedvejodamas leido suprasti, kad jau atėjus laikas toliau vystyti Amerikos - Kinijos santykius, bet jis taipgi leido suprasti, kad tai priklausys ne nuo Kinijos, bet nuo Amerikos. Dėl santykių su Maskva — pesimizmas. Tie santykiai pablogėję, nes ir po trijų metų

derybų sienų klausimu nėra pažangos. Maskva derasi ne teisingo susitarimo siekdama, bet laiko milijonus kariuomenės prie Kinijos sienų, kad išspausť jos pageidaujamą derybų rezultatą. Pasaulį paleisti gandai apie principinį susitarimą esą neteisingi.

PASKUTINIS SKRYDIS

Apolonas 17 išskrenda Mėnulio gruodžio 6. Tai bus tos erdvių tyrinėjimų serijos paskutinė misija.

Su ja pirmą kartą skrenda astronautas - geologas dr. Schmitt, nes šios misijos įgulai pavesta atlikti daug Mėnulio geologijai pažinti reikalingų uždavinių. Nusileisti numatyta Ramumo jūroje, kur tikimasi surasti seniausių ir jauniausių Mėnulio uolėnų. Palyginus jas su jau iš Mėnulio atvežtomis, mokslininkai tikisi sužinoti ką nors daugiau apie kataklizmus, kurie formavo Mėnulio susidurimą.

Geologas ir laivyno kap. Cernan atsikabinę nuo erdvėlaivio nusileis ant Mėnulio pavestai misijai atlikti, vadovavimo kabinėje likęs laivyno kap. Evans skraidys Mėnulio orbitoje laukdamas iš Mėnulio grįžančių ir vykdys jam pavestus uždavinius. Iš Mėnulio iki šiol suvežtų uolėnų tyrinėjimui atlikti reikės bent dešimties metų.

Besigerindamas Kinijai, Pakistanas užmezgė dipl. santykius su Š. Vietnamu, S. Korėja ir atsimetė nuo pietryčių Azijos sutarties, nes jos sudarymo tikslas buvo apsaugojimas nuo Kinijos grėsmės. Oficialiai tai vadinama atsiradusios realybės tame regione pripažinimu, faktiškai tai yra kerštas Indijai už Pakistano suskaldymą.

VLIKO MEMORANDUMAS EUROPOS SAUGUMO KONFERENCIJOS KLAUSIMU

"Pavergtoji lietuvių tauta su giliu susirūpinimu žvelgia į artėjančią, Sovietų pasiūlytą, Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją. Jų rūpesčiu dalinasi dauguma Rytų ir Vidurio Europos gyventojų".

Šiais sakiniiais prasideda Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto memorandumas, pavadintas "Lietuva ir Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija". Memorandumas lapkričio 7 pasiūstas JAV, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos vyriausybėms — 2-jo Pasaulinio karo didžiosios sąjungos nariams. Jis taip pat įteiktas Kanados bei laisvųjų Europos valstybių vyriausybėms, numatomos konferencijos būsimiems dalyviams.

Nors pavergtieji lietuvių "geidžia, kad jų problema būtų išspręsta derybų keliu, laisvės ir teisybės dvasioje", tęsia memorandumas, "jie negali nepri-

siminti 1939 m. slapstosios nacių-sovietų sutarties bei gausių karo meto ir pokarinių aukšto lygio tarptautinių konferencijų, kuriose sovietai laimėjo nepaprastai daug, tadavę tuščias frazes ir veidmainiškas sąspensas".

Sovietų sėbrystės su Hitleriu padariniai

Po įžangos seka "Agresijos, okupacijos ir nusikaltėliškų įjungimo sėbrystėje su Hitleriu" apžvalga.

Kai po Miuncheno nuolaidų "Hitleris skubiai kūrė savo naująją Europą... Sovietų vadai nusprendė, kad laikas buvo palankus jų pačių imperialistinės ekspansijos ir vakarų planam... 1939 kovo mėn., kalbėdamas SSSR Komunistų Partijos 18-jo Kongreso delegatam, Stalinas pareiškė, kad padėtis buvo pribrendusi "esamųjų tarptautinių padarų ir sutarčių pervertinimui. Buržuaziniai politikai... bijosi, kad antras imperialistinis karas neprivestų prie revoliucijos pergalės viename ar daugelyje kraštų".

"...1939 vasarą vyko derybos tarp Sovietų Sąjungos ir Didžiosios Britanijos bei Prancūzijos. Buvo tikimasi sugaryti savitarpio paramos pakta tolesnei nacių ekspansijai sustabdyti. Pagrindinė klūtis paktaui pasirašyti buvo Sovietų reikalavimas, kad jiems būtų leista įgyjuoti i Pabaltijo kraštus jų nuožiuma".

Pasak memorandumo, "sekantis 1939 m. Europos dramos veiksmas įvyko Maskvoje, 1939 rugpjūčio 23", kur Molotovas ir Ribbentropas pasirašė Sovietų-Vokiečių nepuolimo pakta. Prie pakto pridėtas slapstasis protokolas 1939 rugsėjo 28 buvo pataisytas, priskiriant "Lietuvos valstybės teritoriją SSSR įtakos sferai".

"Stalino-Hitlerio konspiraciją sekė sovietų įbruktų savitarpio sutarties pakta tarp Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Sovietų Sąjungos sudarymas; sovietų karinių įgulių i Pabaltijo valstybių teritorijas įvedimas; ir sovietų ultimatumai. 1940 birželio 15-17, nacių daliniam įgyjuojant i Paryžių, gausios Sovietų Sąjungos armijos pajėgos įvykdė Lietuvos invaziją. Raudonosios Armijos pėdomis i naujai okupuotą šalį atvyko sovietų 'pro-konsulas' V. G. Dekanozovas. Jis pašalino teisėtą Lietuvos vyriausybę, surežisavo karikatūrinius rinkimus ir įbruko marionetinį komunistinį režimą... Visi šie įvykiai tebuvo palaipsni nelemto Sovietų-Nacių slaptojo protokolo implementacija".

Didžiojo melo apžvalga

Memorandumas toliau apžvelgia sovietų "didįjį melą" — jų pastangas pateisinti aneksiją. Jie mėgino įrodyti, kad "Lietuva įsijungusi i Sovietų Sąjungą 'savanoriškai'; kad Lietuvoje įvykusi 'socialistinė revoliucija'; kad lietuvių tauta nesilaikiusi 'taikosios koegzistencijos' su Sovietų Sąjunga įsipareigojimų ir tuo priversti ją reikalauti 'draugiškos' vyriausybės; arba, kad to meto strateginės būtinybės pareikalavusios Pabaltijo valstybių okupacijos ir aneksavimo".

Tiem melagingiem tvirtinimam atremti memorandumas cituoja JAV Kongreso Atstovų Rūmų rinktinio komiteto komunistų agresijai ir Pabaltijo valstybių prievartiniam inkorporavimui i SSSR ištirti išsamių studijų davinius, paskelbtus 1954. Šis komitetas, kaip ir Europos Taryba savo 1960 rugpjūčio 23 pranešime, patvirtino, kad Lietuva, Latvija ir Estija buvusios okupuotos prievarta ir neteisėtai įjungtos i SSSR. Sovietų aneksiją taikliai aprašė jugoslavų marksistas Milovan Džilas: "Sovietų Sąjunga suijungė su Pabaltijo kraštais, juos prarydama".

(nukelta i 2 psl.)

Vieni kitus tyrinės

Helsinky prasidėjo pasitarimai Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai paruošti. Išskyrus Albaniją, dalyvauja visos Europos valstybės, komunistinės ir antikomunistinės, Kanada ir Amerika. Čia turi būti sutarti šie dalykai: konferencijos vieta, laikas, svarstysimi klausimai, nutarimų forma ir jų privalomumo laipsnis. Dalyvauja net tokie liliputai, kaip San Marino, Lichtenšteinas, Kipras, Vatikanas.

Antikomunistinis blokas tebemano, kad Maskvos tikslas tą konferenciją peršant buvo ir tebėra Europos pokario status quo įteisinimas, todėl šitas klausimas, jeigu Maskva jį kaip nors iškištų ir užsispyrų praveisti, konferenciją suardyty.

Netrukus kitų vietų, ir kitų sudėty prasidės pasitarimai dėl karinių pajėgų sumažinimo Vidurio Europoj. Pasisiekimas ar sukulpimas šitoj srity nulems ir Helsinkio pasitarimus. Vakariečiai norėjo, kad abu parengiamieji pasitarimai vyktų lygiagrečiai, nes Europos saugumo konferencija galės įvykti tik tuo atveju, jei bus matoma pozityvi pažanga kariškus klausimus svarstant.

PAPILDOMOS ŽINIOS APIE ROMĄ KALANTĄ IR JO MIRTĮ BEI JAUNIMO DEMONSTRACIJAS

Kalantų šeima

Kalantų šeima gyvena Kaune, Vilijampolėje. Kalantienė, o taigi jos pirmasis vyras Kalėda, kilę iš Alytaus miesto. Ji likusi našlė su dviem vaikais. Abu sūnūs iš pirmosios santuokos yra atsakingose pareigose: vienas dėsto Politechnikos institute ir ruošia disertaciją mokslinio kandidato laipsniui, kitas dirba Veterinarijos akademijoje. Abu yra vedę: pirmasis turi du vaikus, antrasis neseniai susituokęs, vaikų dar neturi.

Kalanta kilęs iš Daugų, Alytaus rajono. Dalyvavęs praeitame kare, buvęs sužeistas. Karinio laipsnio neturi. Valstybinės pašalpos negauna. Žmogus paprastas. Kalanta priklauso komunistų partijai. Iš Kalantų santuokos yra du vaikai. Visą šeimą sugyveno ir sugyvena gerai.

Sūnus Romas — komjaunuolis, hysis ir Pranciškaus Asyžiečio sekėjas

Romui Kalantai 1972 kovo mėn. suėjo 19 m. Jis lankė vidurinę vakarinę mokyklą, vienuoliktąją klasę. Vidurinę turėjo baigti 1971 pavasarį, bet buvo sukirstas egzaminų ir pasitraukė. Nepaisant skatinimų tęsti egzaminus, Romas nesutiko ir, perėjęs vakarinę mokyklą, antrus metus lankė vienuoliktąją klasę. Romas dažnai ginčydavosi su mokytojais Lietuvos istorijos klausimais, nekontroliuotai kalbėdavo ir bet kokių ateistinių ar marksistinių teorijų. Dėl to ir nutarė pasitraukti iš dieninės vienuoliktosios klasės. Vienam užduotame rašto darbe, tema "Kuo aš noriu būti", Romas išdėstęs savo požiūrą ir gyvenimą ir dabartinės aplinkybės, pabrėžęs, jog norėtų būti kunigu. Į namus atėjęs mokytojas priekaištavo, kodėl taip auklėjamas vaikas. Paklaustas, kodėl taip rašęs, atsakė, jog norėjęs panervinti mokytojus ir taip daręs juokui. Yra žinių, jog jis kreipėsi į kuniją dėl stojimo į kunigų seminariją ir buvęs nukreiptas į Vilijampolės parapijos raštinę. Tačiau nėra žinoma, ar jis ten buvęs. Romas buvo plačiai apsiskaitęs, turėjęs nuovoką įvairiais klausimais. Jis buvo komjaunuolis, taip kaip ir visi kiti Kalantos vaikai. Romas priklausė hapių organizacijai, nešiojo ilgus plaukus, kurie buvo juodi ir iki pečių ilgumo, buvo aukšto ūgio, vaikščiodavo apskuręs ir neretai basas. Paklaustas, kuo skiriasi hysiai nuo bitlių, pasakęs, jog pastarieji daugiau propaguoja gitaras ir transistorius bei estradą, nešioja trumpesnius plaukus. Hysiai nešioja ilgesnius plaukus, praktikuoja neturtą, niekam pikto nedaro ir laikosi Pranciškaus Asyžiečio dvasios. Romas sakęs, jog žinąs, kad iš jo juokiasi gatvėse, teatruose, kinuose ir parduotuvėse, bet nusikirpti jų negalys. Romas mėgo vargo-

ni muziką, lankydavosi katedroje, o likusią valandėlę paįšydamo. Labiausiai mėgdavo paįšyti kryžius ir koplytstulpius.

Susideginimui įvykus, tuojau pat Kalantų namuose padaryta krata, paimti Romo sąsiuviniai ir knygos. Jų tarpe rastas nupaišytas didelis kryžius, po juo sukrutas didelis laužas, ant laužo ilgais plaukais jaunuolis, skendantis liepsnose, iškeltomis dangų akimis ir rankomis. Taigi, savo žygiui Romas Kalanta ruošėsi sąmoningai. Romas buvo klusnus bei mandagus tiek su namiškiais, tiek su svetimaisiais.

Mažesnis Romo brolis šiuo metu lanko aštuntąją klasę.

Kalantų šeima labai uždara, neturi artimų ryšių su kaimynais. Bendra kaimynų nuomonė apie Kalantus gera. Jie juos traktuoja kaip ramius žmones. Ro-

mo padarytais įvykiais jie patys labai stebisi, nes nieko pikto nenujautė ir nieko galimo nematė.

"Aš mirštu už Lietuvos laisvę"

Hapių organizacijos nariai, kurių vienas buvo ir Romas Kalanta, žinojo, jog visa tai turi įvykti Kaune, nes jų atvyko gana daug ir iš toli: latviai, estai, baltarusiai, ukrainiečiai ir kiti.

Romas Kalanta susidegino Kauno miesto sode 1972 gegužės 14, sekmadienį, dienos metu, apie 13 val., kuomet sodo prieigose esančiuose teatro rūmuose vyko vaidinimas. Romas, iki pusiau nusirengęs, galvą ir kūną susivilgė benzinu ir, antro degtuko pabrėžimu, paskendo liepsnose. Kai atbėgusi milicija bandė liepsnas užgesinti švarkais, jis jiems dar taręs: "Negelbėkite, aš mirštu už Lietuvos laisvę".

VLIKO MEMORANDUMAS EUROPOS SAUGUMO KONFERENCIJOS KLAUSIMU

(atkelta iš 1 psl.)

Memorandumas primena, kad didžiosios Vakarų valstybės, JAV ir Didžioji Britanija, nedviprasmiškai pasmerkę agresijos ir nusikaltėlišką Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą veiksmus. Cituojami JAV valstybės paskretorio Sumner Welles (1940.VII.23), Britų užsienio reikalų ministro Selwyn Lloyd (1955.II.17) ir kitų pareiškimai bei Europos Tarybos patariamiosios sąjungos rezoliucija (1960 m. rugsėjo 29 d.) Pastarojoje išreiškiamas pasitikėjimas, kad "komunistinei priepaudei nepavyks sutriuškinti jų (pabaltiečių — Red.) dvasios ir tikėjimo laisvės bei demokratijos".

Genocidas ir rezistencija

Sekančiame memorandumo skyrelyje aprašoma lietuvių tautos rezistencija, prasidėjusi bematant po sovietų invazijos. Tautos pasipriešinimui palaužti Sovietų vyriausybės ėmėsi masinių išvežimų, areštų ir tiesioginio fizinio genocido. Daugiau kaip 15 nuoš. Lietuvos gyventojų žuvo sovietų kalinimuose ir Sibiro arktinių sričių koncentracijos stovyklose. Jugoslavijos maršalas Tito turėjo tą genocidą galvoje, kai jis pareiškė 1951 liepos 29:

"Kur šimtai tūkstančių estų, latvių ir lietuvių? Kas naikina ištisas tautas ir vykdo masines žudynes?"

"Ginkluotos rezistencijos tarpsnis nuo 1944 iki 1952 vidurio pareikalavo daugiau kaip 50,000 jaunų vyrų gyvybių. Jie žuvo nelygiose kovose prieš Sovietų saugumo ir raudonosios armijos dalinius".

Įrodymai, kad tautinė rezistencija Lietuvoje nesumažėjusi ir kad lietuvių tauta atsako

priimti sovietinę valdžią, memorandumas nurodo į nesenus įvykius: šių metų gegužės mėn. riaušės Kaune, demonstracijos, masinės peticijos, pabėgimus ir t.t.

Sovietų agresija tarptautinės teisės požiūriu

Memorandume primenama, kad per pastaruosius dvidešimt penkeris metus pasikeitė tarptautinės teisės požiūris į tokią aneksiją, kurią įvykdė Sovietų Sąjunga. Dabar į ją žiūrima kaip į tarptautinį nusikaltimą. Pavyzdžiui, Tarptautinis karinis tribunolas Niurnbergo pasmerkę keletą nacių Vokietijos vadų už jų vaidmenį inkorporuojant Austriją bei išparceliuojant Čekoslovakiją. Niurnbergo tribunolas nedviprasmiškai pareiškė, kad taisyklės ir principai aneksijos atžvilgiu galioja "kiekvienai valstybei ir tautai".

Ko memorandumas siekia

Savo siūlomąją Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją sovietai vėl mėgins išgauti iš Vakarų Lietuvos, Latvijos ir Estijos nusikaltėlišką užgrobimo teisinį pripažinimą. Sovietinėje interpretacijoje Europos valstybių saugumas priklauso nuo dviejų sąlygų: 1. Rytų-Vakarų santykių normalizavimo, ir 2. Valstybių teritorinio integralumo ir jų sienų nepažeidžiamumo.

Pirmąją sąlygą numatomas 2-jo Pasaulinio karo liekanų likvidavimas, pasak memorandumo, pasiekimas visuotiniu Europos susitarimu. Pastaraisi turėtų įtraukti ir Lietuvai, Latvijai ir Estijai 2-jo Karo metu padarytų skriaudų atitaisymą.

Antrosios sąlygos atžvilgiu ypač tinkamas šis Winstonio S. Churchillio pareiškimas:

"Mes niekad nepripažinome

Apdegęs jo kūnas buvo nugabentas į ligoninę; ten atgavęs sąmonę, Kalanta, nesileisdamas į tardymą, vis kartojė: "Aš žūstu už Lietuvos laisvę". Keliolikai valandų prabėgus, jis miręs. Jo lavonas, pašarvotas tėvų bute, greit paskendo gelių ir vainikų masėje. Daugybė vainikų, nebeltilpę ant karsto ir bute, buvo sukrauti šaligatvyje.

Demonstracijos išprovokavo miliciją

Laidotuvės buvo numatytos gegužės 18, 16 val. Tačiau atvykę atitinkamų valdiškų įstaigų pareigūnai įsakė laidotuves daryti 14 val. Taip ir buvo įvykdyta Romainių kapinėse. "Tegul jie dabar mitinguos 16 val.", šaipėsi laidotuvių valandą saivališkai pakeitę minėtieji "pareigūnai".

16 val. į laidotuves susirinko šimtai jaunuomenės, dauguma studentų. Radę laidotuves saivališkai įvykdytas, savo pasipiktinimą išreiškė, organizuota eiseną į miestą. Tūkstantinė or-

(nukelta į 6 psl.)

Rusijos 1941 metų sienų... Jos yra agresijos veiksmų ir gėdingo sandorio su Hitleriu padarinys... Pabaltijo valstybės turėtų būti suvereninės ir nepriklausomos".

Memorandumas perspėja, kad jei Vakarų valstybės priimtų Maskvos-Vašuvos bendro komunikato (1972 gegužės 29 ir birželio 1) formules, "to paseka būtų maišatis, kuri įgalintų Sovietų vyriausybę interpretuoti tas formules kaip Vakarų susitaikymą su sovietų nusikaltėliškais užgrobimais.

Šiaurinių Prūsijos klausimas nagrinėjamas atskirame memorandumo skyrelyje. Tvirtinama, kad "sovietų-nacių sąmokslas aukos reikią ypatingą pasipiktinimą idėja, kad Sovietų Sąjungai turėtų būti atsiųgiąta teritorija, į kurią ji neturi jokios teisės... Toji teritorija, SSSR vyriausybės pernikštąja "Kalinigradskaja Oblast", geografiškai šliejasi prie Lietuvos ir etninio atžvilgiu yra lietuvių tautinio paveldėjimo dalis. Todėl Lietuva yra gyvai suinteresuota, kad šios teritorijos likimas būtų išspręstas pagal jos geografinį, istorinį, etnografinį pobūdį ir pagal jos ekonominius poreikius".

Memorandumas baigiamas šiomis mintimis:

"1. Lietuva buvo viena pirmųjų sovietų-nacių sąmokslas aukų. Jos nepriklausomybė ir laisvė sunaikino du agresoriai — Sovietų Sąjunga ir Nacių Vokietija. Lietuvių tauta turi teisę reikalauti, kad siekiant visuotinio Europos susitarimo jai būtų sugrąžinta laisvė naudotis savo suvereninėmis teisėmis. Lietuviai tiki, kad Vakarų valstybės ir toliau neprisidės prie tokios sutarties, kuri patvirtintų ar prailgintų buvusį suvereninių Vidurio ir Rytų Europos valstybių, dabar SSSR vergijoje, nesavaronišką subordinaciją, kaip buvo pareikšta Potomaco Deklaracijoje, 1954 birželio 29".

"2. Vakarų valstybėms, ypač 2-jo Pasaulinio karo Sąjungos nariams, Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija turėtų būti ne tik paskata, bet ir proga tvirtai reikalauti, kad SSSR vyriausybė įvykdytų savo prieškarinius įsipareigojimus bei pažadus Lietuvos atžvilgiu, atitrukdama savo karinės pajėgas ir administracinį aparatą iš Lietuvos, tuo paruošdama dirvą Lietuvos integracijai į Europos saugumo ir bendradarbiavimo sistemą."

"3. Pasiryžusi kovoti be kompromisų iki Lietuvos Valstybės suverenumo atstatymo, lietuvių tauta laikys bereikšmiai ir jos neįpareigojančiais bet kokius nuosprendžius, padarytus be jos teisėtų atstovų dalyvavimo ar ir galėsiančius pažeisti ar paneigti Lietuvos teises ir gyvybinius interesus". (Elta)

TAISON RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Filmas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokal nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. bismo mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gauste iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderni koplyčia, šermėnims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštą dieną iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter-Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. B. to, duodami pohidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieš namo kainą.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dabai ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maištos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir likal — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas ruošiant paketus į Europą. Užėikite ir įstikinsite!

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE. Complete Auto Inspection, Minor Repairs & Adjustments. While you Wait. All Parts. All Work. Mario's Auto Inspection Service, Mayville, N.J. (609) 465-5607. "If You Really want Your Car to go, See Mario".

Lietuviškam rajone —

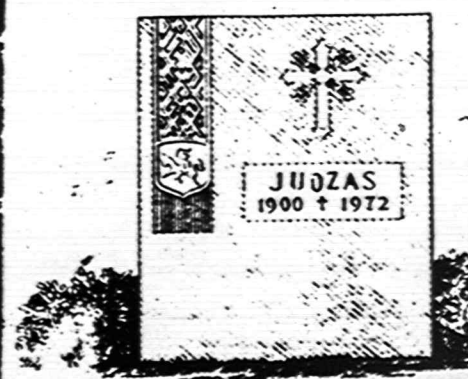
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaiminystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

**Fasolino
Memorials CO.**

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) Davenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

**Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA**

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

LEKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIŠ įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos:

INDIVIDAMS
(ekskursiniai bilietai)

GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

L. M. K. Federacijos New York klubas lapkričio 12 pagerbė veikėją Ievą Mikolainienę, švenčiančią 89 metų sukaktį. Iš k. M. Kareckienė, J. Simutienė, M. Kregždienė, M. Kliveckienė, G. Kulpienė, V. Četėnienė, T. Penikienė, Mikolainienės dukra Aldona Brucker, P. Siemaskienė, J. Gerdvilienė, P. Šimenienė, Liet. gen. konsulas A. Simutis. Sėdi solenizantė Ieva Mikolainienė. Nuotr. L. Tamošaitis

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281

Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ištikimybė sau

Newsweek korespondentas Maskvoje apsilankė pas Andrei Zacharovą, žinomą kaip Sovietų vandenilinės bombos tėvą; žinomą taip pat kaip pirmininką žmonių grupės, kuri vadinasi komitetas žmogaus teisėms ginti. Memorandumais vyriausybei komitetas užtarinėjo rašytoją Solženitsiną ir kitus, kurie buvo nubausti lageriais ar bėpročių namais. Kad išdrįso pasisakyti už žmogaus teises ar protestuoti prieš invaziją į Čekoslovakiją. Net ir tikėjimo persekiojimas Lietuvoje rado atgarsio Zacharovo pareiškime.

Zacharovas ir jo grupė nesi- rengia nuversti režimo. Jie tenorėjo daugiau laisvių žmogui esamo režimo viduje. Ypačiai laisvės rašytojams, intelektualams. (Gal būtų, dėl to, kad tarp jų daugiausia ir yra rašytojų, mokslininkų!).

Spėjama, Sovietuose tų žmogaus teisių gynėjų, kurie Vakaruose vadinami "disidentais", nėra daug. Pusės metų reikėjo, iki jie paskutinei peticijai surinko 50 parašų. Žinia taip pat, kad sovietinis režimas jų veiklai nerodo jokio pasigailėjimo. Šimtai ir šimetai atsiderė kalėjimuose. Jei Zacharovas tebėra laisvas ir sutiko išleisti korespondentą į savo dviejų kambarių butelį, tai tik dėl to, kad režimas dar jį šiaip taip toleruoja dėl jo nuopelnų sovietinei karo galybei išaugti...

Zacharovas pareiškė korespondentui, kad jų veiklos varžymas pagriežtėjo po prezidento Nixono atsilankymo Maskvoje. "Valdžia rodo akieplėškesnę, nes jaučia, kad su vykdoma detente gali dabar nepaisyti Vakarų viešosios opinijos, kuri nebesirūpina toliau laisvių nebuvimu Rusijoje".

Taigi jų kova pasunkėjusi. Nors Zacharovas tebeleiko sa-

ve optimistu, bet jis pritarė savo žmonos nuomonei, kad jų "kova iš tikrųjų yra bevaisė ir beprasme. Niekas nepasikeis".

Jei taip mano — ar bevarta jiems kovoti? Zacharovo atsakymas — taip. Verta, nes tai "jau politinis siekimas, tai moralinis siekimas: mes turime būti ištikimi patys sau".

— "Ištikimi patys sau" ... Taip kalbėti tegali žmogus, kuris giliai tiki savo principais ir kuris pasiryžęs už juos aukotis.

"Ištikimas sau" gyvena ir veikia, kad jaustųsi bent viską padaręs, kas yra jo galioje. Jo sąžinės balsas, kad buvo "ištikimas sau", yra jam atpildas už pastangas, persekiojimus, kentėjimus.

Tokia "ištikimybė" yra sunkiau suprantama žmogui oportunistui, kuris lankstosi, taikstosi prie kiekvieno vėjo. Sunkiau suprantama ir žmogui pragmatikui, kuris žiūri, kokios bus artimiausios naudos iš jo sumanyto ir vykdomo veiksmo.

Zacharono pareikšta "ištikimybė sau" reikalauja matuoti ir tuos Lietuvos partizanus, kurie taip pat buvo pamatę, kad padėties, anot Zacharovo, nepakeis; bet jie ejo į mirtį, kad būtų ištikimi sau.

Tokio žmogaus matu tenka matuoti ir tuos dabarties kunigus Lietuvoje, kurie yra baudžiami kalėjimais, kad neatsisakė nuo ištikimybės savo pareigai — mokyti.

Tokiu pačiu matu matuoti ir tie, kurie už tėvynės ribų dirba Lietuvos ir jos žmonių laisvei, nors ir žino, kad tos laisvės jų pačių akys neregės.

Tik tokie "ištikimi sau" žmonės pašviečia švyturiais į ateitį. Jie daro istoriją.

1. Iš spaudoje pasirodžiusių Jūsų pareiškimų, padarytų Kun. Vieniybės seime ir liet. žurnalistų suvažiavime, išėjo, kad etninės grupės yra ne tik pripažįstamos ir su jomis daugiau skaitomasi, bet taip pat jų kultūriniam reikalui jau buvo paskirta 15 mil. dolerių suma. Nejaugi dabar esate kitokios nuomonės šiuo klausimu?

— Ne tik aš, bet visi, kurie dirbome etninių grupių pripažinimo ir jų kultūrinį vertybių išsaugojimo reikalu, su didele viltimi ir džiaugsmu sutikome, kai švietimo skyriaus (Commission of Education) vadovui dr. Sidney Marland kongresas ir prez. Nixon davė leidimą (authorization) prašyti 15 mil. dol. etninių grupių reikalui. Tikėjome, kad jų tikrai bus prašyta ir, jei ne visa suma, tai bent jos dalis bus paskirta. Vėliau paaiškėjo, kad šis pažadas buvęs padarytas vien tik tautinėm grupėm pradžiuginti ir nuraminti be jokios intencijos jų vykdyti.

2. Kada tai paaiškėjo, ir kioj padėty dabar šis reikalas?

— Kaip minėjau, dr. S. Marland turėjo teisę prašyti 15

(Pasikalbėjimas su kun. Kazimieru Pugevičium)

mil. dol. sumos. Jo viršininkas, sveikatos, švietimo ir socialinės globos sekretorius (Secretary of HEW) turėjo sudaryti specialią tarybą etniniam reikalui. Buvo pažadėta, kad ši taryba būsimi sudaryta ir jos sudėtis paskelbta rugpjūčio mėnesį. O kai atėjo spalio ir šiuo reikalu vis dar nieko nebuvo padaryta, subruzdė etninės grupės. Pasirodė, kad dr. Marland, užuot taręs su etninių grupių atstovais jų reikalais, susikvietė universitetų išminčius (Assoc. of Am. Universities), kad jie padėtų jam šį klausimą išspręsti. Čia verta priminti, kad jau dabar krašto biudžete yra pramatyta vienas bilionas dol. studentų stipendijom.

Kai visai tai paaiškėjo, etninių grupių pirmininkas dr. R.

KAS ATŠITIKO SU 15 MIL. DOLERIŲ PAŽADU TAUTINIŲ GRUPIŲ REIKALAM?

Kolm spalio 9-10 sušaukė atstovų susirinkimą. Lietuviam atstovavau aš JAV LB vardu.

Į šį susirinkimą buvo pakviestas Laszlo Pasztor (vengrų kilmės), Nixono administracijos tarnautojas etniniam reikalui. Paprašytas paaiškinti, prisi-pažino, kad jis pats nieko nežino. Atrodo, viskas buvo vilkinama ir daroma slapta, kad ne-išeitų į viešumą iki praeis rin-kimai.

Kaip minėjau, anksčiau buvo sužinota, kad dr. Marland, nors ir turėjo teisę (authorization), visai neplanavo prašyti pilnos 15 mil. dol. sumos. Tai patyrę, etninių grupių atstovai jį spau-dė, kad prašytų bent pusės tos sumos — 7,5 mil. dol. Vistiek jis į savo ateinančių metų są-matos projektą įrašė tik simbo-linę 3 mil. dol. sumą. O kai šis projektas pasiekė Baltuosius Rūmus, biudžeto skyriaus ad-ministracijas (Office of Budget Management) šią sumą visai iš-braukė. Tad kai metinės są-matos projektas pasiekė atitin-kamą Kongreso komisiją (Ap-propriation Committee), ten jau visai nebuvo jokios sumos et-ninių grupių reikalui. Paaiškė-jo taip pat, kad šiai neegzistuojančiai sumai administruoti dr. Marland buvo paskyręs jau-ną studentę — praktikantę. Kai ją paklausė, kaip ji į šias pa-reigas pateko, jos atsakymas bu-vo, "tur būt, dėl to, kad aš čia už visus mažiausiai nusimanau etniniais klausimais".

3. Ką darėt, kai ši apgaule paaiškėjo?

— Pirmiausia tą pačią spalio 9 sukvietėm spaudos atstovus ir jiems paaiškinom, kad buvom apgauti ir suvedžioti. Į kitą po-sėdį pasikvietėm ne tik L. Pasz-tor, bet taip pat demokratų partijos etninių grupių reikalui skirtą ryšininką. Jiems paaiški-nom, kokioj plotmėj dabar šis klausimas stovi, ir pareiškėm, kad ateity šitokiais apgaudinė-jimais nepasitenkinsim. Nežiū-rint, kuri partija valdys kraštą, jos darbai bus keliami viešu-mon.

Po posėdžio su Msgr. Gino Baroni, kuris vadovauja etninių reikalų centrui, asmeniškai ap-lankėm kai kuriuos senatorius, išsėdėdami savo reikalą ir pra-šydami jų pagalbos. Kita grupė tuo tarpu kreipėsi į Baltuosius Rūmus, prašydami prezidento audijencijos. Jos negavė, per L. Pasztor užtikrinom, kad ši apgaule bus keliama į viešumą visoj etninėj spaudoj. Dėl to esu dėkingas Darbininkui, kuris su-teikia progą šį reikalą parodyti lietuviams.

4. Ar tuo norit pasakyti — ka-dangi respublikonai mus ap-gavo, turėtume glaustis prie de-mokratų?

— To nesakau. Visi žinom, kaip demokratai pasielgė su et-ninių grupių sekcija savo kon-ven-cijoj. Iš viso skaitytojus no-rėčiau užtikrinti, kad neturiu

nei tikslų nei noro vieną kurią partiją smerkti ar garbinti. Ma-nyčiau, kad mum lietuviams (kaip ir kitom etninėm grupėm) nederėtų prisiplakti prie kurios nors vienos politinės partijos, o turėti savo žmonių abiejose. Jei mum tikrai rūpi lietuviybė, tu-met į krašto politines partijas turim žiūrėti ne kaip į tikslą, o kaip į priemones savo uždavi-niam vykdyti.

Gaila, kad prez. Nixono kan-didatūrai remti buvo išėita net mūsų centrinių organizacijų vardu, o kai prie Laisvės Statu-los buvo atidarytas etninių gru-pių muziejus, pilnu lietuvių kultūrinio įnašu ir jį niekas nę-pasirūpino. Pasitenkinta keliom smulkmenom. Kyla klausimas, ar mes kartais nesumaišom ver-tybių.

Jei esam susipratę lietuviiai ir pakankamai informuoti šio kra-što gyventojai, tuomet niekad ak-lai neseksim vienos ar kitos par-tijos nustatytos linijos. Balsuos-i-mė už asmenis, o ne už plat-formas ar jų tuščius pažadus. Kiek ligšiolinė patirtis parodė, etninių grupių reikalai susi-laukė daugiau pritarimo iš li-berališkai nusiteikusių negu iš konservatyviųjų. Kai lankėm senatorius ir prašėm jų paramos ir pagalbos savo reikalui, tik senatorius Case (R-NJ) sutiko įnešti pasiūlymą (special amendment) į senatą šiam klau-simui persvarstyti, kad visa 15 mil. dol. suma būtų įrašyta į są-matos (metinio biudžeto) projektą.

5. Iš visko atrodo, kad bent šiuo metu šis projektas yra pa-laidotas.

— Nežiūrint visos ligšiolinės eigos, taip pesimistiškai nereik-tų galvoti. Sausio mėn. pa-prastai yra svarstoma papil-domoji sąmata (supplementary budget). Tad pirmiausia dar yra vilties ir jį įjungti ir etninių gru-pių pasiūlymą. Antra — reikia tikėtis, kad sykį užsuktas ratas jau nebesustos. Ne tik etninio klausimo iškelimas, bet ypatingai šie suvedžiojimai ir ap-gaulės, atrodo, tik daugiau iš-budino etnines grupes. Jos pa-juto ir savo kultūrinę vertę ir savo politinį svorį. Reikia tikė-tis, kad jos taip pat pajus ameri-kinio gyvenimo pulsą — čia nieko negalima laimėti tylą, nuolankumu ar vien uždaru tau-tiniu veikimu.

Priklausys nuo mūsų pačių, ar kitai kongreso sesijai pateikta-me sąmatos projekte tikrai bus etninių grupių reikalui prama-tyta suma ar ne. O jos dydis bus toks, kiek efektingai etninės grupės išvystys savo veiklą.

6. Ką, Jūsų nuomone, mes lie-tuviai galėtume konkrečiai da-ryti?

— Labai daug! Pirmiausia, ypatingai mes lietuviiai peril-gai ir perdaug nuolankūs buvo-me. Vien už tai, kad mūsų iš-

(nukelta į 8 psl.)

Mokiniai renkasi į Maironio liutuanistinę mokyklą. Nuotr. G. Peniko

LIETUVA KAUNO ĮVYKIŲ METAIS

DR. VYTAUTAS VARDYS, Ok-lahomos u-to politinių mokslų pro-fesorius ir to universiteto Muencheno sovietinių studijų centro direkto-rius

6

Tokiu būdu būtų sukurta koalicija, kuri bolševikams padėjo laimėti valdžią. Jei taip įvyktų, Brežnevui ir komu-nistų partijai tektų rimtai skai-tytis su įvykiais, panašiais kaip Kaune, ar respublikomis, panašio-mis į Lietuvą. Šiuo metu, aiš-ku, lietuviškasis tautiškumas ga-li būti ir bus užgniauztas; pabė-gimui iš Maskvos glėbio gali-mybių bent šiuo metu nėra. Ta-čiau liberalų - nacionalistų ko-alicija, laikui bėgant, gali pasi-daryti tokia spaudimo grupė, kuri privers Maskvą duoti daugiau in-dividualių laisvių žmonėms, daugiau autonomijos respubli-koms ir daugiau laisvės tautišku-mui. O tai jau būtų tikras pro-gresas.

Išnašos

1. Tiesa, 1971 kovo 5, p. 2 ir Mažoji Lietuviškoji Tarybinė Enci-klopedija (Vilnius: Mintis, 1968), II t., p. 386.
2. MLTE, t. II, p. 386.
3. Tiesa, 1971 kovo 5, p. 2.
4. Tiesa, 1971 kovo 6, p. 1.
5. Z. Rulis, "Lietuvos KP veikla, gerinant darbą su vadovaujan-čiais kadrų respublikoje (1959-1961 m.)", LKP istorijos klausimai (Vi-lnius: Mintis, 1969), 8 t., p. 148.
6. Liaudies ūkis, nr. 2 (1972), p. p. 60-61.
7. Hans Jürgen Waggner, Regional Output Levels in the Soviet Union, (NY - Munich: Radio Liberty, February 10, 1971).
8. Tiesa, 1970 rugpj. 30, p. 4.
9. Notes on Soviet Attitudes, 1959-60, p. 16.
10. Placiu žiūrėk V. Stanley Vardys "Recent Soviet Policy Toward Lithuanian Nationalism", Journal of Central European Affairs, Vol. XXIII, No. 3 (Oct., 1963), p. 318 ff.
11. Tiesa, 1964 birželio 27, nr. 144.
12. Vytautas Radaitis, "Internacionaliniai jausmai ugdomi kovoje", Komunistas, nr. 9 (1966), p. 17 ff.
13. Pravda, 1969 sausio 24, p. 2.
14. C. Zimanas, Tiesa, 1971 balandžio 26, p. 3.
15. Agitator, No. 4, 1964; Tiesa, 1969 kovo 15, p. 2.
16. Žiūr. V. Radaitis, "Apie istoriją, tautų draugystę ir jaunimą", Komunistas, nr. 10 (1968).
17. A. Barkauskas, "Socialistinės nacijos turtina viena kitą", Komu-nistas, nr. 5 (1969), p. 23 ff.
18. Komunistas, nr. 9 (1968), p. 18.
19. The New York Times, 1972 birželio 14, p. 1 ff.
20. Tiesa, 1972 gegužės 27, p. 3.
21. Tiesa, 1972 gegužės 21, p. 4; čia paskelbtas oficialus Sveikatos ministerijos gydytojų sprendimas, kad Kalanta buvęs protiniais nesveikas. Daugiau praneša Associated Press iš Maskvos birželio mėnesį.
22. Sovietkaja Litva, 1972 birželio 3, p. 1.
23. Tiesa, 1972 birželio 20, p. 2.

Lietuvos generalinė konsulė J. Daužvardienė iškilmingai atidaro Jaunimo centro naująjį priestatą rugsėjo 10. Nuotr. M. Nagio

AR MUMS REIKALINGI KUNIGAI IR VIENUOLIAI?

Kunigų ir vienuolių vaidmuo
Mūsų dienomis daugiau negu kada nors jaučiamas kunigų ir vienuolių reikalingumas. Jie ypatingai reikalingi mum, lietuviams. Jų reikšmė mum ypač išryškėjo II-ojo pasaulinio karo metu. Kai 1940 bolševikai užėmė Lietuvą ir panaikino visas civilines įstaigas, atleisdami jų valdininkus, tai bažnyčios visų pažiūrų lietuviams liko vienintelėmis įstaigomis, kur jie rado ir teberanda dvasinę ir lietuvišką užuovėją ir paguodą. Kai iš mokyklų buvo išmestos religijos ir tikros lituanistikos pamokos, tai kunigai, rizikuodami savo gyvybe, ėjo ir tebeina mokytojų pareigas. Patys visko netekę ir parazitais vadinami, ėjo gelbėti suimtųjų ir kalinamųjų, dėdami pastangas juos išvaduoti, teikdami jiems dvasinės paguodos ir nugalėdami jiems maisto.

Vėliau, naciam užėmus Lietuvą, kunigai ėjo užtarti ir gelbėti tų pačių komunistų vadų, kurie atėmė jų gyvenamus namus ir trukdė jiems apaštalausti. Daugelis tik kunigų užtarti ir pateisinti išliko gyvi, bet nedėkingi, nes šiandien jie tiem kunigams kelia bylas, esą jie anuomet žudė komunistus. Sugrįžus vėl komunistams, kunigai taip pat guodė kenčiančius, maitino alkanus, padėjo, kuo galėjo, kovojantiems. Patys ištremti Sibiran, stiprino ir tebestiprina savo brolius ir seseris, teikia jiems dvasinį patarimą; kur sąlygos leidžia, net materialiai jiems padeda.

Tas pats atsitiko ir tremtyje, kur kunigai ir vienuoliai ne tik dvasiškai aptarnavo savo tautiečius, bet taip pat daugelį aprūpino maistu, drabužiais, pastogę ir darbą. Daugelį išvadavo iš nelaisvės ir parūpino reikiamus dokumentus emigracijai. Stovyklose organizavo lietuviškąjį gyvenimą, aprūpino tautiečius spauda, mokė mokyklose ir dalyvavo bei vadovavo visam aneto kultūriniam gyvenimui. Jei didžiulia tremtinių atvyko į JAV NCWC atvežti, tai įvyko tik kunigų rekomendacija.

Šiandien svetur be kunigo neapsieina nė viena lietuviška šalpos ar kultūrinė draugija. Jei reikia kur suvažiavimuose rimtesnių paskaitų, visuomet kviečiami kunigai. Nedaug turėtume lietuviškų knygų bei laikraščių, o ypač jaunimo stovyklų ir centrų, jei neturėtume lietuviškų vyrų ir moterų vienuolynų. Dabar ne tik katalikai, bet ir liberalai daug gero patiria iš kunigų bei vienuolių ir juos labai vertina.

Kitaiptai čia yra, kai kalbame apie pašaukimus ir kunigus ar

vienuolius. Negirdėti dažnai, kad koks lietuvis būtų įstojęs į vienuolyną ar būtų įšventintas kunigu, o vien girdėti, kad nemaža jų numirė. Šių dienų jaunimas, matydamas dvasininkų gražų pavyzdį ir pasiaukojimą, jais nesizavi ir nenori jais sekti, kad ir patys apkotųsi artimo meilės darbui. Nevertina jaunuoliai ir lietuviškų darbų, nes, ir pajutę pašaukimą, nenori aukotis savo tautiečiams, bet stoja į kitataučių vienuolijas; dėl to nukentčia lietuviškųjų vienuolių darbai. Lietuviškom vienuolijom jau dabar reikia naujų jėgų, kad išlaikytų dabartinę poziciją!

Po II-ojo pasaulinio karo visur labai sumažėjo pašaukimai. Dėl to popiežius Paulius VI vieną balandžio sekmadienį paskelbė pašaukimų sekmadieniu, o lietuvių vienuoliai daug kur rengia pašaukimų studijų dienas ir įvairiomis progomis kalba bei rašo apie pašaukimus. Deja, susidomėjimas labai mažas. Vadinausi, ką kunigai ir vienuoliai daro, gerai, bet papildyti jų retėjančių eilių nereikia! Netiesia! Mum reikia kunigų ir vienuolių!

Paklusnumas pašaukimui
Šiandien jaunimas, ir jausdamas pašaukimą, nesirūžta jo klausyti, nes reikia aukotis. Nėgana to, jis dar sutinka pasipriešinimą ir iš tėvų pusės. Šiuo atveju tėvai ir vaikai turi mokytis iš dvylikamečio Jėzaus elgesio, pasilikusio Jeruzalės šventykloje.

Jėzus, pasibaigus Velykų šventėm, pasiliko šventykloje. Kai Juozapas ir Marija jį surado, tai Motina, lyg pabardama, jam tarė: "Sūnau, kam mums taip padarei? Štai tavo tėvas ir aš su skausmu ieškojome tavęs". Jis jiems tarė: "Kam manęs ieškote? Argi jūs nežinojote, kad man reikia būti ten, kur yra mano tėvo?" (Luk. 2, 28 - 30).

Šiame įvykyje yra paslėptas gilus pamokymas. Čia dvi teisės susikerta dėl vaiko: Dievo ir tėvų. Kertvartis Dievo įsakymas sako: Gerbk savo tėvą ir motiną! Bet už šį įsakymą yra kitas, aukštesnis, kurį pats Viešpats primena žodžiais: "Kas myli tėvą ir motiną labiau už mane, tas manęs nevertas; ir kas myli sūnų ar dukterį labiau nekaip mane, tas manęs nevertas" (Mat. 10, 37).

Šeimos daromos klūtys
Pašaukimai sumažėjo ir todėl, kad šiandien šeimos tapo nevertos, kad Dievas šauktų jų vaikus. Jos yra nevertos todėl, kad nepagimdo tiek kūdikių, kiek

Dievas jiems skyręs, o ir pagimdžiusios krikščioniškai jų neišauklėja. Juose jie nesužadina aukos ir idealo meilės, nes jie juos sugadina viso ko pertekliumi. Nenuostabu, jei jų vaikai nėra šaukiami į dvasinį luomą, o jei ir šaukiami, tai tėvai neleidžia jiems klausyti Dievo balso.

Pasakojama, kad viena grafienė, atėjusi pas šv. Joną Bosco, prašė palaiminti jos vaikus. Palaiminęs juos, kun. Bosco pradėjo sakyti, kuo jie bus: "Šitas bus generolas, šitas — parlamento atstovas, anas — daktaras". Priėjęs prie ketvirtą, nutilo. Tada grafienė paklausė: "O kas bus šitas?" "Šitas bus geras kunigas!" Tada ji, apkabinusi berniuką, išgąstingai sušuko: "Mano sūnus kunigas! Ne! Geriau aš jį norėčiau matyti mirusį!"

Šis praeikimas neretas. Pavėlkite į savo sąžinę, gal ir jūs jį esate ištarę. Jis paneigia švenčiausią teisę dangiškajam Karaliui. Jūs leidžiate savo vaikams laisvai elgtis. Jie gali vesti ar palikti nevedę, gali studijuoti ar dirbti, gali rinktis karinę karjerą. Visa tai laikote garbinga. Gi tarnauti amžinajai tėvynei ir karaliui Karaliui, Nemirtingajam Kūrėjui, Atpirkėjui ir Teisėjui tai jau per daug sunku ir negarbinga. Pagalvokite gerai, kokią šventvagystę jūs darote, atplėsdami nuo Dievo tarmybos savo vaikus!

"O kokią baisią auką tėvams uždeda vienuolės pašaukimas", skundėsi viena motina, kai jos duklė panorė stoti į vienuolyną. Bet pasakykite, ar mažiau skaudu savo dukterį išleisti už vyro, gal jį tolimą šalį, gal už kitataučio, netikintinio vyro? Gal mažiau skaudu savo sūnų karo metu išleisti kariu? Tada niekas nesako, kad tai baisu ar negarbinga. Šį keiksmo žodį tėvai ištaria tik tada, kai reikia savo sūnų ar dukterį atiduoti Dievo tarmybai.

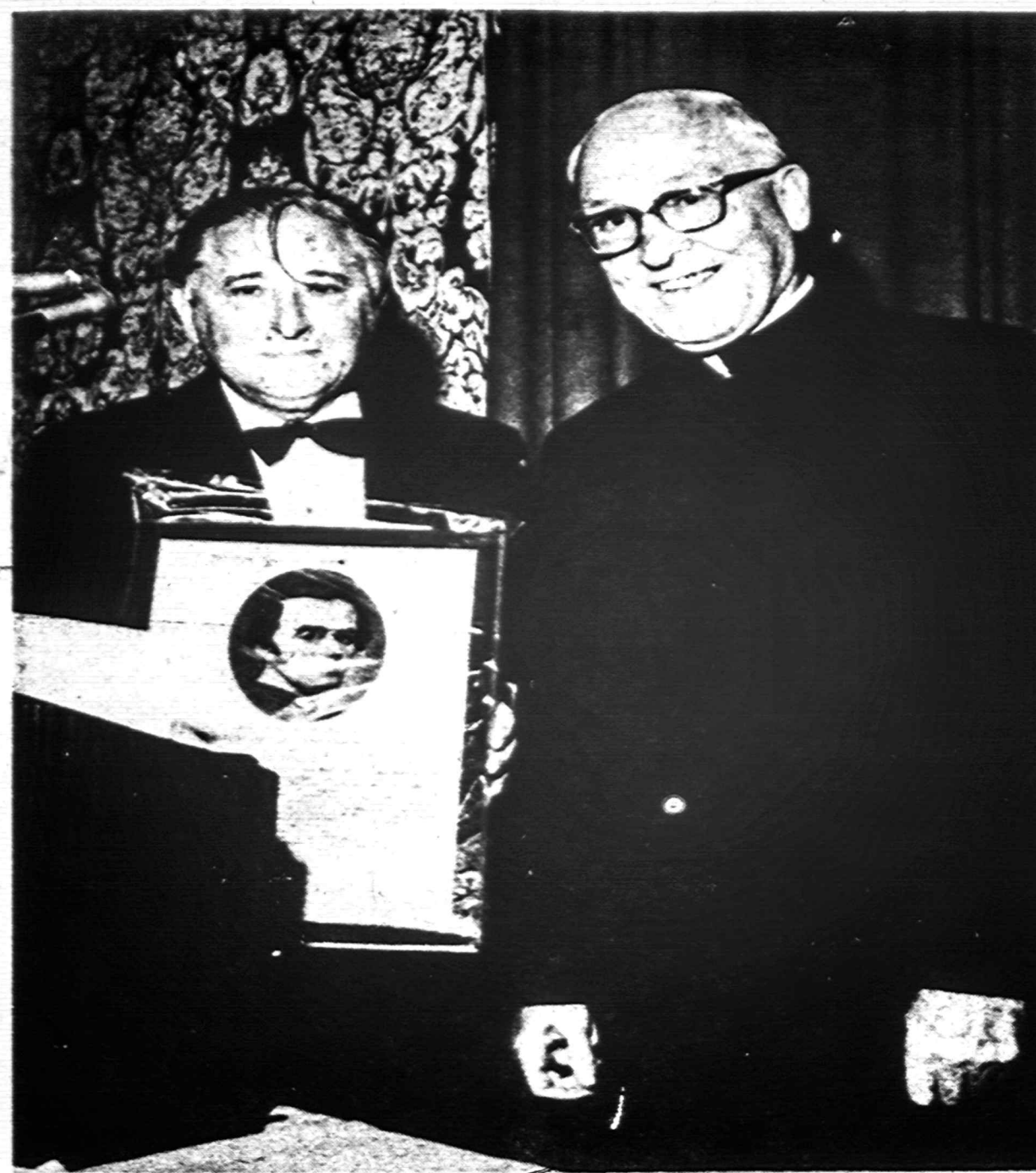
Pagalvokite, ką jūs darote. Vienu kunigu mažiau dėl jūsų kaltės, kas metai mažiau 365 mišiomis. Vienu misijonierium mažiau, ir šimtai žmonių turi likti be krikšto, turi mirti negirdėję Išganytojo vardo. Viena vienuole mažiau reiškia krikščioniškųjų darbų sumažėjimą. Mum, lietuviams, pašaukimų mažėjimas liudija mūsų spaudos, mūsų vaikų darželių, stovyklų ir mokyklų, mūsų parapijų bei vienuolynų ir viso mūsų lietuviško katalikiško gyvenimo galą.

Baigiamosios mintys
Praslinkus keliems metams nuo ano grafienės vaikų palaiminimo, kun. Bosco buvo kviečiamas kuo greičiau atvykti į grafienės dvartą. Kai jis nuvyko ir buvo įvestas į jauniausiojo sunkiai sergančio berniuko kambarį, berniukas pagriebė kunigo ranką ir ją karštai pabučiavo. Paskui kreipėsi į motiną: "Mama, atsimeni, ką anąkart sakei? Viešpats mane dabar pasiima, kaip tu norėjai". Ir, ištaręs šiuos žodžius, numirė. Jei tėvai nenori savo vaikų duoti Dievui, jis juos vienai ar kitaip iš jų atima.

Baigiant dar reikėtų pridėti, kad, kaip nereikia vaikams trukdyti klausyti Dievo balso, taip negalima savo vaikų verst, neturint pašaukimo, rinktis kunigystę ar vienuolinį gyvenimą. Bet šiais laikais tokių atsitikimų beveik iš viso nėra. Atsiminkite, kad Dievo tarnybai, mūsų išganymui ir mūsų tėvynei labai reikalingi kunigai ir vienuoliai.

Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

— Naujos kalėdinės giesmės daug kur bus giedamos Kalėdų naktį per Bernelių mišias. Tokias giesmes rengia ir Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas Algirdo Kačanausko. Bet kalėdinių giesmių nėra taip daug. Nuolat kartojamos tos pačios. Ar Vargonininkų - Muzikų Sąjunga, ar privati iniciatyva negalėtų paskatinti, kad kasmet būtų sukuriami nauji lietuviški giesmės. Gyvename krašte, kur tikrai iškilmingai švenčiamas Kalėdų. Tose šventėse yra labai daug muzikos. Visiškai būtų savo vietoje, jei atsirastų ir daugiau lietuviškos kalėdinės kūrybos.

Dr. Walter Dushnyck, The Ukrainian Quarterly redaktorius, įteikia prel. J. Balkūnui "Ševčenkos taikos premiją".

Kelios mintys migranto dienai

VYSK. V. BRIZGYS

Žmonės, žiūrį į gamtą ne savanaudiškai, o protingai, apgalvotai, matydami benykstančią kūrį nors gyvių ar augalų rūšį. Jie iškovoja net valdžios įstatymus sumas pinigų, kad tokius gyvių ar augalų apsaugotų ir išlaikytų. Juo gausenė ir įvairesnė kurio krašto gyvūnija, augmenija, juo turtingesnė laikoma to krašto gamta.

Panašiai reikia žiūrėti ir į žmonijos esančius įvairumus. Skirtingos išvaizdos, skirtingos psichologijos žmonės atsidaro ne kokių dirbtinių, mokslinių priemonių dėka, o natūraliais keliais. Apie tai plačiau nekalbant, visiems turėtų būti aišku, kad šie skirtumai nei žmonių įstatymais, nei žmonių susikurtomis priemonėmis nepanaikinami. Jeigu kuris savo smegenis džiointų, begalvodamas, kaip visus žmones padaryti vienodos išvaizdos, vienodos psichologijos, pagrįstai būtų galima klausiti, ar tokioj galvoj daug yra smegenų. Priimant viską, kas kiekviename žmoguje natūraliai yra bendro, vykdančią Dievo įsakymą mylėti kiekvieną žmogų, kalbant apie žmonių santykius, trumpai galima tiek pasakyti, kad artimo meilė, tarpusavio žmonių pagalba ir pagarba yra visai ne tas pat, kas yra bandymai paneigti rasių, spalvų, tautų ir kitokių natūralių žmonių skirtumus. Niekas nelaikytų išmintingu tokio mokslininko, kuris stengtųsi iš visos augmenijos palikti tik vieną augalą, ar iš visos gyvūnijos tik kurį vieną gyvį. Ne daugiau parodytų išminties ir toks, kuris siektų išnaikinti esančius natūralius žmonių skirtumus ir palikti visų žemė tik vienos spalvos, vienos tautos žmones.

Katalikų Bažnyčia, jeigu kieno nors protas neįžiūrėtų joje nieko dieviško, yra verta pagarbos už tai, kad savo įtaką ji visada siekė žmones ne asimiliuoti, o saugoti kiekvienos tautos praeities kultūros turtus, remti jų pastangas išlaikyti savo tautinę tapatybę. Bažnyčia niekada nesiekė suvienodinti net savo pačios višiosios liturgijos. Iš senovės iki dabar katalikų Bažnyčioje yra išlikę 14 skirtingų liturgijų. Skaičiuojama, kad Vatikano II susirinkimo konstituciją liturgijos klausimais, matom dabartinę Bažnyčios pažiūrą į įvairių tautų sąvibes, psichologiją, papročius. Katalikų Bažnyčia niekada nesiekė kokių nors asimiliacijos net tų žmonių, kurie išvyksta iš savo krašto gyventi pastoviai kitame nors kitame krašte. Iki šiol Bažnyčios vadovybė ir jos įstatymai protegavo net išsvijoj atskiras tautinių grupių parapijas, net ir tais laikais, kai Va-

BAŽNYČIOS TARNYBOJE

— Domininkas Valenti, iš Apreiškimo parapijos Brooklyne, į kunigus šventinamas gruodžio 8 Romoje. Jis yra italas, gimęs ir augęs Brooklyne prie Apreiškimo parapijos, labai gerai išmokęs lietuviškai kalbėti, skaičiuoti ir rašyti. Studijuodamas Romoje, gyvena šv. Kazimiero kolegijoje ir, būdamas kunigu, nori dirbti lietuviškos parapijos. Jo primicijos bus gruodžio 31 Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

— Kun. L. Budreckas, muzikas, Liet. Kat. Mokslių Akademijos New Yorko židinio susirinkime iškėlė reikalą, kad būtų premijuojama religinė muzika, konkursais skatinamas naujų giesmių rašymas.

— Prel. Pr. Juras, kuris dabar atsidėjęs rūpinasi Alkos muziejumi, daro visas pastangas praplėsti muziejaus patalpas. Muziejaus tvarkymas bus pavestas Kat. Mokslių Akademijai.

— Kun. Stasys Yla daug dėmesio skiria jaunimui ir kasmet per Padėkos dienos savaitę Putname surengia moksleivių ateitininkų kursus. Jam talkina visa eilė iš tokių kursų išaugusių jaunuolių.

— Prel. Jonas Balkūnas buvo apdovanotas ukrainiečių Ševčenkos taikos žyminiu. Atžymėtas už pasižymėjimą, didinant ukrainiečių - lietuvių draugystę ir skleidžiant taiką pasaulyje. Atžymėjimas buvo spalio 7 Comodore viešbutyje New Yorke, kai tuo metu vyko vienuoliktas Amerikos ukrainiečių kongresas. Iškilnėse dalyvavo daug žymių ukrainiečių ir kongresmanų. Šis atžymėjimas buvo įkurtas 1961, kai buvo švenčiama šimtas metų nuo žymaus ukrainiečių poeto Ševčenkos mirties. Tokiu žyminiu yra apdovanoti: Amerikos prezidentas Eisenhoweris, buvęs prez. Harry S. Truman. Chiang Kai-shek ir daug kitų žymių žmonių. Žyminį prel. J. Balkūnui įteikė dr. Walter Dushnyck, The Ukrainian Quarterly redaktorius.

— Kultūros Židinio, Brooklyn, N. Y., pamatų šventinimo progą lapkričio 12 aukėjo šie kunigai: 1000 dol. kun. V. Puidokas; po 500 dol.: kun. Pr. Raugalas, kun. V. Pikturna (anksč. 500 dol.), kun. V. Dabušis (anksč. 200 dol.); po 100 dol.: kun. A. Račkauskas (anksč. 300 dol.), kun. L. Budreckas, kun. S. Raila (anksč. 10 dol.), kun. L. Klimas (anksč. 52 dol.).

— Lietuviškas kryžius, 20 metų išstovėjęs Seligenstadte, pravedant naują kelią, buvo nugriautas ir praeitą vasarą atgabentas į Romuvą — Vasario 16 gimnaziją. Oro atmainų kryžius yra labai apgadintas ir reikalingas remonto. Kryžiaus atnaujinimo darbus atlieka Otto Wunsch stalių dirbtuvės iš Bensheimo. Tikimasi, kad dar šį rudenį atnaujintas kryžius puoš Romovos sodybą. JAV lietuvių, buvę Seligenstadto stovyklos gyventojai, per kun. V. Damijonaitį kryžiai atnaujinti yra atsiuntę aukų, bet jų nepakanka. Romovos adresas: 684 Lampfertheim — Huettenfeld. Romuva. W. Germany.

— Sesuo M. Rosaria, generalinė Presentation seserų viršininkė iš Fargo, North Dakota, su asistente lankėsi Chicago, šv. Kazimiero seserų motiniškame name ir tarėsi su sesle M. Eucharista, kazimieriete, kaip geriau pasirošti generalinei kapitulai. Seselė Eucharista šiuo klausimu jau yra pasitaravusi ir kitom kongregacijom.

— Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybė per Sao Paulo arkivyskupą įteikė raštą Brazilijos vyskupų konferencijai, prašantį Kūčias arba Kalėdas visoj Brazilijoje paskelbti maldos diena už Lietuvą.

net visos žmonijos gerovės, nereikia užmiršti ir savo kilmės. Nors migranto - turistų dienai Bažnyčia kol kas nepateikė kokio nors liturginio pamėnėjimo, to nėra ko ir pasigesti. Ši diena mum nuolat turi priminti, kuo kuris esam.

UŽ PERSEKIOJAMĄ BAŽNYČIĄ

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, kaip anksčiau Darbininke buvo skelbta, šiemet suorganizavo maldos ir aukos vąj komunistų rusų okupuotai Lietuvai ir lietuviams gelbėti. Kiekvietovė. Šį kartą skelbiame gruodžio mėnesio maldų kalėdorių.

1. LKRŠ rėmėjų būrelis, St. Petersburg, Fla.
2. LKRŠ rėmėjų būrelis, Prisiškelimo parapija, Toronto, Canada.
3. Šv. Mykolo parapija, Scranton, Pa.
4. Lietuvių misija, Newcastle, Australija.
5. Lietuvių misija, Wollongong, Australija.
6. Šv. Kazimiero parapija, London, Anglija.
7. Šv. Onos Draugija, London, Anglija.
8. Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapija, Sheboygan, Wisc.
9. Lietuvių misija, Bradford, Anglija.
10. Šv. Petro parapija, So. Boston, Mass.
11. Lietuvių misija, Manchester, Anglija.
12. Lietuvių misija, Nottingham, Anglija.
13. Lietuvių misija, Glasgow, Anglija.

14. Aušros Vartų parapija, Buenos Aires, Argentina.
15. Lietuvių misija, Lanus, Argentina.
16. Lietuvių misija, Rosario, Argentina.
17. Šv. Kazimiero parapija, Sioux City, Iowa.
18. Lietuvių misija, Cordoba, Argentina.
19. Lietuvių misija, Comodoro, Argentina.
20. "Laikas" laikraštis, Buenos Aires, Argentina.
21. Šv. Kazimiero parapija, Sao Paulo, Brazilija.
22. Lietuvių vikarijatas, Rio De Janeiro, Brazilija.
23. Šv. Juozapo parapija, Sao Paulo, Brazilija.
24. Šv. Mykolo parapija, Bayonne, N. J.
25. Aušros Vartų parapija, Chicago, Ill.
26. Lietuvių misija, Calgary, Kanada.
27. Tėvai marjonai, Roma, Italija.
28. Tėvai saleziečiai, Frascati, Italija.
29. Lietuvių misija, Vancouver, Kanada.
30. Madrido lietuvių radijas, Ispanija.
31. Taikos Diena — visi mel-džiai.

BUVO PAVERGTŲJŲ "IŠLAISVINIMO POLITIKOS" SVAJONĖ, KURIĄ PALAIDOJO "KOEKZISTENCINĖS POLITIKOS" TIKROVĖ

Tai prisimenam mirus Ch. J. Kerstenui,
svarbiausiam tos "išlaisvinimo politikos" architektui

Š. m. spalio 31 mirė Charles J. Kersten, išgyvenęs 70 metų, buvęs Milwaukee advokatas, prokuroro padėjėjas, paskiau Atstovų Rūmų narys, respublikonas, Amerikos Kongrese pavergtųjų tautų laisvinimo politikos svarbiausias judintojas. Kersteno vardas lietuviams labiausiai pažįstamas ryšium su 1953 m. Atstovų Rūmuose sudarytu komitetu komunistų agresijai tirti. Kerstenas buvo to komiteto iniciatorius Kongrese ir paskui to komiteto pirmininkas.

Su Kersteno mirtimi atsimine iš naujo kyla to komiteto sukurta tautų laisvinimo politikos programa ir Kersteno vaidmuo joje.

Pradėjus nuo Baltijos valstybių

Su Kersteno komitetu neat-siejamas vienas iš šviesiausių Amerikos Lietuvių Tarybos istorijos epizodų. Jai priklauso idėja ištirti Sovietų agresiją. Ji šią idėją įpiršo Milwaukee kongresmanui Charles J. Kersteniui. Kerstenas idėją pasiūlė Atstovų Rūmams, ir jie, abiem partijom vieningai priitarant, 1953 liepos 27 nutarė sudaryti komitetą Baltijos valstybių okupacijai ištirti. Komitetas buvo ir pavadintas "Select Committee to Investigate the 'Incorporation' of the Baltic States into the U.S.S.R."

Iki 1953 m. pabaigos apklausinėjamai dėl Baltijos valstybių buvo baigti. Buvo apklausti 42 liudininkai lietuviai. Apie Lietuvą liudijo ir keli nelietuviai. Ypatingai svarbus buvo NKVD pulkininko Burlitskio liudijimas apie Lietuvos partizanų. Tie liudijimai, eilė dokumentų iš sovietinės okupacijos buvo paskelbti komiteto darbų pirmame ir antrame to-me. Komitetas taip pat paruošė ir trečiame tome išleido Estijos, Latvijos ir Lietuvos istorines apžvalgas.

Tai labai vertinga medžiaga.

Išsiplėtus į visas pavergtas tautas

Amerikos Lietuvių Taryba buvo davusi ne tik idėją. Davė ir talkos. Buvo įsteigusi studijinę komisiją, kuri rinko medžiagą ir planavo apklaustinių liudininkų sąrašą. Kaip teigia prof. V. Vardys, specialiai tą klausimą tyrinėjęs, Amerikos Lietuvių Tarybai visa ši veikla atsiėjusi 43.000 dol. (!) Laisvę 1959 Nr. 18-55).

Nuo 1954 metų komiteto veikla buvo praplėsta. Tai rodo ir pakeistas komiteto vardas: "Specialus komitetas tyrinėti komunistinei agresijai prieš Lenkiją, Vengriją, Čekoslovakiją, Bulgariją, Rumuniją, Lie-

tuva, Latviją, Estiją, Rytų Europą, Rusiją ir nerusiškasias Sovietų Sąjungos tautas". Buvo apklausinėjami liudininkai ne tik Amerikoje, bet ir Europoje. Viso apklausti 355 liudininkai, kaip minėta, tarp jų 42 lietuviai.

Šiame antrame komiteto veiklos tarpe Altos įtaka sumažėjo. Emė dominuoti kitų tautų žmonės, ypačiai ukrainiečiai. "Neturėdamas lietuvių rinkikų, Kerstenas klausė lietuvių tik, kada jis norėjo, bet ne kada mums reikėjo, ir ALT jo įtaigoti ar kontroliuoti negalėjo" (V. Vardys).

Kilo net kai kurių neteisrybių Lietuvai. "Gudai įpiršo komitetui savo istorijos versiją, kuri visus Lietuvos kunigaikščius paverė gudais, o pačią Lietuvos kunigaikštiją — Gudiją (Kriviją). Specialia studija ALT stipriai reagavo į šitokią komiteto elgesį, bet jau per vėlu bet ką atitaisyti" (J. Laisvę).

Paruošus "išlaisvinimo politikos" rezoliuciją

Komitetas 1955 darbą baigė ir paruošė rezoliuciją. Rezoliucija žiūrėjo į komunizmą kaip "į ginkluotą sąjūdį, aktingai siekiantį Vakarų civilizacijos sunaikinimo, o taip pat laikydamiis požiūriu, kad laikas dirba Sovietų Sąjungos naudai, komitetas pasiūlė pagrįstą programą Sovietų Sąjungos ir tarptautinio komunizmo sunaikinimui. Šita programa buvo pavadinta "laisvinimo politika (policy of liberation)".

Toje programoje "komitetas pasisakė už pavergtųjų kraštų išlaisvinimą, teisingiau už aktyvesnę JAV politiką prieš Sovietų Sąjungą... atmetė iki šiol JAV (ir respublikono Eisenhowerio) vedamą Sovietų sulaukimo (containment) politiką, o taip pat ir nausiausią sulaukymo politikos derivatą, George Kennan ir kitų siūlomą taikaus sugyvenimo su Sovietais idėją... Sutikti su taikaus sugyvenimo politika, komitetas sakė, reikštų tyliai aprobuoti Sovietų vergų stovyklas ir terorą. Komitetas taip pat perspėjo, kad taikaus sugyvenimo politika Sovietams duoda laiko taip išvystyti jų ekonomines, karines ir darbo pajėgas, kad Sovietų pasaulis pasidarytų nenugalimas".

Komitetas pasiūlė prezidentui, kad paskelbtų, jog pavergtųjų kraštų komunistinės vyriausybės nereprezentuoja pavergtųjų tautų; paragintų laisvasias valstybes nutraukti su Sovietais prekybinius santykius; pasiūlytų Jungtinėm Tautom rezoliuciją, reikalaujančią, kad Sovietų karinės jėgos, valdžios personalas nedelsdamas pasitrauktų iš Lietuvos

ir kitų Sovietų pavergtųjų kraštų.

Susidūrus su Departamento priešinga politika

Komiteto rezoliucijai buvo priešingas Valstybės departamentas. Buvo priešingas ir paskiau komiteto nario Dodd sušvelnintai rezoliucijai, kuri reikalavo aktyvios, ofensyvinės JAV politikos.

Valstybės departamentas nebuvo priešingas tokiam komitetui, kai jis buvo sudaromas, nes jis komiteto veiklą kitaip suprato — iš komiteto jis buvęs laukęs ne naujos politikos apibrėžimo, o tik "auklėjamosios" propagandinės medžiagos. Ta visa komiteto surinkta medžiaga turėjo būti tik propaganda prieš komunizmą, tik žodžiai, bet ne darbai. Departamente jau buvo įsigalėjusi sulaikymo politika.

Rezoliucija buvo sulaikyta ir nepasiekė net Atstovų Rūmų.

Kitaip būti ir negalėjo. Tiesa, ir Eisenhowerio rinkimuose 1952 buvo mestas "išlaisvinimo" šūkis. Bet tai buvo taip pat tik propaganda. O po rinkimų, nuo 1955, Eisenhoweris jau skelbė "Zenevos dvasią", "Camp David dvasią". Tos "dvasios" reikšė, kad Trumano, vienintelio prezidento, kuris griežtai stjo prieš sovietinę ekspansiją, laikai jau baigti; kad prasideda koezistencijos dvasia, kuriai nepakeliui su aktyvia "išlaisvinimo politika".

Tos "išlaisvinimo politikos" aidas dar kils Kongrese priimtos garsiosios rezoliucijos 416 forma, bet vyriausybė jos nevykdys — nei Kennedy, nei Johnsono, nei Nixono laikais. O betgi tos "išlaisvinimo politikos" mėginimai nenuėjo vel-tui. Su jais Lietuvos klausimas buvo išneštas į viešumą kaip niekad iki tol.

Su tos politikos nevykdymu ir pavergtieji realiau suprato politinę tiesą, kad niekas iš šalies laisvės neatneš.

Dvidešimt metų praėjo nuo šūkio "liberation", arti tiek metų nuo Kersteno komiteto epizodo, kuriame buvo mėginama šūkį paversti politine programa.

Per tą laiką pasireiškė daug Kongreso narių, kuriem priklausio pavergtųjų dėkingumas. Tarp jų yra ir velionis Charles J. Kerstenas.

KURIAMA RELIGINĖ TAUTINĖ KANTATA

Kun. Stasys Yla (Putnam, Conn.) sutiko parašyti religinei kantatai tekstą, o kompozitorius Bronius Budriūnas (Los Angeles, Calif.) apsiėmė sukomponuoti tai kantatą muziką. Prel. Juozas A. Karalius (Shenandoah, Pa.) pažadėjo finansuoti kantatos parašymo ir komponavimo išlaidas.

Tikimasi, kad ši kantata bus išpildyta 1976 metų dainų šventėje, Amerikos 200 metų nepriklausomybės proga. Organizuojant lietuviams tą dainų šventę Amerikos 200 metų nepriklausomybės proga, bus parodyta, kad lietuvių etninė grupė prisideda prie Amerikos kultūrinio gyvenimo, o įtraukiant šią religinę kantatą į dainų šventės repertuarą, bus pabrėžtas Bažnyčios persekiojimas Lietuvoje.

Mecenatas prel. J. Karalius siūlo tą dainų šventę rengti Amerikos rytuose — Philadelphiaje, nes ji sutrauktų ne tik daug lietuvių iš rytų, bet taip pat ir daug amerikiečių nepriklausomybės sukakties proga.

L. Budrius

Kongresm. Charles Kersten, Antanas Ols — žymus Amerikos lietuvių veikėjas ir Lietuvos atstovas Washingtone Povilas Žadeikis viename Vasario 16 minėjime Websterio salėje New Yorke. Visi jau mirę. Nuotr. V. Mazelio

WORCESTER, MASS.

LB koncertas ir pietūs
LB Worcesterio apylinkės koncertą Maironio Parke lapkričio 5 atidarė parengimų iniciatorius R. Jakubauskas, pristatydamas koncerto solistę Daivą Mongirdaitę ir akompaniatorę Olgą Keršytę.

Solistė D. Mongirdaitė, sopranas, savo gražiu dainavimu, laisva, gražia laikysena ir šypsena žavėjo klausytojus, kurie be pertraukos plojo ir iškviatė dar kartą ją į sceną.

Solistė ir akompaniatorė buvo apdovanotos raudonų rožių puokštėmis. Programos vedėjas R. Jakubauskas jom padėjo LB vardui.

LB apylinkės pirm. V. Židžiūnas priminė, kad solistė vakar dainavusi Clevelande ir tik šį rytą lėktuvu grįžusi į Bostoną; aerodrome sėdusi į automobilį ir, nemačiusi net savo šeimos, tiesiai atvažiavusi pas mus.

Daug pasidarbo ir akompaniatorė. Daug kartų po darbo ji važiavo į Bostoną repetuoti, kad galėtų tinkamai pasirošti. Tenka paminėti, kad ji mūsų kolonijoj yra visų parama. Dažnai ją girdim vargonuojant Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioj.

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

J. Alksninis, Maspeth, N. Y., 5, anksč. 15.

J. Bagdonas, Rego Park, N. Y., 500, anksč. 1100.

O. Bagočiūnienė, Maspeth, N. Y., 5, anksč. 200.

P. Bagočiūnas, Maspeth, N. Y., 5.

V. Baranaukas, Maspeth, N. Y., 10, anksč. 100.

N. N., Brooklyn, N. Y., 120, anksč. 880 (partizanam Julijonui Būtėnui ir Juozui Lukšai atminti).

Miss B. Bredes, Richmond Hill, N. Y., 200 (a.a. Julijai Bredienai).

Gina Čapkauskienė, Montreal, P.Q. 50.

V. Dabulis, Brooklyn, N. Y., 50, anksč. 400, pažad. 500.

M. Gedvilienė, Maspeth, N. Y., 5.

O. Gobuzas, Maspeth, N. Y., 80, anksč. 121.

R. Jonušienė, Ridge, N. Y., 20, anksč. 20, pažad. 100.

Prof. A. Šlepetytė-Janačienė, Yonkers, N. Y., 100.

J. Januška, Maspeth, N. Y., 235, anksč. 10, pažad. 50.

A. Jonuškaitis, Maspeth, N. Y., 3.

J. C. Kevett, Irvington, N. Y., 10, pažad. 100.

M. Kuchinskas, Maspeth, N. Y., 10, anksč. 100.

T. Kwas, Maspeth, N. Y., 20, anksč. 20, pažad. 100.

M. Laukaitytė, Maspeth, N. Y., 10, anksč. 200.

A. Lauraitis, Maspeth, N. Y., 20, anksč. 80.

P. Mackus, Maspeth, N. Y., 50, anksč. 25, pažad. 300.

A. Matulionis, Maspeth, N. Y., 10.

P. Narvydas, Maspeth, N. Y., 10, anksč. 35.

P. J. Paulauskas, Maspeth, N. Y., 50, anksč. 50.

W. Plikaitis, Kearny, N. Y., 20, anksč. 30, pažad. 100.

G. Rajeckas, Maspeth, N. Y., 100, anksč. 265.

N. N., Maspeth, N. Y., 10.

Paulius ir Andrius Rajeckai, Maspeth, N. Y. 25.

C. Sable, Maspeth, N. Y., 10, anksč. 10.

J. Siditis, Maspeth, N. Y., 10.

Miss M. Siditis, Maspeth, N. Y., 5.

M. Tamašauskas, Maspeth, N. Y., 2, anksč. 12.

J. Tarnovskis, Maspeth, N. Y., 5, anksč. 5.

Dr. Julita Trojanas, Maspeth, N. Y., 100, anksč. 170, pažad. 200.

A. Wisniewski, Maspeth, N. Y., 2.

M. Vaiščilienė, Maspeth, N. Y., 20.

M. Walsh, Maspeth, N. Y., 5.

P. S. Zuyus, Maspeth, N. Y., 10, anksč. 100, pažad. 200.

Miss Eva Zuyus, Maspeth, N. Y., 5.

St. Ziupka, Maspeth, N. Y., 25, anksč. 25.

M. Zambauskas, Maspeth, N. Y., 2, anksč. 2.

M. Kulikaitienė, Paterson, N. J., 30, anksč. 70.

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasidėjimais, bet ir užrašais testamentuose. Aukas siųsti:

BUILDING FUND
Franciscan Monastery
680 Bushwick Avenue
Brooklyn, N.Y. 11221

— Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros seimas įvyko lapkričio 12 Chicagoj. Organizacijos pirmininku išrinktas Pranas Bastys, vicepirmininku — Povilas P. Dargis.

— JAV LB centro valdyba, vadovaudamasi JAV LB VI-tosios tarybos priimtomis taisyklėmis, šio krašto VII-tosios tarybos rinkimų dienomis skelbia 1973 gegužės 12-20.

— Dr. J. Žmuidzinas, Lietuvos gen. konsulas Toronte, su žmona buvo sunkiai sužeisti kaimyninėje prekyvietėje, kai į juos trenkė iš užpakalio neįjungtu motoru riedėdamas automobilis. Stabdžius atleido dviejų metų berniukas. Po sužeidimo dailininkė sveiksta ligoninėje, o konsulas buvo tik stipriai sutrenktas.

— Lietuvių Fondas jau eilę metų skiria sumas iš susidariusių procentų lietuvių kultūriniam ir švietimo reikalams. Šiemet skirstymui jau turima 54.000 dol. Šiuos metus įskaitant, Lietuvių Fondas jau bus išdalijęs 226.000 dol.

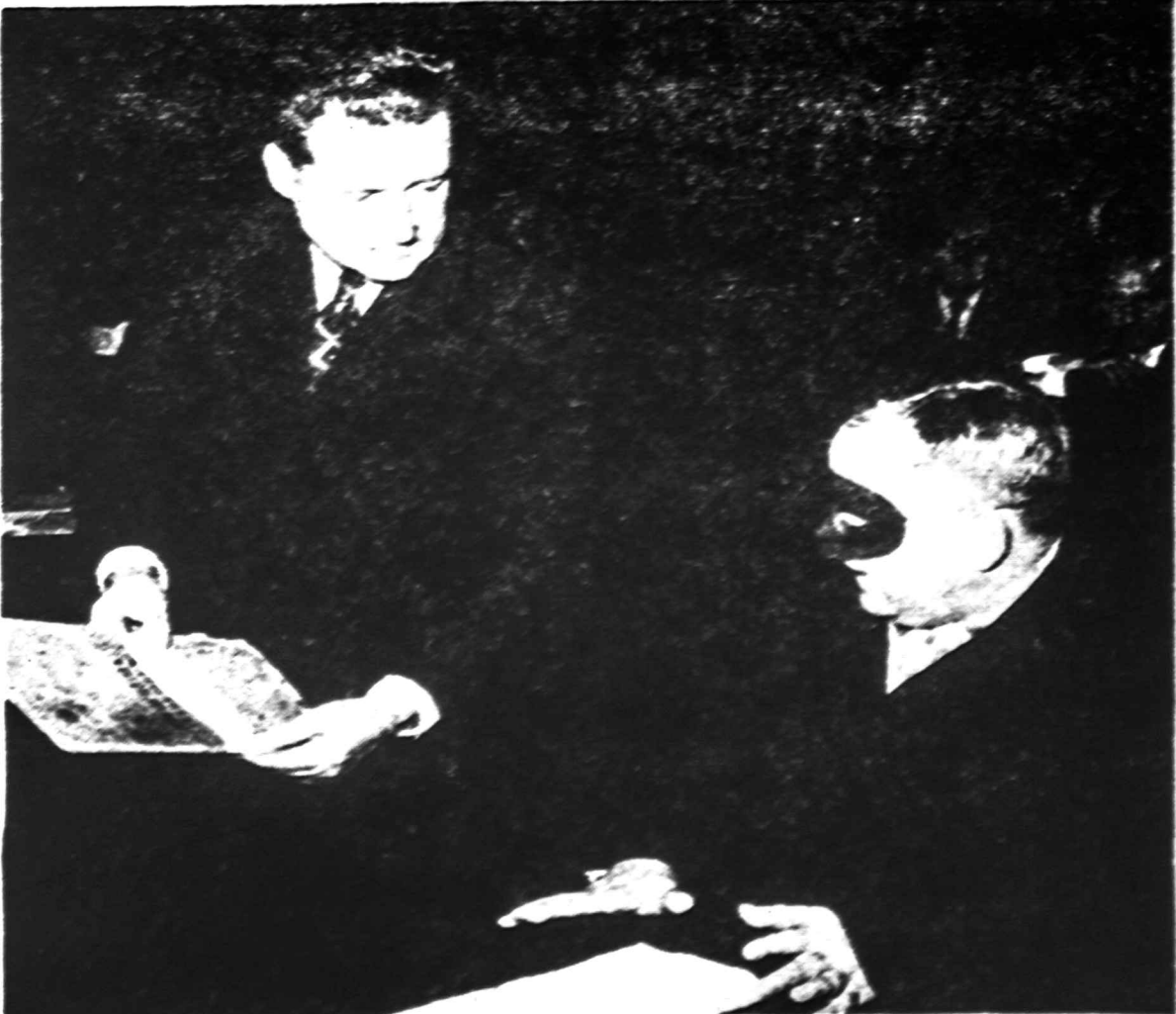
— Edmundas Radavičius, jausdamas pareigą prisidėti prie jaunimo petičijos akcijos, pakviestas įstojo jaunimo petičijos komisijon. Sutiko būti surinktų petičijos parašų statistikos tvarkytoju. Jo telefonas 471-1418.

— B. Venskuvienė, Pasaulio Lietuvių Katalikų Or-jų Sąjungos (PLKOS) įgaliofinė tarptautiniams ryšiams, spalio 26 Tarptautinės Katalikų Moterų Organizacijų Unijos tarybos posėdyje Chantilly, Prancūzijoje, padarė platų pranešimą apie paskutiniuosius įvykius okupuotoj Lietuvoj. Lapkričio 1-4 B. Venskuvienė dalyvavo Europos Katalikų Moterų or-jų vadovių suvažiavime Heeze, Olandijoje, kur taip pat kalbėjo apie dabartinę padėtį okupuotoj Lietuvoj ir apie Pasaulio Lietuvių Katalikų Or-jų Sąjungos veiklą.

— Detroito ateitininkai sen-draugiai kaip dovaną užsakė "Aidų" žurnalą jaunajai Detroito lietuvių žurnalistei Karolei Velskaitėi. "Aidų" arba "Darbininko" prenumerata gali būti labai graži kalėdinė dovana draugam ir pažįstamiem.

— Dr. Romualdas Kriaučiūnas, jaunimo kongreso studijinės anketos autorius, ruošiasi nagrinėti anketos davinius kompiuterių pagalba. Studija apie lietuvišką jaunimą kelių mėnesių bėgy bus baigta. Dr. Kriaučiūnas artimai dirba su kitu psichologijos mokslų daktaru Algiu Norvilu, kuris vadovavo kongreso akademinės programos komisijai.

I Darbininko "kviečiame talkon" vel atsiliepė eilė skaitytojų: dr. E. J. Jansonas, Osterville, Mass., užsakė M. Sendai, Stroudsburg, Pa., K. Miklas — W. Bozai, abu iš Great Neck, N. Y., H. Dapšis, Carteret, N. J. — motinai Agotai iš Scranton, Pa., M. Baronas — S. Valatka, abu iš Elizabeth, N. J. Patys užsisakė: J. Lagauskas, Brooklyn, N. Y., A. J. Vaitekūnas, Cumberland, R. I., J. Mikailonienė, Yonkers, N. Y., A. Batalin, Hot Springs, Arkansas. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Apie lengvatas naujiem skaitytojams ir apie dovanom skiriamas prenumeratas žiūrėkit skelbimą "Kviečiame talkon" dešimtam puslapy.

Scena iš Kersteno apklausinėjimo apie Lietuvos okupaciją. Liudija žmogus su kauke. Nuotr. J. Prince

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti patarimus ir atsakymus į teisiniais klausimais Darbininko skaitytojų. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

SVARBU, KAS PARAŠYTA DOKUMENTE

Klausimas

Praeitų metų gruodžio mėnesį atėjo pas mus į namus parduotojas (salesman). Pasisakė atstovaujantis vienai New Yorko firmai, padedančiai jauniems žmonėms, neturėjusiems progos lankyti kolegijos, tęsti mokslą prieinamomis sąlygomis. Sakė, kad to bendrovė dirba geriausi mokytėjai, kad jie tikrina ir prižiūri kiekvieno mokinio darbą, jam padeda individualiai, siūnia reikalingas knygas, ir už visą tą reikalą, esą, labai mažai reikia mokėti. Be to, sakė, kad jie mokėsi išdėsto tokiomis mažomis sumomis, jog žmogus net nepajunta, kaip lengvai išsimoka.

Mes turime 18 metų sūnų, nebaigusį aukštesniosios mokyklos ir dirbantį restorane. Labai svarstėm tą pasiūlymą, nes pinigai vis dėlto nemaži. Parduotojas sakė, kad, jei mes pasirašysim raštą ir duosim 25 dolerius rankpinigį, tada, jei mūsų mokslas nepatiks, galėsime atsisakyti ir gausim atgal savo įmokėtus pinigus. Tokiomis sąlygomis mes ir sutikom pasirašyti.

Pasirodo, kad vaikui tas jų mokslas visai nepatinka, kad jis negali suprasti, kas tose atsiuntiamose knygose parašyta, ir, apamai, jis sako, kad tai yra jam laiko gaišinimas. Dabar bendrovė grąžina teismo keliu išreikalauti iš mūsų visą sumą, nors knygų ir raštų mažai teatsiuntė. Jau aš noriai nustočiau 25 dolerių, jeigu jie tik neieškotų iš manęs visų pinigų.

Ar yra man išeitis?

T. C., Springfield, Mass.

Atsakymas

Jei žmonės pasitartų su advokatu, prieš pasirašydami visokią sutartį ir dokumentus, jie nepapildytų tokias bėdas. Tokios sutartys, kokią Tamsta mini, paprastai pasako, kad žodžiu padaryti pasižadėjimai neturi jokios reikšmės. Nesvarbu, ką Tamstai žadėjo parduotojas; svarbu, kas parašyta dokumente, kurį Tamsta pasirašė.

Tarp kitko, jei sūnus pasirašė sutartį, o ne Tamsta, tada Tamsta neturės jokio vargo Massachusetts valstijoje sutartis, pasirašyta nepilnamečio, t. y. jaunesnio, negu 21 metų amžiaus asmens, visai negalioja, ir nepilnamečiai gali reikalauti rankpinigių jam grąžinti. Tačiau aš abejoju, kad parduotojas būtų patenkinęs Tamstos sūnaus parašu. Manau, kad jis bus pareikalavęs, jog Tamsta pasirašytum sutartį „už sūnų“.

Patarčiau nueiti pas vietinį advokatą ir su juo pasitarti. Dažnai advokatai pasiekia padaryti su bendrove „kompromisą“, nes bendrovei paprastai rūpi jos var-

das ir prestižas; jeigu ji pamatys, kad Tamsta geruoju nesumoka, greičiausiai į teismą nenorės eiti. Žinoma, jei bendrovė nėra savo prestižu susirūpinusi, nes tokio neturi, tada šis samprotavimas netaikytinas.

Reikia neužmiršti, kad sutarties pasirašymas yra kontraktas, pasižadėjimas, kurio tenka laikytis. Todėl patarimo reikia ieškoti prieš pasirašant sutartį, o ne po to.

Darbininko skaitytojui N. J.

Patariu Tamstai tuoj pasitarti su vietiniu advokatu. Jei sunku angliskai susikalbėti, paprašyk kokį pažįstamą nueiti kartu ir Tamstai pagelbėti. Manau, kad Tamstos dukterė Tamstą „apstato“. Jei namai buvo abiejų (Tamstos ir žmonos vardu), kaip Tamsta sakai, — tada dukterė jokiu pretenzijų prie tų namų negali reikšti. Taip pat mirusios dukters draudimo pinigai (insurance proceeds), jei ta Tamstos dukterė mirė nesudariusi testamentą, priklauso Tamstai, o ne Tamstos kitai dukteriai. Žinoma, jei „insurance policy“ buvo įrašytas sesers vardas, tada draudimo pinigai yra josios.

Negaliu tiksliai atsakyti į Tamstos klausimus, nemačius „insurance policy“ ir namų nuosavybės dokumentų. Vietinis advokatas neturės sunkumų reikalą tuoj išaiškinti ir Tamstai patarti.

KAIP GALĖJOME PRALAIMĖTI BYLĄ?

Klausimas

1968 sausio mėnesį mane ištiko skaudus nelaimė. Eidama šaligatviu, ties banko namais pavirtau ant ledo ir sunkiai susižeidžiau koją ir nugarą. Buva nuvežta į ligoninę, kurioje išgulėjau apie 10 dienų, o po to teko gydytis namie. Nedirbau iki kovo mėnesio galą, o grįžusi darban, rijau aspiriną ir empiriną, nes nebuvo nei valandėlės be skausmo.

Kai tik buvo galima, vyras nuvežė mane pas advokatą, kuris buvo mum rekomenduotas mūsų pačių daktaro. Daktaras mum pasakė, kad tas advokatas tikrai sugebės laimėti bylą prieš banką. Pats advokatas, kai pas jį nuvažiojom, nieko mum nežadėjo, tik pasakė, kad byla bus laimėta, jeigu jis neįsitrauks, ar iš viso ką laimėsime. Tačiau jis apsiėmė bylą vesti, ir mes turėjome jam duoti 100 dolerių rankpinigį.

Po mėnesio advokatas mum patelefonavo ir pasakė, kad byla atrodanti geriau, nes jis sužinojęs, kad banko sargai valė šaligatvį ties banko namais. Mum atrodė labai keista, kad toks faktas būtų naudingas mūsų bylai, bet sakė — jis yra advokatas, tur būt, žino, ką kalba.

Dar po kelių mėnesių jis mum paskambino ir pasakė, kad draudimo bendrovė ir bankas

atsisako mum atlyginti už turėtus nuostolius ir kad jis manęs juos paduoti teisman. Klausė, ar sutinkam. Sakom, jei manai, kad reikia taip daryti, tai daryk. Sako, tada vėl man atsiųskit keletą šimtų dolerių bylai vesti. Klausiam, ką tai reiškia keletą šimtų. Sako, du ar tris šimtus.

Visai galvojom, tarėmės ir nutarėm: kad jau pradėjom, reikia ir užbaigti. Nusitvėm advokatai dū šimtus.

Praėjo keletas metų. Praeitą pavasarį atėjo eilė mūsų bylai. Vyras ir aš pati turėjome liudyti ir tokiu būdu turėjome atsitraukti nuo savo darbų. Buvo pakviestas ir mūsų daktaras. Taigi prasidėjo teismas. Advokatai ginčijosi tarp savęs ir teikė teismui visokius raštus. Mes nesupratom, kas ten darosi, nes turėjo būti „jury“ (prisiekusiųjų) teismas, ir vis laukėm, kas čia bus. Galų gale susirinko „jury“, ir mūsų advokatas jiems papasakojo, kaip mano susižeidimas įvyko ir kiek man teko iškentėti. Po to banko advokatai (jų buvo net trys) priėjo prie teisėjo su mūsų advokatu ir pradėjo jam šnibždėti.

Teismas buvo nutrauktas. Kitą dieną mum patelefonavo mūsų advokatas ir pranešė, kad mūsų byla jau pralaimėta ir kad, jei mes norim, galim apeliaciją paduoti į aukštesnį teismą, bet tai brangiai atsieis, ir, be to, jis negalys garantuoti, ar mes iš viso ką laimėsime.

Mes esam D.P. Lietuvoj baigėm mokslus. Manom, kad tas advokatas mus palaikė kvailiais, nes kalbam angliskai su akcentu. Mes tuoj jam pasakėm, kad daugiau pinigų jam neduosim ir kad galimės iš viso pas jį eiti. Buvo nemalonių žodžių ir prieštarių ir iš jo pusės.

Praėjo beveik pusmetis. Dabar mes galvojame ir svarstom, kaip visa tai galėjo atsitikti. Juk teismas buvo nebaigtas. Liudininkai neapklaušinti. Kaip mes galėjome bylą pralaimėti? Gal čia įvyko koks sutarimas, apie kurį mes nežinojom?

Jei galėtumėt mum išaiškinti nesuprantamus įvykius, būtume labai dėkingi.

Ilgamečiai skaitytojai

Atsakymas

Tamstų advokatas ne be reikalo Tamstas įspėjo, kad Tamstų byla yra labai sunki ir kad ją būtų sunku laimėti.

Daug žmonių mano, kad snigiant namų savininkai turi prievolę valyti šaligatvius (sidewalks). Taip nėra. Šaligatviai nepriklauso namų savininkams, ir jie neprivalo jų valyti, jei nėra specialaus miesto patvarkymo. Iš kitos pusės, jei namų savininkas nutaria valyti ir darbą atlieka taip, kad po to valymo šaligatvis yra prastesnis stovy, negu buvo prieš jį valant, gali atsirasti teisinės atsakomybės.

Tamstų advokatas žinojo, kad jam tektų įrodyti: 1) jog Tamstos susižeidimas įvyko dėl to, kad banko pasamdyti darbininkai „netikusiai“ atliko savo darbą, ir 2) jog Tamstos susižeidimas buvo tiesioginė „netikuso“ valymo pasekmė (proximate cause of injury). Jei Tamsta susižeidė dėl natūraliai susirinkusio sniego ir ledo, o ne dėl „netikuso“ šaligatvio valymo, — Tamstų byla buvo pralaimėta.

Matyti, kad iš Tamstos ad-

vakato pradinės kalbos teisme (opening statement) pasidarė aišku, jog buvusiomis aplinkybėmis Tamsta susižeidė dėl sniego ir ledo, kurio, tur būt, buvo pilna ant visų šaligatvių, o ne dėl banko samdinių „teisinės“ atsakomybės.

Tokiu atveju, bankui ar jo draudimo bendrovei prašant, teismas sutiko jiems duoti teisiškai vadinamą „directed verdict“. Tai reiškia, kad teismas buvo tos nuomonės, jog nebuvo faktiško klausimo (issue of fact), kuris galėtų būti pateikiamas „jury“ (prisiekusiems) spresti.

Manau, kad Tamstos teisingai pasielgė, nutardami neapeluoti. Tamstų aprašomomis aplinkybėmis, manau, kad aukštesnis teismas patvirtintų žemesniojo teismo sprendimą.

Skaitytojui, Bridgeport, Conn.

Tamsta nesakai, ar skaitai Keleivį, ar Darbininką. Todėl atsakau abiejuose laikraščiuose.

Neklausyk savo draugų. Niekas panašaus nėra. Valstija (state) nepaais nei 50%, nei mažiau Tamstos paliekamo turto. Jei to turto būtų daug, tada reikėtų valstijai mokėti tam tikrą sumą paveldėjimo mokesčių. Jei Tamsta turi tik „biskį“ pinigų, kaip sakai, tada paveldėjęs sūnus nieko nemokės valdžiai.

Skaitytojui, Newark, N.J.

Manau, kad atsakymas į Tamstos klausimą yra teigiamas. Manysčiau, kad Tamstos giminais turėtų kreiptis į Veterans Administration pagrindinę būstinę Washington, D.C., ir suteikti kiek galima daugiau informacinio pobūdžio duomenų dėl savo gautos pensijos (savo numerį, kurį ir kuriame kariuomenės daliny yra tarnavęs, datas, kada gavo pensiją, laiką, per kurį pensiją gavo, ir t.t.). Išpėkit savo giminais, kad atsakymą gaus, bet jo laukti reikės gana ilgai.

KALANTA...

(atkelia iš 2 psl.)

gaizuoto jaunimo minia rikiuotom eilėm žygiavo pirmyn, skandodama: „I miesto sodą, I miesto sodą“, „Romas zuvo už Lietuvos laisvę“. Jaunimas, peržygiavęs Viljampolės tiltą, pasidalino į dvi sroves: vieni pasuko į Požolės (buv. Lukšio) gatvę, kiti nužygiavo Valančiaus ir Vilniaus gatvėmis, vis skandodami suminėtus šūkius. Laisvės alėjoje abi jaunimo srovės susilijo į bendrą jaunatvišką upę, eidami Milicijos rūmų kryptimi, Donelaičio - Laisvės alėjos gatvių kampe.

Pasirodžiusiam milizijos karininkui duotas klausimas, kodėl sauvaiškai pakeista laidotuvių valanda, nevykstant susitarimo. Kitos dvi jaunimo delegacijos nuvyko į Kauno vykdomąjį komitetą ir į Kauno kompartijos centrinį komitetą. Po to jaunimo gretos pasuko atgal miesto sodo kryptimi, šaukdamos: „Melagiai, melagiai“, „Romas zuvo už Lietuvos laisvę“. Nuo buv. Įgulos bažnyčios iki Miesto sodo ir toliau Laisvės alėja buvo užpildyta jaunimo ir jam prijaunėjančių.

Milicija bejęgė

Tūkstantinės minios niekas negalėjo sustabdyti. Unifor-

Vieno apsilankymo metu Clevelande Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas kalbasi su Clevelando miesto viešųjų įmonių departamento direktorium R. Kudukiu ir Tėvynės Garsų radijo valandėlės vedėju J. Stempužiu. Nuotr. V. Bacevičiaus

CLEVELAND, OHIO

Baltijos Aidų radijo programa, vienintelė jungtinė lietuvių-latvių-estų radijo programa, lapkričio 6 prisiminė dešimties metų sukaktį. Tėvynės Garsų radijo vedėjas J. Stempužis iniciatyva, prisidėjęs latvių bendruomenės atstovui Eriks Ievinš ir estų laisvės komiteto pirmininkui Andreas Traks, 1962 lapkričio 5 buvo transliuota pirma, mojos programa. Ji ir dabar pastoviai girdima pirmadieniais nuo 8 val. vak. iki 9 val. vak. per WXEN stotį. Baltijos Aidų lietuviškąjį skyrį redagavo ir pranešinėjo Jonas Daugėla, Aldona Balčiūnaitė-Zorskienė ir Raimundas Kudukis. Už įsteigimą ir išlaikymą šios jungtinės baltiečių radijo programos Juozas Stempužis pasaulinės latvių sąjungos buvo apdovanojamas sidabro medaliu Pro Patria.

Raimundas Kudukis, miesto viešųjų įmonių departamento direktorius, gruodžio 3 bus pagerbtas Clevelando lietuvių. Ta proga Hofbrau Haus restorane rengiami iškilmingi pietūs, kuriuose dalyvaus burmistras Ralph Perk ir beveik visos jo kabinetas. Clevelando lietuvių šimtmečio istoriją pirmą kartą miesto administracijos lietuvis turi tokį aukštą postą. Kvietimai į pagerbimo pietus gaunami pas pirm. K. Ziedonį ir kitus šių iškilmių rengimo komiteto narius. (r2)

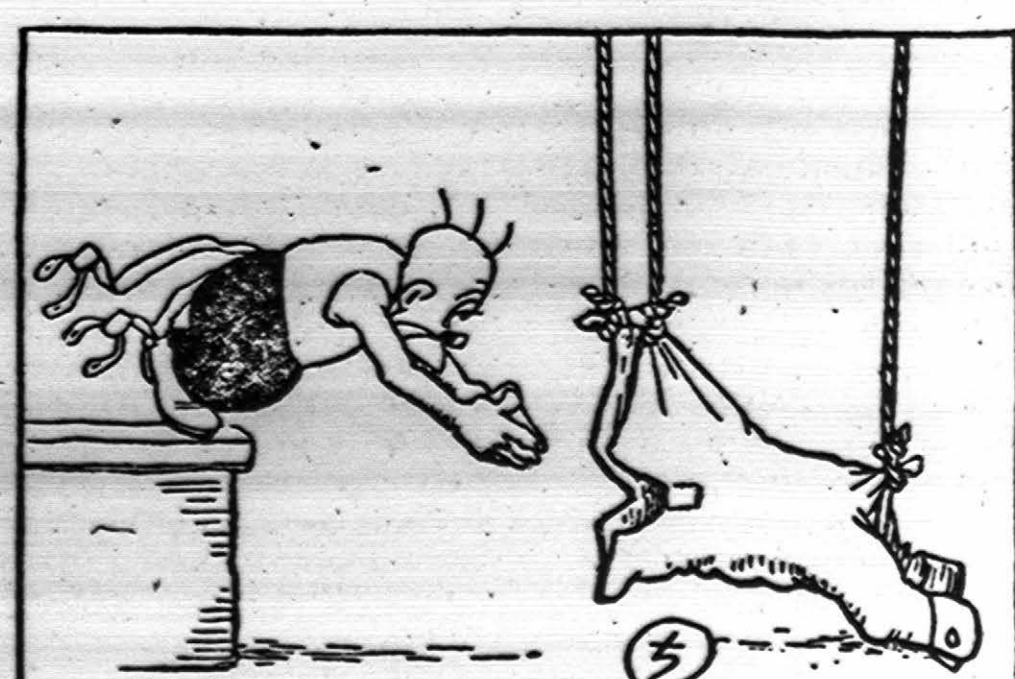
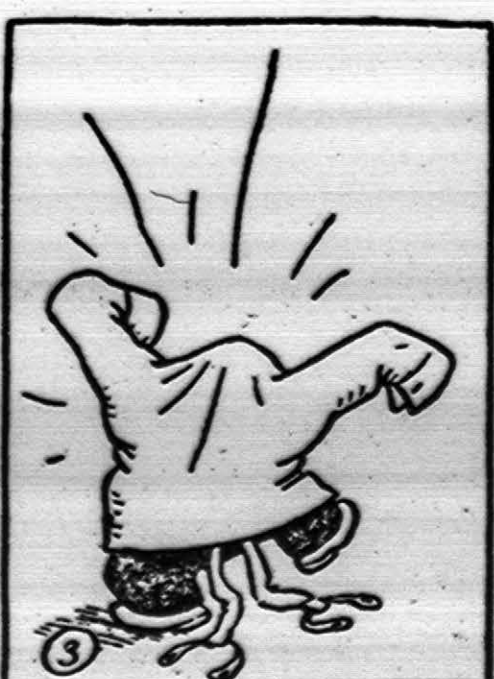
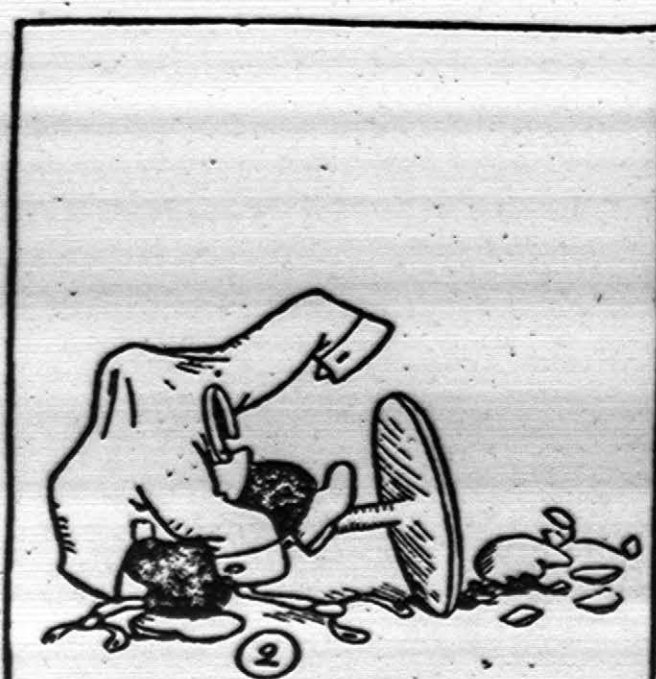
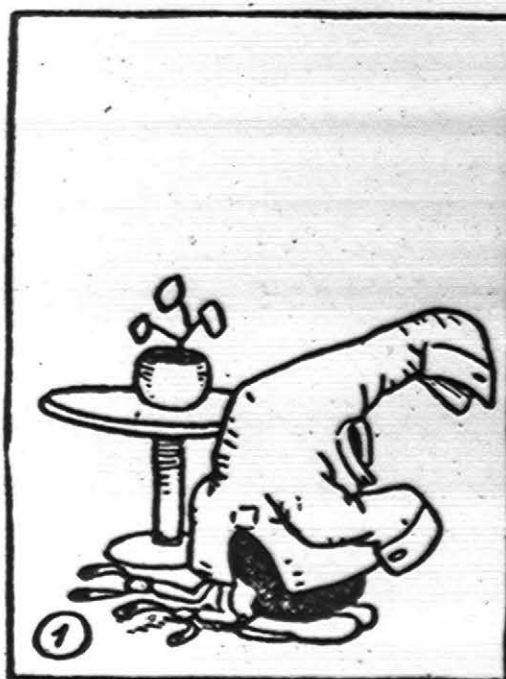
Sekandios, t. y. gegužės 19 d., vidurdienį vėl gatvės pripildė jaunimo. Jaunuomenės susirinko apie 3000 ar daugiau. Lietuviškosios jaunuomenės gretose žygiavo Latvijos ir Estijos jaunimo, studentijos atstovai. Milicijos pareigūnai ir draugovinėms savo jėgom jau nebeapsitiko. Apie 14 val. Laisvės alėjoje, prie Miesto sodo pasirodė taip pat „bananais“ ginkluotos kareivių gretos. Su jaunimu jie kovojo ne tik „bananais“, bet ir savo kariškų diržų sagtimis. Abi dienas ejo „rankinės“ kovos, tik vietoje durtuvių buvo „bananai“ ir kumščiai. Kovingėni jaunuoliai buvo sulaukomi, kemsami į duoną ir mėsa vežiojamieji dengtas mašinos — sunkvežimius. Vietni buvo vežami į Milicijos rūmų požemius, kiti net į Pra-

vieniškų darbo stovyklą. Kauno mieste apie vidurdienį buvo sulaukytas autobusų ir troleibusų judėjimas, kuris tik vakarop vėl pajudėjo.

Kiek per tas dvi kovų dienas buvo jaunimo sužeista ar suareštuota, sunku spėti. Buvo pasklidusios kalbos, kad areštuotų skaičius siekia apie 500 ar daugiau asmenų. Pažymėtina dar tai, kad areštuotųjų tarpan buvo patekę ir kai kurių valdžios pareigūnų sūnūs bei dukros, bet apie tai viešumoje „mirties tyla“. Dalis sulaukėtų buvo paleisti, gi kiti — labiausiai „nusiakę“ buvo atiduoti teismui.

Jurgio Spurgio nuotyčiai

RENGIASI Į SVEČIUS

Po Chicagos dangum

Pašto įstaiga perspėja, kad, artėjant Kalėdų šventėm, neįsistumė laiškuose pinigų. Geriausia siųsti pinigines per laidas. Laiškus adresuoti tiksliai. Nepamiršti "zip code" numerio.

Reikia saugotis visokių sukčių, vagiančių čekius ir paskui juos iškeičiančių. Nuo jų yra nukentėjusių ir lietuvių.

Al. Kumskis po 45 metų tarnybos Chicagos miesto parkų distrikte, lapkričio 30 išėjo į pensiją. Lapkričio 27 jam buvo suruoštas pagerbimas. Jis mėgo sportą, rašė į spaudą, buvo demokratų lygos pirmininku. Tarnyboje paskutiniu metu buvo sodų srities viršininku. Yra ir lietuviškų organizacijų narys.

Ivykiai ir žmonės, naujoji gen. St. Raštikių knyga, lapkričio 19 Jaunimo centre buvo pristatyta visuomenei. Buvo ir paroda, kurią parengė Br. Kvilyks. Prof. V. Vardys kalbėjo apie atsiminimų vertę.

Lietuvos vyčių 112 kuopa telkia lašas, kad nupirktų Švč. P. M. Gimimo parapijos pradžios mokyklai pianiną, nes dabartinio jau beveik nebegalima naudoti. Gruodžio 3 vyčiai turės bendrą komunią, o gruodžio 7 — Lietuvių dieną industrijos muziejų, kuriame kiekvienais metais vyksta kalėdiniai įvairių tautų pasirodymai. Vyčių šokėjų grupė atliks kalėdinę programą. Gruodžio 16 Vyčių salė — Kalėdų parengimas. Vyčių salė dabar yra išgražinta, įvestas oro vėsinimas, paruošiami valgiai. Norintieji ją išsinuomoti prašomi skambinti 776-2410.

Inž. A. Rudis, Lietuvių Radijo Forumo įsteigėjas, gydytojas, kryžiaus ligoninėje. Jam sergant, radijo programą tvarko jo žmona Marija. Lapkričio 18 turėjo įdomų pasikalbėjimą su Balfo centro valdyba. Ji yra išrinkta nauja Balfo c. v. pirmininke.

Dr. Ged. Baluko, lietuvių visuomenės veikėjo, motina mirė Lietuvoje. Lemonte, Orland Parke, senelių prieglaudoje mirė Joakimas Auškalnis, daug pasidarbavęs lietuviškai spaudoje.

Satrijos meno draugija lapkričio 18 jaunimo centre surengė vakarą, skirtą rašytojui Antanui Vaičiulaičiui. Pats rašytojas skaitė savo kūrybą. Dr. R. Silbajoris kalbėjo apie jo literatūrinę indelį, kūrybos pobūdį. St. Kiešaitė, L. Rastenyte, L. Barauskas ir J. Kelečius inscenizavo Vaičiulaičio kūrybą. Solistė Pr. Bičienė dainavo.

Dail. A. Baluko paroda uždaryta lapkričio 19 Jaunimo centre, Čiurlioniogalerijoje. Jis buvo išstatęs 60 savo darbų. Nors dailininkas dar jaunas, bet savo talentą parodo ryškiai. Iš jo tenka laukti kūrybinės ateities.

Anglijos lietuvių klubas Chicagoje, su pirm. A. Laku priėmė, gruodžio 2 Čiurlioniogalerijoje ruošia Anglijos lietuvių menininkų parodą.

Lietuvos kariuomenė buvo prisiminta lapkričio 19 Balzeko muziejuje. Buvo pagerbti savanoriai, skaityta paskaita, applanckytas karinis skyrius. Šio parengimo moderatorius — kūrėjas savanoris Konstantinas Petrauskas, neseniai atšventęs 70 metų amžiaus sukaktį. Jis yra veiklus ir dalyvauja su savo kūryba mūsų spaudoje. Tenka dar pažymėti ir savanorio Breivės uolumą Cicero lietuvių kolonijoje.

Lietuvių televizijoje lapkričio 19 vyko puikus Lietuvos kariuomenės minėjimas. Dalyvavo kūrėjai savanoriai, LVS Ramovė, šauliai su vėliavom. Buvo ir mirusiųjų prisiminimas, Kazėi Brazdžionytei atliekant vargonais ir K. Eganėi pianinu "Meditaciją". Balys Pakštas rageliu ir jo dukra Emilija kančlėmis atliko du kūrinius. K. Brazdžionyte ir V. Norbutaitė dainavo. Buvo rodomi paveikslai iš Lietuvos kariuomenės gyvenimo. Kalbėjo savanoris Tamulis.

Chicagos arkivyskupijos senato posėdis vyko lapkričio 8-9 Mundelein seminarijos rūmuose. Iš lietuvių dalyvavo kun. G. Kijauskas, S. J., kun. A. Zakarauskas, kun. P. Paurazas ir kun. dr. J. Prunskis. Senatas priėmė komisijos nutarimą, jog iš bolševikų pavergtų kraštų pasitraukusiems kunigams pensijos būtų tvarkomos tokiais pat pagrindais, kaip ir vietiniam. Arkivyskupijos kardinolas paskyrė Marquette Parko Švč. M. Gimimo parapijos kleboną kun. A. Zakarauską arkivyskupijos patarėju. Tikimės, kad per jį bus greičiau išspręsta daugelis lietuvių rūpimų problemų.

Sv. Vardo Draugija, veikianti Sv. M. Gimimo parapijoje, lapkričio 12 turėjo susirinkimą. Jį malda atidarė kun. A. Zakarauskas. Susirinko veik visi nariai. Pirm. V. Petrošius pranešė, kad sekr. J. Gleason sunkiai serga ir bus jam daroma širdies operacija. Kun. J. Kuzinskas pakvietė už ligonį pasimelsti. Kasiškinas Petuška pranešė, kad gegužinė davė daugiau kaip 3 tūkstančius dol. pelno, iš kurio 3 tūkstančiai paskirti parapijai. Kasoj yra 1641 dol. Ig. Sakalas pakvietė Draugiją išrinkti savo atstovus LRK Federacijos seimui, įvyksiančiam lapkričio 25-26 Jaunimo centre. Draugija paskyrė 10 dol. auką ir atstovais išrinko Kulį ir Bičiūną. J. Skely pranešė apie kolekcionijas. Gruodžio susirinkime bus renkama nauja valdyba. Sudaryta nominacijų komisija iš dr. Simonačio, J. Skely, A. Kaminsko, V. Urbos ir J. Bankio. J. Slubekas rodė filmą apie Jėzaus Širdies Draugijos veikimą.

Korp! Neo-Lithuania lapkričio 11 ir 12 minėjo savo 50 metų sukaktį. Iškilmės vyko Lietuvių Namuose. Tą sukaktį gražiai paminėjo mūsų spaudoje, radijas, ypač Rudžių forumas. Chicagos padalinio valdybą išrinkti: pirm. A. Mockaitis, vicepirm. A. Augaitis, sekr. A. Guobyte, izd. P. Vėbra ir narė Z. Modestienė. Vienas iš didesnių jų veikėjų yra Kasakaitis. Daug rašo Vyt. Kasniūnas; jo sūnus irgi valdo plunksną ir yra uolūs korporantai.

Amerikos Balsas dabar iš Washingtono girdimas 11 val. ryto, 19 m. banga, trumpų bangų

Kun. Kazimieras Baras-Barauskas

Chicagoje lapkričio 5 d. 7:30 v.r., laikydamas mišias Sv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje, mirė kun. Kazimieras Baras-Barauskas, buvęs ilgametis Draugo dienraščio redaktorius, paskutiniu laiku redagavęs "Laivo" žurnalą, Lietuvoje buvęs žymaus savaitraščio "Mūsų Laikraščio" redaktorius.

Palaidotas lapkričio 10. Laidotuvų mišios buvo Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Mišias aukėjo vysk. V. Brizgys ir kunigai: V. Mykolaitis, J. Kardauskas, P. Patlaba, J. Prunskis. Pamokslą pasakė kun. V. Bagdanavičius, MIC.

Pamaldose dalyvavo ir vysk. Abramowicz, kuris pamokslė išreiškė kardinolo Cody užuojautą.

Velionis palaidotas Sv. Kazi-

aparatais. Kasdien pateikiamos naujausios žinios, kurias girdi ir mūsų broliai pavergtoji Lietuvoje.

Skautai lapkričio 11 ir 19 pasirodė su nauju ansambliu, sudarytu iš vaidintojų, šokėjų ir dainininkų. Tai gražūs pasirodymai. Gražios dekoracijos, gražūs vaidintojų drabužiai, dainos, šokiai. Mažiem žiūrovams buvo suvaidinta "Pupos pasaka", o "Karaliaus pasaka" pagal M. K. Čiurlionį parengė mokyt. Šrelienė. Ansamblio vadovė — J. Bobelienė. Dalyvavo ir J. Puodžiūno baletų šokėjai. Tokius pastatymus turėtų pamatyti kiekvienas jaunas lietuviukas.

Pelių Žiburėlis vėl girdimas ketvirtadieniais Margučio radijo programoje. Jame su muzika ir efektais perteikiami literatūros dalykai, montažai, aptariamose knygose. Tai labai puiku. Bet yra ir trūkumų. Kartais čia girdimi tokie žodžiai, kurie dvelkia svetimybėje ir lietuvių kalbos darymu.

Bal. Brazdžionis

— Juozas Gaila, JAV LB c.v. vicepirmininkas, buvo atvykęs iš Philadelphia į Chicago ir čia su JAV LB tarybos prezidentu pirm. Vytautu Kamantu ir sekr. Vaclovu Kleiza pasitarė įvairiais bendruomeniniais reikalais. Pasiinformuota apie tarybos nutarimų vykdymą, suplanuotus c. v. darbus ateinančiam pavasariui, kitos tarybos sesijos šaukimą ir JAV LB jaunimo sekcijos organizuojamą darbą.

— Vasario 16 gimnazijoje Kačėdų atostogos prasidės gruodžio 21 ir baigsis sausio 7.

Dail. Andriaus Baluko parodoje. Iš k. dail. J. Daugvila, dail. V. Balukienė, dr. C. Balukas, dail. Dalia Rėklytė. Aleknavičienė, dail. Andrius Balukas. Nuotr. Z. Degučio

Mirė žurnalistas kun. Kazimieras Baras

miero lietuvių kapinėse. Ten pamaldas atlaikė vysk. V. Brizgys.

Velionis buvo gimęs 1904 kovo 28 Žudžių kaime, Ramygalos valsčiuje. Panevėžio apskrityje. Kunigų išventintas 1929 gegužės 25. Vikaru ir kapelionu buvo Užpaliuose. Anykščių, Pasvalyje, Biržuose. Visą laiką veikė su jaunimo organizacijomis.

Spaudoje pradėjo bendradarbiauti nuo seminarijos laikų. Jau būdamas kunigu, įsijungė į platų spaudos darbą, rašė: Rytė, Panevėžio Balse, Mūsų Laikraštyje, Ūkininke, Šaltinyje, Darbininke, Tiesos Kelyje, Ateityje, N. Vaidilutėje ir k.

Suorganizavus Kaune katalikiškos spaudos informacijos biurą, 1938 jis buvo paskirtas to biuro vedėju. Greitai (1939) jis buvo Mūsų Laikraščio redaktoriumi.

Redaktoriaus darbo ėmėsi visu uolumu, pritraukė daug bendradarbių, pagyvino jį ir išvedė į pirmiausių lietuviškų laikraščių eiles. Per metus jis tiražą iš 37,660 pakėlė į 89,000.

Pasitraukė į Vakarus Kai pirmą kartą atėjo bolševikai, jis turėjo greit pasitraukti, nes kitaip būtų buvęs suimtas ir išvežtas į Sibirą. Per Palangą pasitraukė į Klaipėdą, iš ten į Berlyną. Ten jau teko patirti ir karo nuotaikų, pergyventi bombardavimą.

Berlyne gavo vizą į Pietų Ameriką. Ten ir išskeliavo. Iš ten jau 1941 persikėlė į Ameriką. Čia įsijungė į Kat. Fede-

Jaunimo kongreso rengėjų atstovai paskutiniame posėdy Chicagoje lapkričio 11. Pirmoj eilėj sėdi iš k.: S. Mikaliukas, dr. J. Kazickas, M. Lenkauskienė, R. Sakadolskis, St. Barzdukas, J. Šlajus.

JK KOMITETO DARBĄ BAIGIANT

Paskutinis II pasaulio lietuvių jaunimo kongreso komiteto posėdis įvyko lapkričio 11 Jaunimo Centre, Chicagoje.

Posėdyje dalyvavo PLB pirmininkas Stasys Barzdukas, II PL JK finansų komisijos pirmininkas Juozas Kazickas, PLB vicepirm. jaunimo reikalų Juozas Gaila ir PLB centro valdybos narė Milda Lenkauskienė.

Dalyvavo ne tik Chicagoje ir apylinkių komiteto nariai, bet ir iš toliau atkeliavę: Teresė Neimanaitė, Augustinas Idzelis, Antanas Kalvaitis, Joana Kuraitė ir Benius Ceponkus.

Posėdį pradėjo Stasys Barzdukas, pareiškdamas pasitenkinimą kongresu ir jaunimo sugebėjimu jį organizuojant.

Dr. J. Kazickas pastebėjo, kad kongresas buvo finansiškai

drausmingas ir organizuotas. Ta pačia proga jis įteikė Romui Sakadolskiui, Sauliui Mikaliukui ir Laimai Nainytei asmeniškas dovanas.

Komitetas, atsidėkodamas St. Barzdukui, dr. J. Kazickui ir R. Sakadolskiui, jiems įteikė medžio raižinius su dedikacijos įrašais. Komiteto nariams prezidentas įteikė padėkos pažymėjimus.

Komiteto pirm. Romas Sakadolskis pateikė savo pastabas apie praėjusį kongresą. Jis sąmoningai vengė vertinimo, nes, esą, tik ateityje, besiruošiant III PLJK, susidursim su darbo rezultatais. Pažymėjo, kad nereikia vengti pagrįstos kritikos, ir patarė mokyti iš klaidų. Viena iš didžiausių I PLJK klaidų buvo nepalikimas jokios dokumentacijos. Iki šio mėnesio pabaigos planuojama surūšiuoti komisijų, pirmininkų pranešimus, pastabas ir rekomendacijas. Medžiaga tikrai bus reikalinga III PLJK rengėjams.

Finansinės padėties pranešimą davė dr. Juozas Kazickas

Lietuviška eglutė Chicagoj

Jau 31 metus Chicagos lietuvių dalyvauja kalėdinės programos ir eglučių parodoje Mokslo ir Pramonės muziejuje, kuris yra vienas žymiausių pasaulyje. Praeitais metais jį aplankė per 4 mil. žmonių.

Per pastaruosius penkerius metus eglutė puošė Eglėno snieguolės — jų motinos ir dukros.

Šiomet eglutės papuošimui pagaminta per 400 šiaudinukų. Per gruodžio mėnesį žiūrovų pereina apie šimtas tūkstančių. Lietuvių diena muziejuje bus gruodžio 7. Lietuviška vakarienė bus paruošta 6 v. v. ir 7:30 bus graži ir pritaikyta Kūčių programa.

Mokslo ir Pramonės muziejus yra 57 Street ir South Lake Shore Drive, Chicago, Ill.

Lietuviška Kalėdų eglutė Chicagos pramonės muziejuje. Nuotraukoje eglutės puošėjos Lauryna Kentraitė, Karolina Kasarskytė ir Zuzana Radavičiūtė. Nuotr. Ideas, Inc.

"Laiškų Lietuviams" konkursas

Šiais metais "Laiškai Lietuviams" yra paskelbęs straipsnio konkursą tema: "Kaip tikėjimas prarandamas ir atrandamas". Jei kas nori, gali rašyti tik apie kurią vieną šios temos dalį: apie tikėjimo praradimą arba atradimą.

Straipsnis turi būti ne ilgesnis kaip 3000 žodžių. Už geriausius rašinius skiriamos trys premijos: I — 100 dol. (mecenatai — Vincas ir Ona Kuliešiai), II — 75 dol. (mecenatė — Aldona Mažeikienė), III — 50 dol. (mecenatė — Stefanija Rudokienė). Straipsnis turi būti pasirašytas slapyvardžiu, bet atskirame vokelyje įdėta tikroji autorius pavardė, adresas ir telefonas. Straipsnius redakcija turi gauti iki 1973 vasario 1. Konkursui atsiųsti straipsniai tampa redakcijos nuosavybe ir gali būti spausdinami "Laiškuose Lietuviams".

ir kontrolierius izdininkas Saulius Mikaliukas. Sąskaitos bus pristatytos revizijos komisijai. Patikrinus dokumentus, bus išleistas viešas, detalus aprašymas. Žinoma, kad pajamų buvo daugiau kaip 158,000 dol., o išlaidų — daugiau kaip 114,000 dol.

Buvo diskutuojami pokongresiniai leidiniai, kuriuos redaguoja Algis Ruksėnas. Šiam reikalui planuojamas specialus komiteto posėdis Clevelande, Padėkos dienos savaitgalį.

Posėdžio nariai apžvelgė kongreso nesklaidumus, t. y. akademines programos trūkumus, studijų dienų ilgumą, nakvynių komisijos sunkumus ir eilę kitų problemų.

Kalbėtasi ir jaunimo peticijos reikalais. Komisijos pirmininkas Antanas Kizlauskas į parą rinkimo darbą įjungė šiuos asmenis: Romą Kasparą, inž. Bronių Nainį, Juozą Gailą, Joną Simanavičių, Regimantą Vedeigį, Robertą Selenį, Daivą Vaitkevičiūtę ir Gediminą Damašį. Peticijos klausimu diskusijos buvo tęsiamos sekmadienio rytą Margučio patalpose. Veikla turi būti suaktyvinta. Visų lietuvių pagalba neatidėliotina, nes dar toli nuo užsibrėžto tikslo. Peticijos grąžinimo terminas nukeltas į sausio 15. Jų įteikimas Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui numatytas Vasario 16 proga. Pasisekimas priklausys nuo gero susiorganizavimo.

II PLJK atgarsiai spaudoje jau aptilo, bet komitetui, kuris į jo ruošimą įdėjo tiek daug trūsio, darbai dar vis lipa ant kulnų. Komiteto išsiorganizavimą nutarta nukelti vėlesniam laikui, nes jaunimo peticija, leidiniai ir kiti dalykai reikalauja komisijos narių talkos.

Emilija Pakštaitė

IKI PASIMATYMO! IKI DEŠIMTMEČIO!

Detroito jūros šaulių Švyturio kuopos sukaktis

V. MINGELA

Detroitiečiai jūros šauliai gražiai paminėjo savo penkerių metų gyvavimo sukaktį. Švyturio jūros šaulių kuopa yra bene gausiausia ir stipriausia Šiaurės Amerikos kuopų junginyje.

Šią Švyturio kuopą 1967 sausio 15 yra įsteigęs a. a. ltn. Jonas Petrulionis. Jam persikėlus į Chicago, kuopos pirmininku buvo išrinktas Juozas Televičius. Nuo 1969 sausio 12 kuopai pirmininkauja ltn. Mykolas Vitkus. Kuopa išgijo vėliavą ir ją pašventino 1968 lapkričio 24.

Pirmininkaujant M. Vitkui, šis jūros šaulių dalinys iki 1972 praaugo 150 narių skaičių ir nestojo augęs. Pirmoji šaulė moteris šioj kuopoj yra Ada Telyčienė. Šiandien 4 moterys ir 22 vyrai dėvi šauliškas uniformas. Tikimasi, kad 1973 m. uniformuotų vyrų bus apie 30! Atrodo, padaugės ir moterų.

Švyturio šaulių kuopa pirkė 8 akurus žemės steigti šaulių kaimui, visai netoli lietuviškosios Dainavos. 4.000 dol. jau sumokėti. Kitamet prasidės statybos, žemės lyginimas ir kiti darbai. Bus įrengta ir šaudykla.

Šioj kuopoj yra daug gyvo optimizmo ir šauliško vėrželmo. Užtat ruošiami ir šauliškoji stovykla. O kuopos išdas irgi netušias: turima daugiau kaip 3.000 dol.

— o —

Minėdami šios kuopos penkerių metų sukaktį, rugsėjo 24 Šv. Antano parapijos bažnyčioj šauliai dalyvavo su vėliavomis ir uniformomis. Po pamaldų Lietuvių Namų didžioji salė buvo jau pilnutėlė gyvai besišnekučiuojančių ir linksmiai nusiteikusių svečių. Bet Švyturio kuopos uolais ir drausmingu vadovu ltn. M. Vitkaus jų tarpe nebuvo. Paaiškėjo, kad jo žmona ištiko staigiai nelaimė — kraujo išsiliejimas galvoj. Anelę Vitkienę išvežė į ligoninę; kartu su ja išvyko ir jos vyras — šios kuopos pirmininkas.

Programą vedė chicagiečių jūros šaulių gen. T. Daukanto kuopos vicepirmininkas Mykolas Maksvytis. Iš Chicago buvo atvykusi visa šaulių delegacija.

I garbės prezidiumą buvo pakviesti: Mykolas Maksvytis, svečias iš Toronto Vl. Ruša, LB Detroito apyl. pirm. Vl. Selenis, kun. K. Simaitis; LŠST c. v. moterų šaulių vadovė Gunda Kodatienė, LŠST c. v. garbės teismo pirm. gen. Jonas Černius, LŠST c. v. pirm. Vincas Tamošiūnas, DLK Birutės draugijos Detroito skyriaus pirm. Kristina Daugvydienė, Ramovės Detroito skyriaus pirm. mjr. Kazys Daugvydas, savanorių kūrėjų Detroito skyriaus pirm. kpt. Jurgis Mitkus ir LŠST Chicago jūros šaulių gen. T. Daukanto kuopos atstovas Martinkus.

Inešus scenon vėliavas, minėjimas pradėtas JAV himnu. Invokaciją skaitė Šv. Antano lietuvių parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis. Pagerbti žuvusieji dėl tėvynės. Gyvieji Lietuvos kūrėjai savanoriai buvo pagerbti atskirai, kiekvienam prisegant po gėlę.

Ltn. Stasys Malinauskas, Švyturio kuopos vicepirmininkas, skaitė turiningą paskaitą. Jo lėtas skaitymo tempas, aiškiai tariamas kiekvienas žodis klausytojus veikė teigiamai. Tik, atrodo, buvo galima apsieiti be platokų nepriklausomybės kovų apžvalgų. Būtų užtekę Švyturio kuopos penkerių metų veiklos iškėlimo. Juk nemaža per tuos penkerius metus atlikta, nemaža pastangų, ryžto ir pasiaukojimo parodyta.

Gauta sveikinimų raštu. Meninę programą vedė studentė Asta Banionytė. Savo poezijos skaitė Detroitui gerai pažįstamas aktorius Marius Sajus. Jis sukūrė proginį eilėraštį Švyturio penkmečiui. Šaulių Sąjungos centro valdybos moterų šaulių vadovė Gunda Kodatienė meistriškai perskaitė savo eilėraštį "Nepriklausomai Lietuvai".

Iš Toronto atvykę solistas Vaclovas Verikaitis ir jo akompaniatorius Jonas Govėda Detroitui davė labai daug. Publika jiems nepagailejo triukšmą keliančių katučių. Užtat ir sol. V. Verikaitis buvo gana dosnus: vietoj numatytų devynių dainų padainavo iš viso dvyliką!

Koncertas baigtas Lietuvos himnu. Asta Banionytė buvo pavyzdinga programos vedėja. Abiem Toronto menininkams ji prisegė po puikią gėlę.

Sol. V. Verikaitiui vedant, į dainavimą buvo įjungta visa salė sėdinti publika. Sudainuota "Lietuva brangi".

— o —
Seimininkai svečius pakvietė į gretimą milžinišką salę. Stalai lūžo nuo visokių skanumynų. Linksmą pietų programą vedė kuklus, bet labai savo vietoj inž. Alf. Sukys.

Gražius sveikinimo žodžius tarė: Marijonas Šnapštys, Ig. Baublys, Vladas Selenis, Mykolas Maksvytis, Vladas Ruša, Gunda Kodatienė, Jonas Černius, Kristina Daugvydienė, Jurgis Mitkus, Vl. Navickas, V. Kulbokienė, Step. Lungys.

Sol. V. Verikaitis nuotaikingą svečių salę pakvietė padainuoti, nedaug — tik "Ilgiausių metų". Linksmi nusiteikę "choras" dainavo tikrai gražiai ir garsiai, lyg versdamas kilti šios didžiulės salės lubas.

— o —
Šiai šventei paminėti buvo sukvieisti vietos spaudos atstovai: Vladas Mingėla, Alfonsas Ziedas, Antanas Sukauskas, Stefa Kaunelienė ir Antanas Grinius.

Pasibaigus šiam išpuodingam ir prasmingam jūros šaulių penkmečio minėjimui, buvo girdima: "Sudievl!" "Iki pasimatymo!" "Iki dešimtmečio!" Gyvuokite, šauliai!

Atmintiniai įnašai: J. Budzinuskas, E. Valdnas, kun. A. Šmulskytis, P. Končius, V. Šidlauskas, J. Kazlauskas, M.A. Colney, J. Vengrys, O. Valaitienė, V. Valiulis, A. Matonis, prof. J. Tonkūnas, S. Venclauskienė (335), V. Jasaitis, B.A. Mauručiai, Baltrušaitienė (116), A. Baltrušaitis, M.R. Šadauskas (250), S. Bajorinas (110), J. Tyška (255), J. Šlapkūnas (110), A. Stankevičius, A.B. Grušaičiai

Detroito, Lietuvių Namuose, Jūros Švyturio kuopos šauliai minėjo savo veiklos 5-tį. Garbės prezidiumas: iš kairės — Baltijos Jūros šaulių kuopos pirm. Toronte Vladas Ruša, LB Detroito apylinkės pirm., žurnalistas Vladas Selenis, Šaulių Sąjungos moterų vadovė Kunigunda Kodatienė, gener. Jonas Černius, S-gos pirm. Vincas Tamošiūnas, birutiečių Detroito pirm. Kristina Daugvydienė, Detroito ramovėnų pirm. maj. Kazys Daugvydas ir Savanorių-Kūrėjų Detroito pirm. kap. Jurgis Mitkus. Nuotrauka K. Sragausko

GAL IR DAR MIEGOSIM?

Sena lietuvių patarlė sako: "Ne tada šunį šerk, kada vilkas kieme". Arba: "Ne tada kviesk gaisrininkus, kada namas sudegė".

Šias mintis verčia kelti praėjus Lietuvos Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje 65-tiesiems Chicagoj. pasigirdus jo atgarsiam lietuvių spaudoj. Patarlė minimas namas yra mūsų visų narių Susivienijimas, o ne vien tik direktorių tarybos nuosavybė.

Seimo aprašymai, gana skirtingai vaizduoja seimo eigą bei jo išvadas, aiškiai rodo, kad Susivienijime kažkas negerai. Jeigu taip jau yra, tai daugeliui narių kyla nemažas susirūpinimas ir noras užbėgti už akių didesniems nesklundumams. Tai rodo, kad daugelis narių yra gyvai susidomėję Susivienijimu. Jie visomis išgalėmis nori imtis gesinti "gaisrą", kol neapimtas visas namas. Todėl negali būti nutylimas kad ir lietuvių kalbos, stipriausio šulo lietuvių išlaikyti, pažeidimas seimo eigoj.

Mūsų visų pareiga, — ateiti su praktiškais pasiūlymais ir darbu, kad šis garbingas, daugeliui skausmo asarą nušluostęs, Susivienijimas nemirtų. Jis turi ir likti garbingas bei patrauklus ir tarnauti visiems geros valios lietuviams, be jokių išimčių.

Štai esam išvakarės rinkimų į kuopų valdybas, kurios tvarkys mūsų visų reikalus. Aktyviai dalyvauskime ir išgirskime savo kuopos seimo delegatų pranešimus. Rinkim į valdybas tuos lietuvius, kurie siejosi Susivienijimo gerove. Būkim kaip tos darbdarės bitelės. Neleiskim veistis tranam, kurie maitinasi bitelių triūsu.

Šia proga, kaip narys seimui rengti komitetu, kuris apima ir Chicago apskritys valdybą, reikiu protestą prieš anoniminius laiškus bei tokius straipsnius.

— o —
Pasibaigus šiam išpuodingam ir prasmingam jūros šaulių penkmečio minėjimui, buvo girdima: "Sudievl!" "Iki pasimatymo!" "Iki dešimtmečio!" Gyvuokite, šauliai!

Atmintiniai įnašai: J. Budzinuskas, E. Valdnas, kun. A. Šmulskytis, P. Končius, V. Šidlauskas, J. Kazlauskas, M.A. Colney, J. Vengrys, O. Valaitienė, V. Valiulis, A. Matonis, prof. J. Tonkūnas, S. Venclauskienė (335), V. Jasaitis, B.A. Mauručiai, Baltrušaitienė (116), A. Baltrušaitis, M.R. Šadauskas (250), S. Bajorinas (110), J. Tyška (255), J. Šlapkūnas (110), A. Stankevičius, A.B. Grušaičiai

Atmintiniai įnašai: J. Budzinuskas, E. Valdnas, kun. A. Šmulskytis, P. Končius, V. Šidlauskas, J. Kazlauskas, M.A. Colney, J. Vengrys, O. Valaitienė, V. Valiulis, A. Matonis, prof. J. Tonkūnas, S. Venclauskienė (335), V. Jasaitis, B.A. Mauručiai, Baltrušaitienė (116), A. Baltrušaitis, M.R. Šadauskas (250), S. Bajorinas (110), J. Tyška (255), J. Šlapkūnas (110), A. Stankevičius, A.B. Grušaičiai

New Yorko vyr. skaičių židinys Vilija, surengęs Inos Nenortienės parodą Kultūros Židinys spalio 28-29. Sėdi iš k. Rimutė Česnavičienė, Irena Alksnienė — pirm., viešnia Ina Nenortienė, Danutė Birutienė, Birutė Kidolienė, II-je eilėje Aldona Zukienė, Giedrė Budreckienė, Gražina Šimukonienė, Alvida Karmazinienė, Giedrė Kulpienė, Irena Garunkšienė, Ina Jasaitienė, Aldona Jonynienė. Nuotr. L. Tamošaitis

KAS ATSTITIKO?

(atkelta iš 3 psl.)

rinkti atstovai sykj į metus Vasario 16 proga primindavo Lietuvos vardą, būdavam tuo patenkinti. O jei kuris senatorius, kongresmanas ar koks didesnis laikraštis paminėdavo Lietuvos ar lietuvių vardą, mes dešimteriopai juos aprašydavom ir padėkos laiškus siuntėm. Ateity vien tokiais trupiniais neturėtumėm pasitenkinti.

Esame JAV piliečiai. Ne tik visas piliečių pareigas atliekam, bet taip pat turim ir visas piliečių teises. Laikas būtų vietoj nuolankių prašymų statyti stiprius ir motyvuotus reikalavimus. Kaip ir kiti piliečiai mes taip pat prisidedam prie išrinkimo ir atskirų valstybių ir krašto kongreso atstovų. Tad šie asmenys turi atstovauti taip pat ir mūsų interesams. Apie tai turim jiem nuolat priminti savo laisvais, o kai susitinkam, gyvu žodžiu. Tokiomis progomis pirmas klausimas turėtų būti: "What have you done for us lately?" Ką gero esi mum padaręs, o ne ką pasakei, paminėjai ar pažadėjai.

Etninės grupės per ilgai buvo užmirštos. Čia paminėti įvykiai rodo, kad su jomis vis dar norima elgtis kaip su mažais vaikais ar kvailiais, kuriuos galima pradžuginti, nuraminti ir į savo pusę patraukti vien gražiais pažadais, visai neplanuojant jų padarų vykditi.

Etninių grupių reikalus taip pat turėtume nuolat kelti krašto spaudoj ir kitomis susižinojimo priemonėmis.

Tuo pat tūkstančiai laišku turėtų plaukti šiuo adresu — The President, White House, Washington, D.C. Juose turime spausti, kad etninė grupė duoti pažadai būtų vykdomi. Jei mes neparodysime solidarumo ir aktyvumo šiuo palyginti mažu vidaus reikalu, ir galime svajoti apie kokią nors įtaką JAV užsienio politikos kryptį?

Čia mum tarsi egzaminas, kurio vienoki ar kitoki rezultatai parodys ar tik gražiai pakalbėti mokam, ar esame subrendę jau ir vieningai dirbti — dėl savo tautinių ir kultūrinių teisių čia ir laisvės savo Tėvų Žemei. (p.g.)

Juozas G. Gudinskas

Juozas G. Gudinskas, 21 m. amžiaus, gyv. Hamilton, Ont., Kanadoj, 1968 birželį baigęs Šv. Antano gimnaziją Kennebunkporte, Maine, gavo stipendiją Wisconsin State University Eau Claire Wisconsin ketveriame metame. Šiemet tame universitete baigė meną (Bachelor of Fine Arts) cum laude pažymiu. Gavęs dalinę stipendiją, toliau studijas tęs siekdamas magistro laipsnio Washingtono universitete St. Louis, Missouri.

Juozas Weinsengoff, pirmos kartos lietuvis po ilgos ir sunkios ligos mirė lapkričio 14. Velionis buvo susipratus lietuvis ir uolus parapietis bei Šv. Vardo draugijos narys. Gedulingos mišios už jo sielą aukotos lapkričio 16 Šv. Juozapo vienuolyno bažnyčioj. Palaidotas New Cathedral kapinėse. Nuliūdame liko žmona Julė, dukros Julė, Marytė, Filomena, Adelė, sūnūs Robertas ir Povilas bei eilė anūkų. Jonas Obelinis

WATERBURY, CONN.

Lietuvių Fondo vėjus

Lietuvių Fondo milijono dolerių sutelkimo vėjus rieda pirmyn. Waterburui skirta 15.000 dol. nemaža kvota. Neabejojama, kad ji bus išpildyta.

Pirmasis Lietuvių Fondo narys Waterbury bei jo įgaliotinis Jonas Brazauskas be didelių reklamų LF ratus nuo pat jo įkūrimo stumia pirmyn. Nuolatiniiais kontaktais su atskirais asmenimis organizacijų susirinkimuose, parengimuose, vestuvėse, vardinėse ar laidotuose — vis primena kiniją LF idėją. Jo pastangų dėka Waterbury ir apylinkė sutelkta Lietuvių Fondui daugiau kaip 13.000 dol.

Šiais metais LF mini savo veiklos dešimtmetį. Waterbury šiai sukakčiai paminėti gruodžio 3, sekmadienį, 4 val. popiet Šv. Juozapo parapijos salėj rengiamas koncertas — vakarienė. Kviečiam į atsilankyti visi Waterbury ir apylinkė gyveną LF nariai bei prijaunantieji.

Štai sąrašas tų, kurie iki šiol įsijungę į LF narius, mokėdami ne mažiau kaip 100 dol. (surašyta į stojamą į LF eilę; jei įnešta daugiau kaip 100 dol. — pažymėta suma): J. A. Brazauskas, dr. P. Vileišis, K.S. Urbšaičiai, V. N. Raubai, J. Paliulis, L. Kuzmickas (200), J. Šmulskytis, K. Morkūnas (150), M. E. Kleinaičiai, P. M. Gureckai (130), J. Skruzdys, J. Ciplys, A.M. Pesiai, A. K. Campés, J. Montvidas, E. Bazėnas, K.T. Selioakai (200), K. Sapetka, V. Skladaitis, V.G. Valiuliai, J.E. Slivinskai, A. Kazlauskas, L. I. Končiai, C. Slavis, D. Venclauskaitė, M. Nagurskis, E. Radauskas, A. Aleksis, V. J. Puodžiukaičiai, P. Jokubauskas (200), J. O. Pagareckai, V.V. Petruškevičiai, P. M. Marūnai, Juozas Muraška (1000.10), A. Končius, J. Kasputis, J.J. Paliuliai, A. Lapinskas, dr. K. ir V. Vileišiai, A.O. Keniausiai, A.E. Ereminai, V. Krasauskas, J.A. Kaspučiai, V.V. Paliuliai, M. Kudirkienė, J. Valkauskas, M.O. Tonkūnas, J. Skladaitis, J. Toleikis, M.V. Lisauskai, M. Laureckas, J. Jasiulevičius, J. E. Norvilai, Jonas X.

Atmintiniai įnašai: J. Budzinuskas, E. Valdnas, kun. A. Šmulskytis, P. Končius, V. Šidlauskas, J. Kazlauskas, M.A. Colney, J. Vengrys, O. Valaitienė, V. Valiulis, A. Matonis, prof. J. Tonkūnas, S. Venclauskienė (335), V. Jasaitis, B.A. Mauručiai, Baltrušaitienė (116), A. Baltrušaitis, M.R. Šadauskas (250), S. Bajorinas (110), J. Tyška (255), J. Šlapkūnas (110), A. Stankevičius, A.B. Grušaičiai

(125), M. Zukienė, K. Adomaitis, V. Stulginskis (45).

Organizacijų įnašai: Amerikos Lietuvių Bendruomenė Waterbury (2000), Lietuvių Moterų Klubas Waterbury (1000), Lietuvių Fronto Bičiuliai (100).

Pažvelgus į šį sąrašą, pastebima, kad jame dar trūksta pavardžių daug gerų lietuvių, gyvenančių Waterbury ir apylinkė. Vajaus komitetas nenustato vilties, kad iki kvotos užbaigimo šis sąrašas bus papildytas eile naujų pavardžių. (mk)

BALTIMORĖS ŽINIOS

Padėkos dieną Šv. Alfonso bažnyčioj įvyko iškilmingos pamaldos 10 val. ryto. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė prel. L. Mendelis. Giedėjo Šv. Alfonso mokyklos vaikučiai.

Drabužių metinė rinkliava jau prasidėjo. Atliekamus, bet dar naudotinus, drabužius sumesti į Šv. Alfonso kleboniją. Jie bus išdalinti vargšams.

Daina, Baltimorės vyrų choras, uoliai repetuoja kiekvieną savaitę. Mokomasi naujų dainų būsimam koncertui. Choras adventines giesmes giedos Šv. Alfonso bažnyčioj gruodžio 10, sekmadienį, per lietuviškas pamaldas 8:30 val. ryto. Choro vadovė Lilė Baker-Bakerskienė po sunkios operacijos vėl grįžo prie choro vadovavimo.

Kalėdinė programa, kurią paruošia Šv. Alfonso mokyklos vaikučiai, bus gruodžio 17, sekmadienį, 3 val. popiet mokyklos salėj. Vaikučiai uoliai ruošiasi šiai programai, kurioj visi kviečiami dalyvauti.

Lietuvių Posto 154 legionieriai ir jų padėjėjos ruošia kalėdinę programą, kuri bus gruodžio 17, sekmadienį, 2 val. popiet Lietuvių Svetainėj. Bus ir valgių bei gėrimų. Kalėdų senelis apdovanos vaikučius.

Sodaliets lapkričio 17 Šv. Alfonso parapijos salėj surengė bingo žaidimus, kurių pelnas skiriamas pirkti dovanom. Jas sodaliets įteiks lietuviams seneliams, esantiems įvairiose prieglaudose, prieš Kalėdas.

Šv. Alfonso suaugusių klubas, kuris kiekvieną mėnesį rengia pobūvius, lapkričio 18 surengė austrų puotą Šv. Alfonso parapijos salėj. Šokiama grojo orkestras.

Raupsuotiem palengvinti sunkų gyvenimą daromas labdaringos vėjus Šv. Alfonso parapijoj per adventą. Prie vėjus prisideda ne tik parapičiai, bet ir novenos maldininkai bei kitų tikėjamų žmonės. Tikimasi ir šiais metais, kaip ir pernai, surinkti 25.000 dol.

MINTYS

Apie Židinio statytojus ir Bingo

Kultūros Židinio pamatams iš žemės bedygtant, kilo mintis: iš kur gauta tiek drąsos šiam dideliui pasiryžimui pagaliau įvykdyti? Vien tik idėjos ir gerų norų juk ne užteko. Be abejo, buvo praleista daug nemiegotų naktų, pravaikščiota ir pravažinėta daug mylių, pravarstyta daugybė svetimų ir nesvetimų durų ir išspręsta šimtai problemų.

Šių problemų priešką jau nuo pat pradžių stovėjo jautrus klausimas: kaip surasti pastovių pajamų šaltinį, kuris padėtų Židiniui ne tik pastatyti, bet ir išlaikyti? Iš tų pranciškonų išdo, palikimų ir visuomenės aukų buvo galima tikėtis geros pradžios, bet gera pradžia, kaip sakoma, yra tik pusė darbo. Statybai įvykdyti ir toliau pastatam išlaikyti reikėjo būtinai surasti realios pajamų būdą. Iš aukų vajas, kaip rezultatai vėliau ir parodė, nebuvo galima tikėtis daug pagalbos. Didžiama New Yorko ir apylinkės lietuvių visuomenės į Židinio idėją žiūrėjo skeptiškai ir laikėsi rezervuotai. Iš dalies dėl to pastatų planai ir užsimojimai turėjo būti sumažinti, bet Židinio statybos nebuvo atsisakyta.

Į pagalbą atėjo iš Toronto pakeltas Tėvas Paulius Baltakis, OFM. Jam buvo pavesta suorganizuoti vadinamus "bingo" žaidimus, kurie jau seniai daugelio labdarinių draugijų arba parapijų buvo sėkmingai naudojami. Šitiem žaidimams buvo išrūpintas N. Y. valstijos leidimas, legalizuotas narių sąrašas, surasta tinkama vietovė, ir taip prasidėjo pirmieji naujojo pajamų telkimo žingsniai. Žinoma, ir į šias pastangas neturėjo ir dabar netrūkstama skeptiškai žiūrinčių. Pažiūrėkim todėl į tų pastangų rezultatus.

Pirmoji bingo grupė, žaidimus pradėjusi 1970 vasario mėnesį, iki šiol Kultūros Židinio statybai uždirbo virš 120,000 dolerių gryno pelno! Antroji grupė, darbą pradėjusi tikrai šių metų kovo 4, per 8 mėnesius jau sukelė su viršum 20,000 dolerių! Šie rezultatai ir buvo vienas iš didžiausių drąsos šaltinių Židinio statybos pasiryžimui įvykdyti.

Gal būt, dėl to jau pats laikas pristatyti visuomenei tuos nenuilstančius bingo darbuotojus, kurių dėka Kultūros Židinis šandien jau pradeda virsti tikrenybe. Šių žodžių rašytojui buvo leista susipažinti su abiejų bingo grupių istorija, asmenybėmis ir veikla. Tegu atleisda tie, kurie gal bus užmiršti ar nepaminėti. Esu tikras, kad žmonės, kurie dirba ne dėl garbės, bet dėl artimo meilės, neužsigaus, jeigu jų pavardės per klaidą bus praleistos.

Kaip buvo minėta, bingo žaidimų idėjos pirmūnas buvo pats Židinio statybos reikalų vedėjas Tėvas Paulius, O.F.M., kuris savo švelniai reikalaujančiu būdu pajėgė suburti, įtikinti ir išjudinti būrelį žmonių, būtinų žaidimų organizavimo pradžiai.

Didžiausia Tėvo Pauliaus pagalbininkė ir entuziastika organizatorė buvo Eleonora Urbelienė. Su bingo žaidimais iš ankščiau susipažinusi, ji buvo pilna idėjų, praktiškų patarimų ir pažiūrų, per kurias buvo išrūpinta žaidimų salė, esanti Hillside Ave., prie Jamaica Ave., Myrtle Ave. ir 117 St. sankryžos. Tenai ir iki šiol darbuojasi abi bingo grupės.

Pirmoji grupė operuoja tėvų pranciškonų vardu. Organizatorių ir talkininkų komitetui, be p. Urbelienės, priklausė: Antanas Reventas (pirm.), A. Radzivanienė (sekr.) ir nariai: Vacys Steponis, Danutė Birutienė, Birutė Labutienė ir Danutė Šilbajorienė. Šio komiteto sudėtis oficialiai jau yra pakeista, ir šiuo metu Šilbajorienė ir Steponis dirba antrosios grupės eilėse. Nuo pirmųjų dienų iki šiandien, kiekvieną penktadienį popietę beveik be pertraukos ir be poilsio žaidimus praveda šie darbuotojai:

R. Alinskienė, S. Barakauskienė, D. Birutienė, J. Birutienė, S. Bobelienė, E. Bublaitienė, M. Fiore, R. Gudaitienė, P. Ivašauskienė, J. Kregždienė, G. Kulpienė, B. Labutienė, M. Macienė, A. Minsavičienė, Tėvas Pijus, O.F.M., A. Radzivanienė, A. Reventas, E. Rupeikienė, A. Strimaitienė, R. Strazdienė, E. Urbelienė ir kt. Šių ir kitų dažnai arba rečiau pagal išgales prisidedančių žmonių pasiaukojimas, pastangos ir sunkus darbas šandien įgalina Židinio idėją realizuoti ir įvykdyti lietuvių svajonę turėti New York'e savus namus.

Pirmi dveji šios grupės darbo metai buvo labai sėkmingi, o tuo tarpu aukų rinkimo vajas nepateisino į jį sudėtų vilčių. Reikėjo todėl dairytis, kaip šią bingo veiklą praplėsti. Pakviestas, į pagalbą atėjo Lietuvių Atletų Klubas. Paremti Kultūros Židinio statybai buvo išgautas L. A. Klubu vardu leidimas. Organizacinį komitetą sudarė: S. Prapuolenis, V. Steponis, J. Rauba, S. Remėza, A. Šilbajoris (visi L.A.K. valdybos nariai), be to, J. Vytuvienė, F. Ignaitienė ir A. Mičiulis. Žaidimai prasidėjo šių metų kovo mėnesį, neperpuikiamam Flatbush - Brooklyn rajone. Po trijų mėnesių ir ši grupė persikėlė į Richmond Hill - Hillside Ave. salę ir ten žaidimus vykdo kiekvieną ket-

Penktadienio popiečių dalyviai. Iš k. sėdi: R. Kondratienė, S. Barakauskienė, E. Urbelienė, M. Macienė, E. Rupeikienė, A. Reventas, R. Strazdienė, D. Birutienė, stovi: S. Bobelienė, E. Vainienė, M. Fiore, G. Kulpienė, A. Radzivanienė, P. Ivašauskienė, B. Labutienė, Tėvas Paulius, OFM, E. Sandanavičienė, D. Šilbajorienė, R. Alinskienė, R. Šilbajoris.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 10 dol.: E. Lubus, R. Čepelavičius, V. Raciūnas, Chicago, Ill.

Po 8 dol.: J. Bradūnas, Baltimore, Md., dr. S. Kerpė, Forest Hills, N.Y.

virtadienio vakarą. Nuolatiniai šios grupės darbuotojai yra šie: A. Bručas, R. Ceiliūtė, I. Dičpinigaitienė, O. Dzetaveckaitė, V. Galinienė, J. Gerdvilienė, F. Ignaitienė, K. Krivickienė, A. Krulikienė, R. Krulikas, D. La Roma, L. Mark, A. Mičiulis, G. Mikalauskas, V. Mikalauskas, D. Mikulskytė, S. Prapuolenis, A. Šilbajoris, D. Šilbajorienė, V. Steponis, Svitrienė, G. Urban, J. Vytuvienė ir kiti. Retkarčiais ateina padėti ir kai kurie L.A.K. futbolo komandos nariai.

Visos šių abiejų grupių personalo pastangos yra tiesiog nuostabios! Šie žmonės paaukvoja laisvalaikį, palieka namų ruošos darbus, atideda į šalį privačius malonumus, nutraukia darbo valandas ir atskuba po ilgus darbo dienas atlikti savo pareigą. Jų auka yra neįkainojama, o jų darbo rezultatai kalba patys už save.

Pasiaukojimas, energija ir giedri lietuviška nuotaika yra tikrieji Židinio statytojai. Ne aimanos, ne priekaištai, ne skundai ir ne abejinga kritika padarytų Kultūros Židiniui. Darbas, auka ir krikščioniška pagalba bus Židinio pamatai, sienos ir lubos.

Į šią statybą kviečiami visi — visiem yra vietos, o darbo yra ir bus begalės. Valentinas

Po 7 dol.: J. Daubėnas, Tucson, Az., A. Valančius, Brighton, Mass., E. Ramonis, Richmond Hill, N. Y., E. C. Vitkai, Brooklyn, N. Y., S. Zebertavičienė, Parlin, N. J.

Po 5 dol.: A. Tumas, Norwood, Mass., J. Glušauskas, Brooklyn, N. Y., M. P. Paliai, Richmond Hill, N. Y., A. Aleksiejūnas, Chicago, Ill., A. Arlauskas, Warren, Mich., J. Kalvenai, Hot Springs, Ark.

Po 4 dol.: S. Baltauskas, Hartford, Conn., W. Achenbach, Waterbury, Conn., P. Bagdonas, C. Remenčius, Brooklyn, N.Y., R. Trampas, Ozone Park, N.Y., K. Algenis, Woodhaven, N.Y., J. Doba, E. Hampton, N. Y., L. Stonys, Southfield, Mich.

Po 3 dol.: B. Sobocky, Linden, N. J., V. Geibavičius, U. Matulionis, J. Zatorskis, Brooklyn, N. Y.

Po 2 dol.: Iš Mass. valstijos: M. Zeringienė, Westfield, R.R.C.A., Vasy, No. Grafton, D. Alksinis, R. Jasūnas, E. Yackewicz, P. Petkelis, Brockton, V. Bizinauskas ir M. Žilinskienė, So. Boston, J. Lapšys, Dedham, B.V. Galinis, Norwell, D. Leveckis, Westwood, V. Aranauskas, Nashua, N. H., A. Skliutas, Hudson, N. H., A. Miciunas ir A. Benikas, New Britain, Conn., A. Jonynas, E. Haven, Conn., V. Virbickas, Brookfield, Conn., P. Ulčinskas, Warehouse Point, Conn. Iš N. J.: S. Everlin, Avenel, P. Miller, Bloomfield, V. Adomavičius, Clark, A. Atkonis, Kearny, J. Liubinskis ir J. Bliznikas, Elizabeth, J. Jesukaitis, Linden, A. Adams, Paterson, M. Carolis, Verona. Iš N.Y.: J. Kulikauskas, E. Gailūnas, A. Bobelis, M. Pakutka, V. Sadauskas, M. Vizgirda, G. Bivainis, Brooklyn, V. Dubauskas, H. Gagas, Woodhaven, A.T. Shields, N.Y.C., B. Liktorius, J. Mender, Ozone Park, A. Budreckis, V. B. Radzivas, B. V. Labutis, R. Sidlauskas, A. Šimukonis, A. Vileniškis, Richmond Hill, M. Tamašauskas, Maspeth, G. Penikas, Melville, dr. H. Montvila, Bayside, kun. dr. V. Bartuška, Riverdale, Bronx, A. Grunskis, Huntington, V. Bikenavičius, Commack, J. Kibartas, P. Olišauskas, Amsterdam, P. Lalas, E. Greenbush, M. Laukus, Mallkill, R. Masiulionis, Buffalo, dr. J. Urbanavičiūtė, Spring Valley. Iš įvairių vietovių: J. A. Zukas, Baltimore, Md., kun. B. Liubauskas, Port Allegany, Pa., V. Tomkus, N. Palm Beach, Fla., P. Karalius, V. Palubinskas, Cleveland, Ohio, J. Gečas, Dayton, Ohio, O. Andriuskevičius, Detroit, Mich., A. Naujokas, J. Miežinskas, J. Jasėnas, J. Jankauskas, J. Inčiūra, A. Švagždienė, M. Grauzinis, Chicago, Ill., A. Johnson, Lake Grove, Ore., E.

sawitchienės, V. Rajeckienės, D. Samušienės, A. Samušio, T. Pijaus, OFM, T. Benvenuto, OFM, V. Simonaitienės, Z. Jurienės, A. Stramaitienės, E. Lomonienės, J. Klivečkos, L. Glasnavs, B. Radzivanienės. Nuotr. V. Mazelio

Dubickienė ir L. Reivydas, Los Angeles, Calif.

R. Vizgirda, Englishtown, A.A. Šlepetytis, Brick Town, J. Iškauskas, Paterson, O. Weyer, E. Orange, V. Klignys, Edison. Iš Conn. valstijos: Mrs. Arminas, J. Puodžiūnas, Waterbury, kun. P. Sabulis, Ansonia, A. Vaitūzis, Norwalk, E. Vaitkus, Stratford, J. R. Vaišnys, Hamden, P. Černiauskas, New Britain, J. Caesar, Windsor, Iš Mass. valstijos: J. Gaidis, ir Ch. Savickas, Worcester, K. Plevokas ir J. Stašaitis, Dorchester, A. Melaiška, Athol, S. Kazlauskas, Arlington, J. Grubinskas, So. Boston, E. Lesčinskas, W. Quincy, A. Navickas, Norwood, B. Burba, Brockton.

Po 1 dol.: J. Steiblys, Hamilton, Ont., S. J. Mangis, Boulder, Colo., J. Toleikis, Paterson, N. J., D. Skrebutėnas, Waterbury, Conn., L. Davidsonis, Athol, Mass., A. Damušis, Southfield, Mich., J. Krivickas, A. Verbyla, Richmond Hill, N.Y., V. Mičiulis, Westbury, N.Y., A. Maziška, Jamaica, N.Y., P. Razickienė, Brooklyn, N.Y.

A. Paliulis, O. Venckus, Dorchester, Mass., D. Antanavičius, Worcester, Mass., V. Chenis, Providence, R.I., B. Hart, Hartford, Conn., J. Kuriševičius, Linden, N. J., A. Volodkevičius, J. Volodkevičius, Brooklyn, N. Y., T. Zakas, Richmond Hill, N.Y., P. Kazakas, Cleveland, Ohio, M. Bajorūnas, N. Rauchas, Chicago, Ill., J. Rudaitis, Hamilton, Ont.

Dėkojame visiem, kurie savo auka parėmė sunkų spaudos darbą. Laukiame ir kitų skaitytojų prisidedant prie kalendoriaus išleidimo sumažinimo.

— "Lietuvos Universitetas". Pr. Čepėjo redaguotas veikalas, gali būti labai vertinga dovana draugam ir pažįstamiems Kalėdų proga. Gaunama už 20 dol. adresu: Liet. Prof. Dr. J. c/o S. Dirmantas, 6616 So. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629.

— Darbininko menišką kalendorių 1973 metams skaitytojai gavo šiomis dienomis. Kas nori kalendorių gauti didesnę kiekį, prašom kreiptis į Darbininko administraciją. Skaitytojai prašomi už kalendorių atsiųsti bent po 1 dol. spaudai paremti. Už paramą Darbininko administracija ir anksto dėkoja. Visi kviečiami surasti bent vieną naują skaitytoją. Naujiem skaitytojams duodamas didelis papiginimas. Žiūr. skelbimą "Kviečiame talkon" dešimtam puslapy.

Geriausia dovana vaikam — naujai išleista plokštelė "Sė pasaką". L. Rastenytė dainuoja ir pasakoja "Meškiuką Rudnosiuoką", "Laumę Daumę", "Devyniabolę", "Karalaitę ir ožlį". Kaina 6 dol., persiuntimas 50 c. Gaunama Darbininko administracijai.

SPORTAS

PRADĖTOS RYTŲ APYGARDOS PIRMENYBĖS

Rytų sporto apygardos vadovo Prano Gvildžio rūpesčiu, apygardoj pajudėjo krepšinio ir tinklinio lygos pirmenybės 1973. Pradžią padaryta lapkričio 18 Philadelphiaj. Tuo pasirūpino Philadelphiajos LAK pirmininkas Antanas Krušinskas su talkininkais. Tolesnės pirmenybių dienos numatytos Bostone (1973 sausio mėnesį) ir Washington (vasario mėnesį).

Vyrų krepšinyje pasirodė 3 penketukai ir buvo dvejose rungtynėse: Philadelphiajos LAK nugalėjo Washingtono Vėją 79-64 ir Bostono LSK įveikė Philadelphiajos LAK 89-87.

Džiugiai nuteikė žymiai stiprėjusi Philadelphiajos komanda, kuri užkūrė lygią kovą Bostono vyrams (S. Amerikos lietuvių vyrų B meisteris 1972). Dvikovė buvo jautri, įtempta iki baigminio teisėjo švilpuko. Pergalė nulemta per paskutines dvi sekundes, kai pasekmė buvo lygi 87-87. Bostonas metė užribį, ir po to Gineitis iš kampo įsivedė pergales krepši.

Taškai: Bostono LSK: Gineitis 41, Analaukas 16; Kuodis 11, Paliulis 10, Barūnas 9, Simonavičius 2; Philadelphiajos LAK: Stonis 31, Stankus 18, Deksnys 16, Pilkauskas 14, Maciūnas 8. Iš baudų Philadelphiajos LAK pelnė 23 taškus (Stonis 11, Deksnys 10, Stankus 2), o Bostono LSK įmetė 9 baudas (Gineitis 5, Analaukas 2, Barūnas 1, Kuodis 1).

Jaunių A kl. krepšinyje pirmuosius pirmenybių taškus sugriebė Bostono LSK, įveikęs Philadelphiajos LAK 23 - 20.

Jaunių C kl. Philadelphiajos LAK krepšininkai nugalėjo New Yorko LAK 34-17. Šios rungtynės pirmenybėms neužskaitytos, nes Philadelphiajos sudėty buvo ir vyresnio amžiaus žaidikų.

Vyrų tinklinyje daugiausia rungtynių. Nors sutarta žaisti 3 laimėtus setus, bet dėl laiko stokos kai kur pergalė atžymėta dviem laimėjais setais.

Pasekmės: Bostono LSK - Philadelphiajos LAK 3-0, Baltimorės LSK - Washingtono Vėjas 3-2, Baltimorės LSK - Philadelphiajos LAK 2-1, Bostono LSK - Washingtono Vėjas 2-0, Washingtono Vėjas - Philadelphiajos LAK 2-0. Įdomiausios rungtynės, kaip įprasta, susitiko Bostono ir Baltimorės šešetukai. Bostono LSK laimėjo 3-1 (15-6, 15-6, 15-18). Bostono LSK: E. ir J. Auštrai, Bruzgis, Eikinas — kapitonas, H. ir N. Lingeritaičiai, Kaufmanas, Skabeikis; Baltimorės LSK: Brazauskas, Dulys, Kalinauskas, Okas, Rakauskas, Uleckas.

Moterų tinklinyje tik vienios rungtynės ir Philadelphiajos LAK nugalėjo Washingtono Vėją 2-1 (15-8, 4-15, 15-7). Pasigeta New Yorko LAK moterų (1971 ir 1972 Rytų apygardos meisteris, perporą metų Rytuose nepralaimėjęs nė vienerių rungtynių). Deja, New Yorko moterų šešetukas jau praeitis — pora žaidikių ištekojo ir išvyko į kitus miestus, viena nežaidžia dėl šeimininkių priežasčių, o pora įsijungė į kolegijų komandas ir stinga laiko lietuvių žaidimams.

Žvelgiant į Rytų apygardos krepšinį bei tinklinį, ryšku, kad Baltimorė, Bostonas, Philadelphiaja ir Washingtonas yra neblogai susiorganizavę, turi atsakingus vadovus, rimtai treniruoja ir netingi pavaižinėti. Tuo tarpu New Yorkas, be vienos kitos daugiau atsitiktinės išimties, taip ir lieka šešelyje. Bent šiuo laiku sportinė veikla kituose miestuose daugiau šakota, rimtesnė nei New York'e, kur pastoviai reikiiasi tik futbolininkai, na, ir jaunieji krepšininkai kartais pajuda.

(ek)

Ketvirtadienio popiečių bendradarbiai. Iš k. sėdi: p. Švitrienė, J. Norvilienė, A. Šilbajoris, A. Krulikienė, V. Galinienė, L. Mark, G. Urban, I. Je eilėje stovi: S. Prapuolenis, V. Steponis, D. Šilbajorienė, L. Vainienė, D. Mikulskytė, G. Mikalauskas, K. Krivickienė, A. Bručas, O. Dzetaveckaitė, D. La Roma, A. Mičiulis, M. Žukaus-

kienė. II-je eilėje: A. Razgaitis, R. Navickaitė, J. Vainius, R. Rauba, R. Krulikas, B. Tutinaitė, K. Vainius ir V. Mikalauskas.

Trūksta: J. Vytuvienės, F. Ignaitienės, I. Dičpinigaitienės, J. Gerdvilienės, I. Kump, R. Ceiliūtės, P. Ažuolienės, V. Gal-

buogytės, p. Kisonaitės, S. Liaukutės, O. Raubienės, J. Raubos, S. Remėzos, Stankio, P. Ažuolito, D. Averkos, A. Vakselio, A. Kregždžio, Tėv. Juozapo, OFM, K. Budrecko, S. Sabaliausko, G. Bagdžiūno, K. Belieckio, S. Zadvydo, P. Vainiaus, L. Kreico, G. Klivečkos, R. Klivečkos, Bagdo ir E. Cantor. Nuotr. Pauliaus Svitros

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel: 62-2923 SERVICE

A-1 UPHOLSTERY
Expert Repairs done by Hand
Repair Work Done in the Home
Newest Loaded Foam Cushions
Custom Upholstery
Try me You'll Like me
147-B Valley Road, Montclair, N. J.
Call 201 746-4403 Res. 661-5291

SCOTCH PLAINS ESSO

Open 7 Days a Week
(Just Gasoline)
U.S. Highway No. 22 & Pinehurst
Ave. Scotch Plains, N. J.

PRINTING

If it can be printed we can do it.
Business Forms, Commercial Station-
ery, Invitations, Chance Books. Also
printing done in Spanish. Reasonable
prices. Estimates Given. Call LMN
Printing 525-9280.

Plumbing, Oil Burner Installation,
Welding, Boiler Repair. All Work Done
by Expert Mech. Reas. Rates.
SAM-WIL 632 E 180 ST Bronx
367-1278

CHAD CARR'S PHILLIPS 66 SERVICE STATION

Open 7 Days a Week. We Do General
Auto Repairs, Road Service, Tires,
Batteries & Accessories, Towing
Radio Road & Dyke Place
Mystic Island, Tuckerton, N.J.

MASTER CONSTRUCTION

Repairs from \$5.00 up. Basements,
Kitchens, Electrical Violations,
Carpentry & Plumbing. Days and
Nights LIC. H 695530 (212) 932-7150

STANHOPE CHEVRON

Open 7 Days a Week. We Take Care of
All Your Automotive Needs. Road
Service. 24 Hour Wrecking & 24 hour
Towing Service.
Brooklyn & Sparta Roads, Stanhope,
N. J. Call 201 347-5665. Ask for Doug
or John

Headlight Toe-in, Toe-out, Wheel
Alignment and all minor repairs and
complete inspection

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE

Shell Bay Ave. Mayville, N.J.
Cape May Court House Opp. Inspec-
tion Station (609) 465-5607

DISPLAY

WANTED FOSTER PARENTS

If you are between the ages of 25 and 59,
English speaking, in good health, finan-
cially self maintaining, willing to accept
children of any background and have
adequate rooms, you are desperately
needed now. Contact: McMahon Mem-
orial Shelter, 128 East 112 St. New
York, N.Y. 10029. 369-5665

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONES
UKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTU PARUOSIMAI
TAKSU PILDYMAS
NUOSAVYBIU PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.

86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA V. VEBELIUNAS

(212) 441-6799

Litas Travel Service,

87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS

(212) 846-1650

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda šeštadieniais nuo 4 iki
5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM bangomis. Direktoriaus dr.
Jonas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. 201-232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak.
WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį.
Dr. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, Lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais
9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezya, TW 4-1288
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viesnina, 173
Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7208; FM bangomis 107.9 mc. WHII
1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM
101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South
Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

HELP WANTED

EXCELLENT HOUSEKEEPER
Live out. 5 Days Mon. to Fri. 8 A.M. to
5 P.M. Become one of a Staff of Four.
Pleasant surroundings. 1 Child in
Family. East 70's Manhattan. \$150 per
week to start. English Necessary
593-0860

General Machinist Job Shop experience.
Well-equipped machine Shop. Excel-
lent working Conditions. Top Wages
and Benefits for the Right man. Must
be able to Set up and operate. Call Mr.
Verini, 968-5353. Evenings call: 968-
2955. Avco Machine and Tool Co.
160 11th St. Piscataway, N.J.

SERVICE

HARVY'S HUTCH
Antiques, Collectables, Usables, Bought
and Sold. If You Have Anything you
think We Could Use and Want Cash
Call Us at 201 322-5015 1922 U.S.
Highway. No. 22 Scotch Plains, N.J.

PIANO TUNING AND REPAIR SERVICE

Free Estimates
771-2168

HERB'S SUNOCO SERVICE STATION

Open 7 Days a Week 24 Hours a Day
General Auto Repairs, Road Service
Tires, Batteries and Accessories 100
State Highway No. 4 Englewood, N.J.
Call: 201 568-2226

BROWN'S CONSTRUCTION CO.

361 LeJohn St. Bklyn.
All Work Done — "Name it, we shall
Do It". Quick. Dependable. Free
Estimates. Reasonable Rates. Call now
827-8465

CALL ARTIC AIR REFRIGERATING SERVICE

Commercial and Domestic. 30 Day
Guarantee on Parts. Sales & Installation
Free Estimates. Reasonable Rates
Call 926-7622

SMITH FUNERAL HOME

1 Baker Ave. Dover, N. J.
For Integrity, Dependability
& Ethics
Call 201 366-0382

A. BROWN PEST CONTROL AND EXTERMINATING SUPPLY

Industrial, Residential, Commercial.
All Work and Merchandise Guaranteed
142 Utica Ave. Bklyn. N.Y. Call (212)
773-4246. 447 N. Main St. Freeport,
N.Y. Call (516) 546-8217

JOE'S SERVICE CENTER

Tune-Ups Our Specialty
Open 24 Hours Every Day
Dial 609 641-6346
Fire & Tilton Road Pleasantville, N.J.

PARADISE WINE & LIQUOR CO.

Finest of Imported and Domestic
Wines & Liquors
Free Delivery. Special Attention to
Your Holiday Needs
805 Summit Ave. Union City, N. J.
Dial 201 867-7077

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DISPLAY

WAGON WHEEL MOTEL AAA
Routes 7 ir 20, Lenox, Mass., 2 my-
lios į pietus nuo Bousquets slidinėjimo
vietos. Individualūs termostatai, vo-
nijos, radio, TV, kambariai šeimoms,
restoranai, baras, vaikų priežiūra. Pus-
ryčiai nemokamai. Tel. (413) 443-4468.
Mr. & Mrs. Charles Goeffrion.

THE STEAK PUB

Located in Howard Johnson's Motor
Lodge Route 17, Ramsey, N. J. Lunch
11:30-2, Dinner 5-10, Cocktails from 12
Noon. Closed Sundays. Every Wednes-
day is Ladies Night. Men bring your
girls and her dinner is half price. For
Reservations (201) 327-0006

CHIARELLI'S RELIGIOUS GOODS

29 — 101st Ave.
Brooklyn, N.Y.
Call AP 7-2990

MACALUSO'S ITALIAN RESTAURANT

Finest of Italian Cuisine
Bring the Family for Sunday Dinner
161 Rea Ave. Hawthorne, N.J.
Call 201 423-9723

Top \$ Paid

PAT & JERRY ANTIQUES
DINING ROOM & BEDROOM SETS
China Closets — Used Furniture

Open 8 AM to 7 PM
Call 212 738-8362 843-9779

PORTER STEAK HOUSE

Manchester, N. H. (3 Miles North)
RTE 38&28. Hotel. 6 Units with Apart-
ment. 4 Acres of Land. Ranch House
with Apartment. \$295,000 — \$65,000
down (603) 623-8333

PORTRAITS DONE IN OIL

FROM PHOTOGRAPHS
Great Christmas Gift
Reasonable Rates
232-8846

ALL PIANOS WANTED

Full Value Paid
Free Appraisals
Mr. Davis 212 989-7080

1973 Arctic Cat, Ski-Doo, Polaris, Chap-
paral, Snowmobiles. New York State's

Largest Dealer The Arctic Cat HOUSE

Rt. 17, Parkville, N. Y. Open 7 days till
9:00. 914-292-6396. Ext. racing sled in
stock for sale. Free Electric Start on
All New Cats

SERVICE

BILL'S SUNOCO SERVICE STATION

Open 7 Days a Week. General Auto
Repairs. Road Service. Tires, Batteries
— Accessories — 795 Black Horse Pike
Pleasantville, N. J.

SENTRY AUTO BODY AND FENDER WORKS

Auto Painting and Towing, Collision
Experts, Welding and Insurance Esti-
mates, 900 Passaic Avenue, Building
No. 43, East Newark, N. J. Days Call:
201 485-9677. Nights 998-9271 or
933-5438

ED COOKE

59 Morningside Avenue
New York, New York
Painting Wall Papering Free Estimates
Call: 850-4173

M.A.S. AUTO ALARMS

All Auto Accessories and Parts. Whole-
sale to Garages. Specializing in Auto
Alarms. Also Automatic Alarms for Resi-
dential, Commercial and Industrial
Properties. M.A.S. Inc. 3902 16th Ave.
Boro Park Brooklyn, N.Y. (212) 871-
9795. Serving the Entire
Metropolitan Area

When Every Dollar Counts call
SOCIAL MOVERS
Reasonable Flat Rates
Free Estimates. Minimum notice
Call 738-6226

History of Lithuania. Tai ang-
lų kalboj prel. dr. J. B. Kon-
čiaus aprašyta lietuvių tautos
istorija. Kaina 2 dol. Gaunama
Darbininko administracijoj.

SERVICE

**A & S FURNITURE REPAIR
& REFINISHING**
We Make Your Furniture Look like new
944 Main Ave. Passaic, N.J.
Call 201 475-6833 Mr. Wells

JOHN'S CITGO SERVICE STATION
Open 7 Days a Week
General Auto Repairs, Tires, Batteries
& Accessories — Road Service
Main & Willow Road Marlton, N.J.

PAT'S TOWING SERVICE
24 Hours Towing & Road Service
320 Bloomfield Ave. Newark, N.J.
Call 201 481-1896 or 483-8608 or
485-9794

WINCHESTER AUTO BODY SHOP
Complete Body and Fender Work
Automatic Transmission Specialist
Free Estimates
3711 Winchester Ave. Atlantic City,
N. J. Samuel Dumas, Nathan Chris
Christmas Mgr. 609-345-7048

A&M INSTANT PRINTING

For Instant Printing, Quality Litho-
graphy, Composition Layout, Art Elect-
rostatic Machines, Papers, Toner,
Mimeo, Duplicators Supplies 81 Mc
Whorter St., Newark, N. J. 201-344-0117

WE FIX EVERYTHING

GENERAL CONTRACTORS
EDWARD DENNIS
(212) FI 8-7739 — 289-3857

NICKY'S AUTO REPAIR
Specializing in Standard and Automatic
Transmissions and Motor Work
41 Heckel St., Belleville, N. J.
Call 201 759-9582 Open until 11 PM
Mon-Fri. Sat. till 5:30 P.M.

J & M VILLAGE LIQUORS
Finest of Imported & Domestic
Wines & Liquors. We Deliver
107-A Essex St., Maywood, N. J.
Call 201 845-4252

For Fine Antique Finishing
& Repairing by a European Craftsman
MIKE BRUNO
241 East 127th St. N. Y. City
LE4-0013

YES, VIRGINIA, THERE IS A
SANTA CLAUS, AND HE'S AT

SANTA'S LAND

Putney, Vermont
Vt. Exit 4, 91 North on Rt. 5
WEEKDAYS 9:30 AM - 4 PM
Weekends 9:30 AM - 6 PM
FRIDAYS (Nov., Dec.) 9:30 AM
to 9 PM.

Write for Brochure
or Call:
(802) 387-5550

SCHOOLS

1891 1973

FRIENDSHIP JUNIOR COLLEGE

Rock Hill, S. C.
Eighty-Two Years of Service
A strictly Two-Year Standard
Junior College
Church-Related
Transfer Curriculum
Terminal Curriculum
A Thorough Background in the
Freshman and Sophomore Years is
provided. For Further Information
write:
The Director of Admissions
Friendship Junior College
Rock Hill, S. C. 29730

Darbininko spaudos kioske
turimos lietuviškos muzikos
plokštelės, knygos, vėliavėlės,
kalėdiniai atvirukai, suvenyrai,
išsiuvinėtas lietuviškas himnas,
Vytis, drožiniai, automobiliams
trispalvė ir kt. gaunama ne tik
Darbininko administracijoj, bet
lietuvių patogumui ir ALICE'
gėlių krautuvėj, 107-04 Jamaica
Ave. ir 107 St. Richmond Hill,
N. Y. Krautuvė atidara 7 die-
nas savaitėj. Tel. 846-9527.

Vardinių, gimtadienio ir kalė-
dinių kortelių su lietuviškais
sveikinimais gaunama Darbi-
ninko administracijoj. Kortelių
yra dviejų kainų: po 20 ir po
25 c. kiekviena (įskaitoma ir
persiuntimas).

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION"
— patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and
Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp,
splitting ends, strengthening hair root growth, and restor-
ing natural hair color. Using JIB you will never be bald or
grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Med-
icine Liq. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P.
JIB LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650.
Fili: 2498 Douglass Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fili. 7 Stuttgart,
50, Dulsburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J,
2557 W. 69th St.; 5000 W. 16th St.; 4754 So. Wood St.; 2923 N.
Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

KVIEČIAME TALKON

Darbininko administracija ir
1973 metais yra pasiryžusi ne-
kelti laikraščio prenumeratos
kainos. Malonūs skaitytojai
kviečiami mum padėti.

Kviečiame pasinaudoti šių
metų pabaigos papiginiu ir
užprenumeruoti Darbininką
savo artimiesiems. Kviečiame
paraginti draugus, pažįstamus
bei jaunimą arba prisidėti auka,
kad galėtumėm laikraštį siunti-
ti tiems, kurie nori skaityti,
bet nepajėgia užsimokėti, o
tokių yra gana daug.

Kas prisijus 1 dol. su nauju

Užsaku naują DARBININKO prenumeratą kaip kalėdinę
dovaną. Laikraštį siuntinėti:

Vardas ir pavardė

Adresas

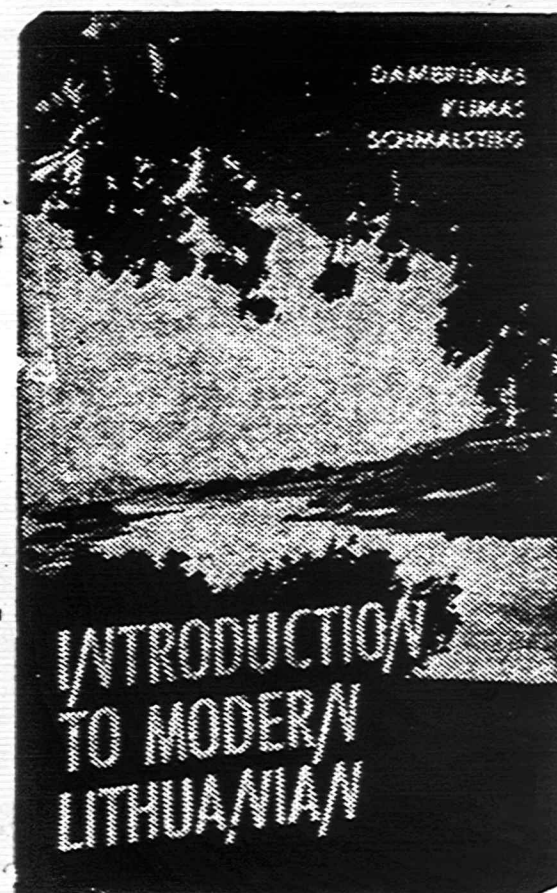
Laikraštį užsakė

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Prenumeratą siųsti adresu:

DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, N.Y. 11221

BESIMOKANČIAM JAUNIMUI GRAŽI KALĖDŲ DOVANA

**Introduction to Modern Li-
thuanian.** Puikus lietuvių kal-
bos vadovas su 40 pamokų,
gramatikos priedu, skaitymais
ir žodynėliais. Tekstas ir paaiš-
kinimai anglų kalba. Nemo-
kantiems ar nedaug mokantiems
lietuviškai — puiki galimybė iš-
mokyti. Parengė L. Dambriūnas,
A. Klimas ir W.R. Schmalstieg.
Išleido lietuvių pranciškonai
Brooklyne. 479 psl., kietais vir-
šeliais. Kaina 7 dol.

DARBININKAS

910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

Užburto kanklės. V. Frankie-
nės pasakojimai vaikams apie se-
novę. Kaina 3 dol. Kietais vir-
šeliais — 4 dol.

Stovi pasakų šalis. Tai nauja,
tik ką iš spaudos išėjus, vaikai
skirta knyga, parašyta P. Kalvaj-
tienės. Raudonoji kepuraitė, Ka-
ralaitė ir septyni nykštukai, Pa-
parčio žiedas, Grybų karas, Gė-
lių karalystė ir kitos pasakos pa-
trauks jaunųjų dėmesį. Išlei-
do lietuvių skaučių seserija.
Kaina 2.50 dol. Gaunama ir
Darbininko administracijoj.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė
gaunama už 75 c., su pastaty-
mo kaladėle (baze) už 1 dol.
Lietuviška ir JV vėliavėlės su
pastatyto kaladėle — 1.50 dol.
Didesnį skaičių užsiskaitant duo-
dama nuolaidą. Persiuntimo iš-
laidom pridėdama 50 c.

adresu, gaus Darbininką iki šių
metų galo.

Prisiuntę 7 dol., gaus Darbi-
ninką šiais ir 1973 metais. Už
du naujus skaitytojus mokama
12 dol. metam, už tris — tik
15 dol.

Už kiekvieną surastą naują
prenumeratorių Darbininko
skaitytojai gaus dovanai 3-5 dol.
vertės knygą.

Mums būtina surasti bent 200
naujų skaitytojų. Todėl kviečia-
me visus, ypač Kalėdų proga,
pasinaudoti papiginimais ir už-
prenumeruoti Darbininką nau-
jam skaitytojui.

Užsaku naują DARBININKO prenumeratą kaip kalėdinę
dovaną. Laikraštį siuntinėti:

Vardas ir pavardė

Adresas

Laikraštį užsakė

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Prenumeratą siųsti adresu:

DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, N.Y. 11221

Vietoj kalėdinių atvirukų
siuntinėjimo Darbininko skai-
tytojai kviečiami prisijusti auką
spaudai remti ir tuo pačiu svei-
kinti artimuosius ir draugus per
laikraštį. Taip pat vietoj kalė-
dinių atvirukų siuntinėjimo ga-
lite aukoti Kultūros Zidinio sta-
tybai, kuri jau pradėta. Anks-
čiau prisijungusieji bus laiku pa-
talpinti laikraštje. — Darbinin-
ko administracija.

Lietuviškų kalėdinių kortelių
galima gauti Darbininko admini-
stracijoj. Dėžutė su 12 korte-
lių religiniais arba tautiniais
motyvais su lietuviškais pasvei-
kinimais su persiuntimu 1 dol.
12 meniškų tautiškais moty-
vais pieštų kortelių 2 dol. Pra-
šom laiku užsisakyti, kad laiku
galėtumėt išsiųsti.

KITATAUČIUI GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA

History of Lithuania ir Vy-
tautas the Great, Grand Duke of
Lithuania, by Dr. J. Koncius.
Dvi knygos 3 dol. Gavęs bus
gražiai supažindintas su Lietu-
vos praeitimi. Užsakykite: Dar-
bininkas, 910 Willoughby
Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Lietuvos Vytis — šitokios for-
mos ir stilizuoto stiliaus — bal-
tas vytytis raudoname fone, su
lietuviška trispalve viršų arba
skersai. Toks ženklas galima
klijuoti ant automobilio langų
(decal). Galima užsisakyti pas-
tu prisijunčiant 1 dol. už žen-
klėlį — Darbininko administraci-
ja, 910 Willoughby Ave., Brook-
lyn, N.Y. 11221.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų
Sąjungos išleistas 3 spalvų
ženklelis Lietuvos okupaci-
jai priminti. Ženklielį lipi-
nami ant vokų. 100 ženklielių
už 1 dol. Platintojams nuolai-
da. Kreiptis: Darbininkas,
910 Willoughby Ave.,
Brooklyn, N.Y., 11221.

L. F. Bičiulių rytinės apygardos suvažiavimas

Lapkričio 18 Kultūros Židinyje posėdžiavo rytinės apygardos L. Fronto bičiuliai. Apygardos pirmininko dr. B. Radzivano pakviestas, invokaciją sukalbėjo kun. V. Piktuma. Atstojimu buvo pagerbti mirę bičiuliai. Tarp jų pirmininkas priminė vietinio sambūrio narius: kun. L. Jankų, Br. Stočkų, K. Kudžmą, J. Navicką, ir bičiulių centro vadovybės narius: prof. Z. Ivinskį, dr. Pr. Padalį, inž. V. Galvydį, L. Prapuolę.

Buvo svarstomi du pagrindiniai klausimai: bičiulių organizacinis sutvirtėjimas ir bičiulių įsijungimo į Lietuvos laisvės veiklą sustiprinimas. Abudu klausimais buvo svarstomi pašnekesių forma. Pašnekesiam vadovavo naujai išrinktos JAV ir Kanados bičiulių centro valdybos pirmininkas L. Valiukas.

Pirmuoju klausimu kalbėdamas, jis pranešė spėjus aplankyti beveik visus sambūrus. Radęs visur narius aktyviai dalyvaujančius vietos visuomeninėje veikloje. Bet reikią dar sustiprinti savo organizacinę veiklą, sambūrio su sambūriu ir su centro valdyba susiderinimą. Tam šaujami apygardiniai suvažiavimai. Juose iškeltos mintys bus medžiaga centro valdybai pasirošti visuotiniam suvažiavimui kitais metais.

Diskusijose iškelta eilė konkrečių priemonių vietos sambūrių veiklai sustiprinti.

Antram klausimui pradinis pranešimas padarė penelistai — LFB tarybos pirmininkas dr. P. Kisieliū, inž. J. Rygelis ir inž. A. Sabalis. Kisieliū pažūrėjo istoriškai — kaip nuo pat pradžios bičiuliai dalyvavo veikloje dėl Lietuvos laisvės. Rygelis žiūrėjo į ateitį — kaip atrodys padėtis po kelių metų.

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Kalėdėjimas prasidėjo: iš anksto pranešama kunigo apsilankymo diena ir valanda. Jei kas per šiuos metus pakeitė adresą, prašom apie tai pranešti kunigam.

Pamaldos už mirusius dvasiškiai — lietuvių vyskupus, kunigus ir vienuolius — bus gruodžio 3 d. 11 v. Bus koncelebracinės mišios ir svečio prel. V. Balčiūno pamokslas. Po mišių parapijos salėje visi bus pavaišinti pyragaičiais ir kava. Lietuviška visuomenė nuosirdžiai kviečiama dalyvauti.

Lietuvos atsiminimų radijo valandėlės koncertas parapijos salėje bus gruodžio 3 d. 4 v. popiet. Programoje dalyvauja solistė Prudencija Bičienė, solistas Liudas Stukas, aktorius Vitalis Zukauskas.

Naujų Metų sutikimą rengia parapijos choras ir specialus komitetas. Šokiam groja Joe Thomas orkestras. Vienam asmeniui 12 dol. Bus kelių patiekalų vakarienė. Prašome iš anksto rezervuoti dešimčiai asmenų stalą, nes vietų skaičius yra ribotas.

Domininkas Valenti, mūsų parapijos klierikas italų kilmės, vysk. A. Deksnio į kunigus bus įšventintas gruodžio 8 Vokietijoje Bad Woerishofene. Kartu bus įšventintas ir vokiečių klierikas Norbertas Vogt, taip pat Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos auklėtinis. Jie abu kalba lietuviškai ir abu yra pasiryžę darbuotis lietuvių pastoracijoje. Jaunojo kunigo Valenti primicijos mūsų bažnyčioje bus gruodžio 31 d. 11 val.

Parapijos pastatų atnaujinimo fondui aukoję: Mr. Mrs. J. Skabeikis 100 dol., Mr. Mrs. J. Prancus 100 dol., Mr. Mrs. G. Geisler 60 dol., Mrs. Maryte Shalins 50 dol., Mr. Mrs. V. Radzevičius 50 dol., Mr. Mrs. A. Mazgay 50 dol., Mr. Mrs. K. Barauskas 50 dol., Mr. Mrs. F. Laskowski 25 dol., Mrs. Stefania Ramaska 20 dol., Mrs. Z. Close 15 dol., Mrs. A. Montuori 15 dol., Mrs. A. Raulinai 10 dol., Mr. A. Ruseckas 10 dol., Mr. Mrs. A. Mazeika 10 dol., Kat. Vyrų draugija 50 dol.

technologinės pažangos bei įtakos sąlygose, kuriose dominuos ekonominiai veiksniai. Ta laiko perspektyva nerodo lengvėjančių Lietuvos laisvei sąlygų. Reikia tad sustiprinti savas pastangas — partijas ir per jas kelti mum rūpimus reikalus; reikia sustiprinti bendradarbiavimą ne tik su kitais baltiečiais, bet ir su ukrainiečiais, žydais ir kt., su kuriais sieja bendri siekimai. Sabalis žiūrėjo į jaunimą — kiek ir kaip jis gali įsijungti į veiklą dėl Lietuvos. Jaunimas savo kongrese, ypačiai Kento studijų dienose, tam pasirodė jautrus. Tačiau jaunimas mėgsta konkrečiai ir radikaliai veikti, t. y. jis nori dalyvauti veiksmis, ne kalbom; jis nori matyti savo veiksmo konkrečius rezultatus. Į tokią psichologiją reikia atsižvelgti norint turėti jį veiklos eilėse; reikia surasti jam tos rūšies darbą. Su dėmesiu tenka stebėti susiorganizavusius Pasaulio jaunimo sąjungos pasireiškimus.

Klausimų ar pareiškimų forma po pranešimų kalbėjo J. Kliučka, J. Pažemėnas, V. Sidzikauskas, V. Banelis, J. Šlepetys, B. Raugas, dr. B. Radzivanas, Rasa Navickaitė, V. Butkys ir kt.

Pareišktos mintys paliktos kaip medžiaga centro valdybos svarstymam ir išvadom.

Po pertraukos ir užkandžių JAV LB vicepirmininkas A. Gečys padarė pranešimą apie LB visuomeninio - politinio pobūdžio vieklą: santykius su Kongresu, Valstybės departamentu, Ap. Sosto delegatūra, Amerikos spauda ir su kitais lietuviškais veiksniais Lietuvos reikalais.

Suvažiavimo pokalbiai truko šešetą valandų. Jiem buvo gerai pasiruošta; pranešimai buvo kondensuoti, diskusijos nekrūpo į šalis nuo temų ieškant konstruktyvių kelių į ateitį.

Suvažiavimą žodžiu pasveikino L. Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas, New

Yorko LB apygardos pirmininkas A. Vakselis; pirmininkas dr. B. Radzivanas pranešė taip pat apie Vliko pirmininko dr. K. Valiūno ir kt. sveikinimus.

Sumaniai pirmininkavo B. Raugas, sekretoriavo Ig. Kazlauskas. Dalyvių buvo iš New Yorko, New Jersey, Connecticut, Penssylvanijos.

Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu ir J. Gerdvilienės paruošta vakariene, po kurios kiti išskubėjo į kariuomenės minėjimą.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Gruodžio 9-10 Sofijos Kačinskienės mezginių paroda Kultūros Židinyje. Rengia birutietės.

Gruodžio 10, sekmadienį, Šv. Tomo salėj Woodhavene koncertas persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje prisiminti. Rengia Liet. Religinę Šalpa ir Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija.

Gruodžio 17, sekmadienį, Vaizganto Kultūros klubo susirinkimas Kultūros Židinyje. Pradžia 4 v. popiet.

Sausio 20, šeštadienį, Kultūros Židinyje aktorius Henriko Kačinsko pagerbimas jo 70 metų sukakties proga. Pradžia 7 v. v. Rengia LB Vaizganto kultūros klubas.

Sausio 21 Simo Kudirkos šaulių kuopos šventė ir vėliavos šventinimas.

Vasario 10, šeštadienį, Darbininko redakcijos popietė Kultūros Židinyje, praeitų metų apžvalga, iškiliųjų žmonių atžymėjimas.

Vasario 17, 25, — ketvirtoji dailės paroda Kultūros Židinyje. Rengia Lietuvių Bendruomenės N.Y. apygarda.

Vasario 18 — Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas.

Kovo 17-18 — "Jaunimas ir jo menas 1973" — jaunųjų menininkų paroda Kultūros Židinyje. Kviečiami visi jauni kūrėjai nuo gimnazijos amžiaus iki 30 metų. Registruoti pas Bernadėtą Tutinaitę, 223 Lincoln Ave., Brooklyn, N.Y., 11208. Rengia ateitininkai.

Kovo 31 ir balandžio 1 Marijos Zukauskienės tapybos darbų paroda Kultūros Židinyje.

Balandžio 28-29 dail. J. Kelečiaus tapybos darbų paroda Kultūros Židinyje. Rengia skaučių seserija.

Gegužės 12-13 — dail. M. Dobužinskio apžvalginė paroda Kultūros Židinyje.

Birželio 9 — Moterų Vienybės pavasario balius Kolumbo vyčių salėje, 616 Jamaica Ave., Brooklyne.

Apie naujus parengimus prašom pranešti Darbininko redakcijai.

Geriausia Kalėdų dovana — metinė Darbininko prenumerata. Jei Jūsų draugų ir pažįstamų tarpe kas nors dar neskaito Darbininko, tai kaip švenčių dovana užprenumeruokit Darbininką. Naujumi skaitytojams pirmų metų prenumerata tik 7 dol.

Latvių spaudos 150 m. minėjimo paroda atidaroma Latvių Namuose, 64 Sigourney St., Jamaica Plain, Mass., gruodžio 3, sekmadienį, 12 val. Dėl informacijų telef. 227-3062, po 5 val. 825-6346.

A. L. Tautinės S-gos Bostono skyrius kiekvienais metais vietoj vieno Kultūrinio Subatvakario rengia spaudos vakarą Dirvai paremti. Toks vakaras lapkričio 18 įvyko skyriaus namuose. Vakarą pradėjo skyr. pirm. J. Dačys ir pakvietė rašytoją Stasį Santvarą prarasti programą. Prelegantas kalbėjo apie spaudos galią, spaudos vystymosi eigą bei lietuviškos spaudos padėtį išėjimo. Aktorius Vitalis Zukauskas, kurį daugelis mūsų įpratome vadinti jo paties žodžiais "vieno žmogaus teatrą", tą vakarą buvo ypatingai įdomus. Labai puikiai paskaitė Vilius Bražvilas fejtoną "Spaudos galybė". Toliau pademonstruota įvairiausių juokų, besiribiančių su lietuviško gyvenimo aktualijomis. Dar kalbėjo "Vilties" draugijos vicepirm. Edmundas Cibas.

Lietuvos kariuomenės kariai, gyvenę Bostone ir apylinkėse, lapkričio 19 šventė kariuomenės dieną. Šv. Petro bažnyčioje mišias aukėjo ir pamokslą pasakė kun. J. Venckus, S. J. Minėjimą L. P. D-jos salėj pradėjo skyr. pirm. Adomas Tumas. Po himnų ir maldos kalbėjo Vl. Zidziūnas iš Worcesterio. Ekranu buvo parodytos fotografijos iš Lietuvos kariuomenės gyvenimo. Koncertinę dalį atliko sol. Daiva Mongirdaitė ir vyrų sekstetas, akomponuojant Julijui Gaideliui. Vėliau buvo vaišės ir šokiai.

So. Bostono Lietuvių Piliėčių d-jos nariai nominavo kandidatus į valdybą ir revizijos komisiją kitim metam: į pirmininkus — S. Drevinskis, į vicepirm. — L. Švelnis, B. Skabeikienė, į sekr. — A. Matjoška, į finansų sekr. — A. Druzdys, į ižd. — E. Ketyrtis, į maršalkas — Vyt. Ivaška, J. Jonaitis, į direktorius — Ona Ivaškie, adv. J. Grigalius, R. Bričkus, A. Andriulionis, Alg. Makaitis, H. Cepas, į revizijos komisiją — V. Stelmokas, A. Keturakis, adv. N. Šleženė, A. Caplikas, B. Kontimas.

Balto Bostono skyrius piniginių vaju tebetęsia. Iš Kanados Mrs. P. Klisavitch atsiuntė 100 dol. Bostoniškiai lietuvių irgi aukoja.

MINĖJIMAS — KONCERTAS

1972 m. gruodžio 10 d., sekmadienį, 4 val. p. p.

ŠV. TOMO SALĖJE
(Jamaica Ave. ir 88 St.)

(BMT traukinio linija išlipti Forest Parkway stotyje)

PROGRAMOJE:

- Susitelkimo valandėlė — Dr. K. Valiūno, Vliko pirm., žodis
- Susipažinimas su nauja knyga "Dabarties kankiniai" — Vyt. Volertas
- Solistė Aldona Stempužienė
- N. Y. Vyrų choras "Perkūnas", dirg. Vyt. Strolis, akomp. Alb. Prižgintas, pirm. Z. Jūrys

— Bus galima įsigyti naują knygą —
KVIEČIAMI VISI — LAUKIAME VISŲ!

Auka \$5.00 ir \$3.00

RENGĖJAI:

L. K. R. Šalpa
L. K. Moterų Kult. Dr-ja

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užėkite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6146
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/2 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/2 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

DVIEJŲ SAVAIČIŲ
ŽIEMOS EKSKURSIJA
I LIETUVĄ

Išvyksta 1972 m. gruodžio 21 dieną —
— grįžta sausio 4 dieną, 1973.

LIETUVOJE ŠI GRUPĖ
PRALEIS 11 DIENŲ.

Iš Bostono ir New Yorko
Kaina tik \$619.00

Vykstantiems iš Chicago — \$719.00
ir iš Clevelando — \$685.00

Grupėje dalyvių skaičius ribotas — nesivėluokite!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu
kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė — Aldona Adomoniene

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židinys827-9865

Lietuvos atsiminimų radijo koncertas bus šį sekmadienį, gruodžio 3, Apiešimo parapijos salėje. Pradžią 4 val. popiet. Programoje, dalyvauja solistė Prudencija Bičkienė iš Chicago, solistas Liudas Stukas iš New Jersey, aktorius Vitalis Žukauskas. Taip pat bus prisiminta ir aktorius V. Žukausko 30 metų scenos darbo sukaktis. Apie jį kalbės svečias iš Washingtono — Alfonsas Petrutis. Solistam, akomponuoja Algirdas Kačanauskas. Į koncertą visus atsilankyti kviečia radijo valandėlės vedėjas prof. Jokūbas Stukas.

Kultūros Židinio statybos darbai praėjusią savaitę buvo vykdomi pilnu tempu — baigta išlieti salės rūsio sienos. Šią savaitę pradėdami kasti spaustuvės pamatus. Jau pastatyta didelė siena, kuri skiria visą nuosavybę nuo miesto parko.

Kas gali patalkinti ketvirtadienio ir penktadienio popietim, prašom skambinti Kultūros Židinio statybos komiteto pirmininkui Tėv. Pauliui Baltakiui, OFM — jo telefonas: 235-5962, arba V. Steponiui, tel. 441-7087.

Eugenija Malinauskaitė ir Ramūnas Ramanauskas susituokė lapkričio 25 Maspetho lietuvių bažnyčioje. Vestuvių puota buvo tos pačios parapijos salėje.

Brazilijos kat. jaunimo T.F.P. atstovai dalyvaus Lietuvos atsiminimų radijo koncerte gruodžio 3. Jie priims aukas, kurias surinko Lietuvos vyčiai, norėdami pagelbėti Brazilijos jaunimui. Brazilijoje yra kilęs sąjūdis surinkti vieną milijoną parašų peticijai Jungtinėm Tautoms. Peticijoje bus prašoma iškelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose. Ateinančių metų vasario mėn. Brazilijoje bus Pietų Amerikos lietuvių kongresas. Šio kongreso proga ir numatoma baigti parašų rinkimą ir peticijos paruošimą. Su entuziastingais parašų rinkėjais ir jaunimo atstovais susitiko Lietuvos vyčiai savo kelionėje į pietų Ameriką ir jiem pažadėjo pagalbą. Šiame radijo koncerte ir bus surinkti pinigai įteikti.

Jaunimas įleidžiamas už pusę kainos į Lietuvos atsiminimų radijo koncertą, kuris bus gruodžio 3 d. 4 v. popiet. Apiešimo parapijos salėje Brooklyne.

Fraternitas Lithuanica gydytojų korporacijos New Yorko skyriaus narių ir jų šeimų metinis susirinkimas bus gruodžio 10 dr. V. Ingelevičiaus namuose Great Neck, L. I. Šiais metais korporacija mini 68 metų sukaktį.

Religinės Šalpos ir Kat. Moterų Kultūros Draugijos rengiamas koncertas, skiriamas persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai pagerbti, bus gruodžio 10 Šv. Tomo salėje, Woodhavene. Pradžią 4 v. popiet. Programoje dalyvauja: solistė Aldona Stempuzienė, New Yorko vyrų choras Perkūnas, diriguojamas Vytauto „Strolis“. Akomponuoja Albinas Prižintas.

LB Vaizganto kultūros klubo susirinkimas bus gruodžio 17, sekmadienį, 4 val. popiet. Kultūros Židinyje. „Pradžioje“ bus prisimintas dail. Povilas Puzinas, kuris mirė prieš 5 metus ir kuriam šiemet būtų suėję 65 metai amžiaus. Apie jį trumpai pakalbės dail. Juozas Bagdonas. Muziką Vytas Strolia skaitys paskaitą apie lietuviškas plokšteles ir iš magnetofono juostos pademonstruos garsinių įrašų. Po programos kavutė. Sausio mėnesio klubo susirinkimas bus sausio 20, šeštadienį. Tada bus pagerbtas aktorius Henrikas Kačinskas jo 70 metų sukakties proga.

Balfo centro valdybos posėdis buvo lapkričio 16 Balfo centro patalpose. Svarstyti šalpos reikalai.

ALTS I-jo skyriaus narių susirinkimas bus gruodžio 8, penktadienį, 7 v. v. Čekavičiaus restorane, 94-25 Jamaica Ave., Woodhavene.

Už a. a. Teofilės Pundzevičienės sielą, jos mirties metinių sukakties proga, gruodžio 9 d. 9 val. ryto Maspetho V. Atsiminimų bažnyčioje bus aukojamos mišios su egzekvijomis.

ALTS-gos Richmond Hill skyriaus susirinkimas buvo lapkričio 26, sekmadienį, p. Vakselių namuose. Svarstyti einamieji reikalai, padaryti išsamesni du pranešimai. Apie L. Bendruomenę kalbėjo A. Vakselis, New Yorko Liet. Bendruomenės apygardos pirmininkas, apie Balfą kalbėjo Balfo reikalų vedėjas J. Bagdonas. Abiem klausimais susirinkę diskutavo ir pareiškė savo nuomones. Valdyba papildyta nauju nariu — vicepirmininke išrinkta Irena Vakselienė. Pirmininkas yra Jurgis Sirusas, išdininkas Petras Paprockas, sekretorius Juozas Bagdonas.

Mečys Razgaitis, atsidėkdamas parapijos klebonui kun. P. Raugalui, muz. A. Kačanauskui, p. Sandanavičienei, M. Sandanavičiūtei, St. Balsiui ir L. Virbickiui už visokeriopą paramą rengiant savo pirmąjį viešą solų koncertą New York'e, iš to koncerto gautų pajamų paskyrė 30 dol. BATUNui Simo Kudirkos gelbėjimo akcijai vesti Jungtinėse Tautose.

Liucija ir Kazys Jankūnai, gyv. Lodi, N. J., sveikindami savo bičiulius ir pažįstamus Kalėdų švenčių ir N. Metų proga, Kultūros Židiniui aukoja 25 dol. ir Darbininkui 5 dol.

V. Mamaitis su žmona, gyv. Elizabeth, N. J., Kalėdų ir N. Metų švenčių proga sveikina draugus ir pažįstamus per Darbininką ir ta proga aukoja 15 dol. Kultūros Židinio statybai.

Tai patys pirmieji, atsiliepę į Darbininko administracijos kvietimą šių švenčių proga sveikinti ne atvirukais, bet per Darbininką, skiriant auką laikraščiai ir Kultūros Židinio statybai ar kitam kuriam kilniam tikslui. Statyba jau pradėta, bet aukų rinkimas dar neužbaigtas!

Latvijos nepriklausomybės 54 metų sukakties išvakarių proga Amerikos Latvių Sąjungos centro valdyba lapkričio 17, Carnegie Endowment Center patalpose, New York'e, buvo surengusi priėmimą užsienio diplomatam ir organizacijų vadovams. Iš lietuvių dalyvavo — generalinis konsulas A. Simutis, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas ir UBA-BATUNo prez. K. Miklas.

Apiešimo parapijos chorą, vadovaujamą Algirdo Kačanausko, dalyvaus Lietuvos Nepriklausomybės minėjime. Jis atgiedos himnus, malda ir minėjimo atidarymui pritaikytą iškilmingą dainą.

N. Y. tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Jadviga Matulaitienė, dalyvaus Lietuvos nepriklausomybės minėjimo programoje. Minėjimas bus vasario 18 Richmond Hill mokyklos salėje.

SOFIJOS KAČINSKIENĖS RANKDARBIŲ PARODA

Gruodžio 9-10 Kultūros Židinyje bus tikrai reta paroda. Ji skiriama mezziniam. Čia bus išstatyta Sofijos Kačinskienės įvairiausi mezziniai. Viso — per 40 komplektų.

Turėdama laiko ir daug meilės darbui, ji su didele kantrybe ėmėsi šio darbo. Su virbalais ėmėsi megzti sudėtingiausius raštus, sudaryti išradingiausius drabužių formas.

Vieną mezzinių dalį sudaro lietuviškais ornamentais numegztos didžiulės lovatiesės, kurios gali pavaduoti ant sienos kabinamus kilimus. Čia spalvos derinamos švelniai, be didelių kontrastų. Kartais pravedama toje pačioje gamoje visi ornamentai.

Toliau eina mezziniai, kur įvedamas tik vienas lietuviškas motyvas ar vienas ornamentas, pvz. į megztuką, šaliką. Didesnė mezzinių dalį sudaro vienaspalviai įvairios technikos darbai. Panaudodama įvairias technikas, ji išgauna ir raštus, kartais net iškilusius. Rasime čia ir visokius drabužių — megztukų, šalikų, kepurėlių, pirštinių. Ištaisais komplektais sukurta vaikų drabužiai. Tokiame komplekte yra po keletą vienetų.

Parodą rengia birutietės. Jos atidarymas bus gruodžio 9 d. 6 v. v. Po atidarymo kavutė prie gražiai papuoštų stalų.

New Yorko Liet. Dailininkų Sąjungos parodos atidaryme kalbėjo iš k. dail. Pranas Lapė, Tėv. Leonardas Andriejus, O.F.M., sąjungos pirm. dail. Albinas Elskus, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, N. Y. Liet. Bendruomenės apygardos pirm. Aleksandras Vakselis. Nuotr. L. Tamošaičio

ATIDARYTA NEW YORKO DAILININKŲ SĄJUNGOS PARODA Paroda tęsis visą savaitę. Uždaroma gruodžio 3

Kultūros Židinyje lapkričio 25 atidaryta New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjungos paroda, skirta tos sąjungos 20 metų sukakties atžymėti. Į atidarymą 7 v. v. prisirinko gana daug žmonių.

Sąjungai dabar pirmininkauja dail. Albinas Elskus. Jis ir pradėjo atidarymo iškilmes. Sveikinimo kalbą pasakė T. Leonardas Andriejus, O.F.M., pranciškonų vienuolyno viršininkas. Dail. Pranas Lapė, buvęs ilgametis sąjungos pirmininkas, prisiminė praėjusį, kas buvo pagrindiniai sąjungos organizatoriai. Sveikinimo kalbą pasakė ir N. Y. Liet. Bendruomenės apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Parodą oficialiai atidarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis.

Tada visi buvo pakviesti į apatinę galeriją, kur buvo kavutė ir vaisės. Svečiavimasis ir parodos apžiūrėjimas užsitęsė apie porą - trejetą valandų.

Parodoje dalyvauja 20 dailininkų. Štai jie:

G. Krasauskaitė - Dragūnevičienė — 4 paveikslai, Vitalis Dragūnevičius — 2 skulptūros, Albinas Elskus — 5 darbai (3 p. ir 2 piešiniai), Irena D. Grižė — 3 pav., Vytas Ignas — 2 p., R. Matuzonytė - Ingelevičienė — 5 p., Česlovas Janušas — 5 p., Pranas Lapė — 3 p., Aleksandra Kašubienė — 4 darbai (vienas modelis ir 3 piešiniai), Vytas Kašuba — 2 skulptūros, Elena Kepalaitė

— 5 darbai (dvi skulptūros, 1 piešinys, du tapybos darbai), Vida Kristolaitytė — 5 p., Neda Nijolė Macelytė — 2 p., Alyja Paškevičienė — 2 p., Mykolas Paškevičius — 3 p., Ona Dokalskaitė - Paškevičienė — 4 p., Elena Urbaitytė — 4 p., Romas Viesulas — 1 grafika, Viktoras Vizgirda — 3 p., Kazimieras Žoromskis — 3 paveiks lai.

Prisiminti ir New York'e mirę dailininkai. Jiem skirtas dešinė pusėje galinis kambarys. Čia išstatyta po vieną paveikslą mirusių dailininkų: M. Dobuzinskio, A. Galdiko, P. Kiaulėno, P. Puzino, W. Vitkaus, P. Osmolskio, A. Peldavičiūtės - Montvydienės.

Paroda sutvarkyta skoningai ir tvarkingai. Tiesa, čia nerandame naujų vardu, bet jų kūrinių nauji. Didesnė jų dalis gyvena New York'e ir jo apylinkėse, bet yra ir tolimesnių svečių iš Bostono dail. V. Vizgirda, kuris mielai dalyvauja

Visi į "LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJO KONCERTĄ!

Gruodžio (Dec.) 3 d., sekmad. 1972 m.

Apiešimo liet. parapijos salėje
No. 5th ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y.

- PRUDENCIJA BIČKIENĖ, sopranas, iš Chicago
 - LIUDAS STUKAS, tenoras, iš New Jersey
 - Aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS, iš New Yorko (švenčių 30 metų scenos darbuotės sukaktį)
- (Šie artistai su didžiausiu pasisekimu gastroliavo su vyčiais perėitą vasarą 5 Pietų Amerikos kraštų lietuvių kolonijose)
- ALFONSAS PETRUTIS, iš Washingtono (Su akt. V. Žukausku atlikęs juokingus kupletus — "Dominykas ir Motiejus")
 - Akomponuoja — ALGIRDAS KAČANAUSKAS

Pradžią: 4 val. p. p.

Įėjimo auka \$4.00

Maloniai visus kviečiame...

Prof. Dr. Jokūbas J. Stukas

NEW YORKO LIETUVIŲ DAILININKŲ SĄJUNGA

kviečia visuomenę į Kultūros Židinio ruošiamą

20-ties METŲ JUBILIEJINĘ PARODĄ

Sąjunga, atšvėsdama šią sukaktį, skiria 50% nuo visų parduotų paveikslų KULTŪROS ŽIDINIO statybai

Oficialus parodos atidarymas įvyko šeštadienį, lapkričio 25 d., 7 val. vak.

Paroda tęsis iki gruodžio mėn. 3 d. ir bus atidara publikai:

šeštadienį, lapkričio 25 d. 7 - 10 v. v.
sekmadienį, lapkričio 26 d. 12 - 9 v. v.
nuo pirmadienio iki penktadienio 6 - 9 v. v.
šeštadienį, gruodžio 2 d. 12 - 10 v. v.
sekmadienį, gruodžio 3 d. 12 - 6 v. v.

— PRAŠOME VISUS ATSLANKYTI —

Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami

New Yorko LIET. DAILININKŲ SĄJUNGA savo jubiliejinės parodos proga kviečia visuomenę

atsilankyti į

SIMPOZIUMĄ

tema

"Ko ieškoma lietuvių dailininkų darbuose".

Kalbės dr. Juozas Girmius, Austė Pečiuraitė, Aleksandra Kašubienė, Vytas Jonynas, Kazimieras Žoromskis.

Simpoziumą praves Albinas Elskus.

KULTŪROS ŽIDINYJE
gruodžio mėn. 2 d., 7 v. v.

Sofijos Kačinskienės MEZZINIŲ PARODA

rengiama gruodžio 9 ir 10 dienomis
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y.

Paroda lankoma:

šeštadienį ir sekmadienį nuo 12 iki 9 v. v.
Atidarymas — šeštadienį 7 v. v.

Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia

D.L.K. Birutės New Yorko Skyrius